

4.

I det föregående ej upptagna institutioner,

i vilka stadsfullmäktige äga att utse ledamöter eller
revisorer, eller som av staden understödjas.

Sf-
valda
led.
och
rev.

Institutioner, i vilka stadsfullmäktige äga att utse ledamöter eller revisorer.

(Av de under denna avdelning upptagna personer äro i regeln endast de, vilka blivt tillsatta av stadsfullmäktige — ävensom, i förekommande fall, de, som utsetts av kommunal nämnd — i nedanstående egenskaper upptagna i kalenderns personalavdelning.)

Taxeringsnämnderna.

Enligt kungl. förordning den 28 okt. 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering verkställas taxering av skattskyldigas inkomst och förmögenhet samt fast egendoms värde av taxerings- och prövningsnämnder. I Stockholm äger överståthållarämbetet att i november månad varje år bestämma antalet av de taxeringsnämnder, som där skola tillsättas, och det distrikt, varje nämnd skall omfatta, samt förordna ordförande och en ledamot. Övriga ledamöter jämte deras suppleanter skola utses av stadsfullmäktige före den 15 januari varje år.

Vid val av såväl ledamöter som suppleanter i taxeringsnämnd skall tillses att, så vitt möjligt är, såväl fastighetsägare som näringsidkare, arbetare och andra inkomsttagare komma att äga säte och stämma i nämnden. Valbar till ledamot eller suppleant i taxeringsnämnd är en var inom staden boende person, som under året näst före det, då taxeringen sker, inom taxeringsdistriktet erlagt beivring eller inkomst- och förmögenhetsskatt. Uteslutna från valbarhet äro dock personer, som ej äro i besittning av medborgerligt förtroende eller som icke råda över sig och sitt gods. En var inom distriktet boende person är skyldig att emottaga uppdrag att vara ordförande eller ledamot i taxeringsnämnd, såvida han icke de fem nästföregående åren deltagit i taxeringsarbetet eller är av laga förfall hindrad. Till ordförande och av överståthållarämbetet förordnad ledamot i taxeringsnämnd utgår viss ersättning, som bestämmes för varje år av kungl. maj:t efter framställning av överståthållarämbetet.

Taxeringsnämnderna böra hava avslutat sina arbeten senast den 15 juni. Angående besvär över taxeringsnämnds beslut se nedan under prövningsnämnden (sid. 232).

Stockholm är enligt överståthållarämbetets kungörelse av den 10 nov. 1922 för år 1923 indelat i 39 taxeringsdistrikt. Det antal ledamöter, som stadsfullmäktige äga att utse i taxeringsnämnderna, utgöres för 1—36 och 39 taxeringsdistrikten av fyra ledamöter, för 37 taxeringsdistriktet av sex ledamöter samt för 38 taxeringsdistriktet av åtta ledamöter jämte lika många suppleanter; suppleant inträder vid förfall för viss ordinarie, av stadsfullmäktige vald ledamot (vilket här nedan angives genom att suppleanterna upptagas i samma

ordningsföljd som de ledamöter, vilkas resp. ställföreträdare de äro). Enligt praxis är överståthållaren berättigad att deltaga i taxeringsnämndernas överläggningar, men ej i besluten.

Senaste val ägde rum den 4 dec. 1922 (fyllnadsval den 15 jan. 1923).

1. distriktet
(omfattande 1. roten).

Ordförande.

Creutz, J. W., assuransdirektör.

Ledamöter.

Wideen, E. O. E., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Eklund, J. M., målarmästare; Malmgren, O. W., grosshandlare; Nilsson, C. R., hamnarbetare; Winberg, K. A., förste vaktmästare.

Suppleanter: Mårtensson, J. L., materialförvaltare; Johansson, B. G., roteman; Thurnell, K. J. A. J:son, stuveriförman; Rosén, E. I., snickare.

2. distriktet
(omfattande förutvarande 2. roten).

Ordförande.

Carlsson, B. A., förste aktuarie, stadsfullm.

Ledamöter.

Gilljam, A. W. T., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Andersson, K. G., förrädsvakt; Falk, H. A., handlande; Lagerström, C. A., boktryckare; Runemark, P. S., förste aktuarie.

Suppleanter: Dahlström, J. F. A., maskinist; Dahln, G. S., tandläkare; Ståhlberg, J. A. A., zinketsare; Andersson, E. E., ombudsman.

3. distriktet
(omfattande förutvarande 3. roten).

Ordförande.

Aschan, C. W., hovrättsråd.

Ledamöter.

Westerståhl, J. G., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Blom, A. P. R., byggnadsingenjör; Carlsson, C. A., maskinist; Holmberg, C. R. A., viktualiehandlare; Törnberg, A. O. O:son, förste reparatör.

Suppleanter: Nyholm, H., direktör; Sjögren, O. E., järnvägsman; Westerdahl, E. A., direktör; Krantz, E. G., förste reparatör.

4. distriktet

(omfattande 7. roten öster om Kungsträdgårds- och Norrlandsgatorna).

Ordförande.

Almer, N., bankkamrerare.

Ledamöter.

Löfstedt, K. H. L., tf. kammarskrivare (förordnad av överståthållarämbetet); Blom, C. V., polisman; von Hofsten, E. G. N., kontorschef; Sjögren, P. A., ingenjör; Tersmeden, E. G. B. G., e. o. assessor.

Suppleanter: Fredriksson, f. Öhman, Elin Ch., fru; Sjöstedt, R., tandläkare; Ottergren, J. F., direktör; Holmgren, K. A., stationsingenjör.

5. distriktet

(omfattande 7. roten väster om Kungsträdgårds- och Norrlandsgatorna).

Ordförande.

von Dardel, F. E. A., tf. byråchef.

Ledamöter.

Larsson, J. S., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Sifvert, A. V., järnkramhandlare; Sjögren, A., direktör; Svensson, Chr. S., direktör; Wiberg, G. E., plats-expeditör.

Suppleanter: Berghel, A., prakt. läkare; Schumacher, C. W., direktör; Norström, C. G. son, advokat; Andersson, K. L., elektriker.

6. distriktet

(omfattande 8. roten).

Ordförande.

Wassberg, A., f. d. överlärare.

Ledamöter.

Linck, S. M., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Anderson, K. Hj., spårvägsman, stadsfullm.; Bellström, N. E. G., banktjänsteman; Cederlund, J. A., direktör; Wall, C. V., brandförman.

Suppleanter: Söhr, O., vaktmästare; Hjorth, J. E., direktör; Croneborg, U. E. W., överste; Holke, K. S. L., spårvägsman.

7. distriktet

(omfattande 21. roten).

Ordförande.

Wassberg, N. A. I., tf. notarie i domänstyrelsen.

Ledamöter.

Ruus, R. A., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Dahl, J. A., smed; Lindberg, A. W., kamrerare; Lundkvist, F., järnsvarvare; Sahlholm, P. T., kaféidkare.

Suppleanter: Berg, F. A., lokomotiveldare; Enequist, J. N., direktör; Lindgren, K. J. O. son, snickare; Albihn, K. J. A., ingenjör.

8. distriktet

(omfattande 5. roten).

Ordförande.

Grape, A. E., tf. överkrigsfiskal.

Ledamöter.

Carlsson, C. E., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Falk, S. G., direktör, stadsfullm.; Kämpe, K. A., byggnadsniskare; Ljungberg, C. A. H., byggmästare; Tholin, C. E., ledamot av arbetsrådet.

Suppleanter: Almgren, S. V., grosshandlare; Lundin, A., skräddare; Lovén, E., köpman; Andersson, O. A., posttjänsteman.

9. distriktet

(omfattande 18. roten).

Ordförande.

Stern, E., e. o. assessor.

Ledamöter.

Derkert, K. G. V., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Klint, J. A., fabrikör; Rudner, A. E., möbelsniskare; Sandberg, J. A., byggmästare; Åberg, A. N. son, möbelsniskare.

Suppleanter: Källén, O. N., handlande; Mattson, D., möbelsniskare; Schaffer, K. Hj. E., kamrerare; Granberg, K. G., bokbindare.

10. distriktet

(omfattande 6. roten).

Ordförande.

Johansson, A. W., rådman.

Ledamöter.

Wingårdh, S., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Fredrikson, K. G. A., tillsyningsman; Ihrmarker, K. E., kamrerare; Liljeson, C. L., fabrikör; Löfgren, A., sekreterare.

Suppleanter: Enqvist, C. E., posttjänsteman; Forsberg, V. V., målarmästare; Edström, E. O., speccerihandlare; Andersson, E., spårvägsman.

11. distriktet

(omfattande 22. roten).

Ordförande.

Törneblad, C. G. H., bankosekreterare.

Ledamöter.

Hjohlmanson, T. Hj. P., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Fegth, J. P., bruksägare; Hallström, K. L. F., snickare; Kullin, L. J., snickeriarbetare; Olsson, A. A., byggnadsingenjör.

Suppleanter: Salén, A. E., grosshandlare; Ericsson, A., bageriarbetare; Johansson, O. W., vaktmästare; Heimbürger, Hj., civilingenjör.

Sf.
valda
led.
och
rev.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

12. distriktet
(omfattande 27. roten).

Ordförande.

Lilliesköld, E. J. K., protokollssekreterare.

Ledamöter.

Holdo, S. H., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); **Andersson**, E. O., kassör; **Odin**, S. J., handlande; **Seth**, O. M. F., notarie; **Wallin**, H. E., tjänsteman.

Suppleanter: **Andersson**, G., verkstadsarbetare; **Lindén**, K. J. V., ingenjör; **Vogel**, A. G., tobakshandlare; **Hagberg**, E. H., typograf.

13. distriktet
(omfattande 30. roten).

Ordförande.

Welin, K. G. A., trafikdirektör, stadsfullm.

Ledamöter.

Carlson, A. P., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); **Bengtsson**, A., kassör; **Nilsson**, C. L., disponent; **Sjöman**, E. F., grosshandlare; **Söderholm**, A. H., järnvägstjänsteman.

Suppleanter: **Roland**, J., järnvägstjänsteman; **Nauckhoff**, H. T., grosshandlare; **Dock**, N. E. B., grosshandlare; **Ingemårdsson**, F. W., förgyllare.

14. distriktet

(omfattande 26. roten öster om Västmannagatan, S:t Eriksparken och Norrtullsgatan till stadsplanegränsen).

Ordförande.

Stenberg, J. G. L. Chr., revisionskommissarie.

Ledamöter.

Whitlock, A. Hj., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); **Blomqvist**, C. G., byggmästare; **Carli**, E. J., överlärare; **Söder**, C. J. J:son, sekreterare; **Vestin**, K. G., snickeriarbetare.

Suppleanter: **Almqvist**, C. A., fabrikör, **Palm**, A. A. E., kapten; **Mårtensson**, K. F. D., brandförmän; **Ferm**, A. V., snickare.

15. distriktet

(omfattande 26. roten väster om Västmannagatan, S:t Eriksparken och Norrtullsgatan till stadsplanegränsen).

Ordförande.

Masreliez, K. V., rådman.

Ledamöter.

Pousard, K. H., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); **Danielsson**, T. Hj., möbelsnickare, stadsfullm.; **Eriksson**, E. G.,

pianoarbetare; **Forsström**, G. M. V., skorstensfejarmästare; **Kleist**, J. B. A., ingenjör.

Suppleanter: **Lundberg**, O. T. V., tf. centraluppbördsman; **Lindahl**, F. V., förste postiljon; **Mathson**, M. C. R. G., revisor; **Hesslin**, O. E., fabriksföreståndare.

16. distriktet

(omfattande 9. roten med undantag av kv. Sparbössan, Norrtälje, Asken, Trojenborg, Domherren, Vakteln, Sadesärlan, Talkkotten och Näktergalen).

Ordförande.

Björck, J. E., advokatfiskal.

Ledamöter.

Drakenberg, G. A., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); **Bengtsson**, A. G., banförmän; **Borg**, O. T., kamrerare; **Hanner**, J. V., revisor; **Vesström**, E. R., faktor.

Suppleanter: **Belin**, P., mållarmästare; **Ljungqvist**, K. F. L., direktör; **Zacco**, K. Y., civilingenjör; **Dahlhjelm**, K. A. E., förgyllare.

17. distriktet

(omfattande av 9. roten kv. Sparbössan, Norrtälje, Asken, Trojenborg, Domherren, Vakteln, Sadesärlan, Talkkotten och Näktergalen samt av 28. roten kv. Trasten, Träskfloden, Poppeln, Asken, Furan, Aspen, Eriksberg, Häggen, Rönnen, Oxeln, Sälgen, Korsnåbben, Skatan och Lövsångaren).

Ordförande.

Sundberg, A. E. C., kansliråd.

Ledamöter.

Åström, H. M., tf. kammarskrivare (förordnad av överståthållarämbetet); **Branzell**, A., överlärare; **Carlsson**, J. A., måleriarbetare; **Eleman**, G. E., köpman; **Lundeberg**, K. W., bruksägare.

Suppleanter: **Herzog**, P. O., advokat; **Franzén**, O. Hj., spårvägsman; **Reinius**, K. A. R., bankkamrerare; **Wennerström**, N. G. H., major.

18. distriktet

(omfattande 28. roten med undantag av kv. Trasten, Träskfloden, Poppeln, Asken, Furan, Aspen, Eriksberg, Häggen, Rönnen, Oxeln, Sälgen, Korsnåbben, Skatan och Lövsångaren).

Ordförande.

Norrman, S., kammarrättsråd.

Ledamöter.

Thunell, G. A., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); **Andersson**, B. E., sjukbesökare; **Dahl**, C. F., byggnadsingenjör; **Larsson**, L. O., tf. utmättningsman; **Lind**, N. G. C., bokhållare.

Suppleanter: **Morberg**, T. O., maskinist; **Gréen**, J. G., trädgårdsassistent; **Janson**, J., förman; **Lindblom**, K. A., rektor.

19. distriktet

(omfattande 10. roten med undantag av öster om Nybrogatan och norr om Östermalmsgatan belägen del av roten).

Ordförande.

Geijer, E. G., hovrättsråd.

Ledamöter.

Lundström, J. G. M., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); **Erdmann**, F. D., revisor; **Hedman**, C. E., möbelsnickare; **Hertzberg**, J. F., bokbinderiarbetare; **Lönnqvist**, I. P., byggnadsälskare.

Suppleanter: **Niklason**, E., direktör; **Österberg**, P. A., f. d. spekerihandlare; **Boström**, O. C., överlärare; **Oscarson**, A. V., byrådirektör.

20. distriktet

(omfattande öster om Nybrogatan och norr om Östermalmsgatan belägen del av 10. roten samt av 11. roten kv. Sjökalven, Jungfrun, Ynglingen, Rackelhanen och Tjädern).

Ordförande.

Westin, L. E., bankkamrerare.

Ledamöter.

Hellström, J. E., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); **Carlstedt**, P., verk-mästare; **Roth**, G. F. T., f. d. överingenjör; **Åkerblom**, C. V., byggnadsnickare; en vakant.

Suppleanter: **Ljungberg**, C. R., major; **Johan-son**, E., grosshandlare; **Anderson**, E. A., mon-tör; en vakant.

21. distriktet

(omfattande 11. roten med undantag av kv. Sjökalven, Jungfrun, Ynglingen, Rackelhanen och Tjädern).

Ordförande.

Ekman, A., krigsråd.

Ledamöter.

Lindblom, E. E., tf. kammarskrivare (förordnad av överståthållarämbetet); **Carlson**, F., gross-handlare; **Danielsson**, A. J., telefonmontör; **Pettersson**, J. A., f. d. vinhandlare; **Way**, S. T. Mathiesen, major.

Suppleanter: **Corvin**, N. H., skräddarmästare, stadsfullm.; **Björklund**, J. M., posttjänsteman; **Fahlström**, A. E., avdelningschef; **Waller**, A. E., verk-mästare.

22. distriktet

(omfattande 20. roten med undantag av kv. Trumslagaren, Fanan, Fänriken, Furiren, Musketören och Rytta-ren).

Ordförande.

Wikström, E. E., tf. krigshovrättsråd.

Ledamöter.

Lindström, R. V., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); **Bjurström**, O. V., linjeförman; **Dahl**, B. W., byggnadsingenjör; **Eklund**, J. L., fabrikör; **Melander**, A. J., brädgårdsarbetare.

Suppleanter: **Hellman**, K. J., auditor; **Hasselblad**, S. A. W., krigsråd; **Ekman**, T. A., ak-tuarie; **Mårtenson**, M., intendent.

23. distriktet

(omfattande av 20. roten kv. Trumslagaren, Fanan, Fänriken, Furiren, Musketören och Rytta-ren samt av 24. roten kv. Gnistan, Veterinären, Vedbäraren, Minan, Harpan, Djursborg, Kor-netten, Fältöversten och Fältvåbelen).

Ordförande.

Willgren, C. G., tf. taxeringskommissarie.

Ledamöter.

Almström, E. J. A., e. o. tjänsteman (förordnad av överståthållarämbetet); **Andersson**, A. B., timmerman; **Borg**, N., tygförvaltare; **Konrad-son**, A. F., arbetsförman; **Pettersson**, H. V., kamrerare.

Suppleanter: **Eriksson**, K. F., kommunalar-betare; **Fahlstedt**, B. G., direktör; **Anderson**, O. B., spårvägsman; en vakant.

24. distriktet

(omfattande 24. roten med undantag av kv. Gnistan, Veterinären, Vedbäraren, Minan, Harpan, Djursborg, Kor-netten, Fältöversten och Fältvåbelen).

Ordförande.

Indebetou, C. D. G., direktör.

Ledamöter.

Wijkman, A. G., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); **Andersson**, A. F., skomakare; **Bjuggren**, S. E., överstelöjtnant; **Waldén**, P. W., grosshandlare; **Wigstrand**, J. E., bankkamrerare.

Suppleanter: **Johansson**, J. S., snickare; **Humbia**, A. G., apotekare; **Asklund**, S. J. E., grosshandlare; **Båge**, K. R., direktör.

25. distriktet

(omfattande 15. roten med undantag av söder om Högbergsgatan belägen del av roten).

Ordförande.

Åkerman, G. A., kansliråd.

Sf-valda led. och rev.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Ledamöter.

Fellenius, K. G. G., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); **Blomdahl**, P. A., byggmästare; **Johansson**, A. R., assistent; **Rönnow**, A., direktör; **Sjöberg**, G. A., bokbinderi-arbetare.

Suppleanter: **Öhrström**, J. A., fabrikör; **Pettersson**, Hj., tulltjänsteman; **Wassén**, C., disponent; **Andersson**, A., byggnadsarbetare.

26. distriktet

(omfattande 16. roten jämte söder om Högbergsgatan belägen del av 15. roten).

Ordförande.

Wallin, E. H., amanuens.

Ledamöter.

Hanberg, E. L., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); **Eriksson**, B., korrekturläsare; **Hauffman**, K. O. L., civilingenjör; **Jansson**, W. A. W., ingenjör; **Larsson**, A. G., ombudsman.

Suppleanter: **Uddén**, A. E., vaktmästare; **Olsson**, E. V., syssloman; en vakant; **Pettersson**, E. A., sockerbruksarbetare.

27. distriktet
(omfattande 19. roten).

Ordförande.

Tengroth, B. M., auktionsdirektör.

Ledamöter.

Bayard, A. E., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); **Blomdahl**, K. E., byggmästare; **Eriksson**, K. A., typograf; **Rundgren**, K. H. T., juvelerare; **Rydén**, O. B., överlärare.

Suppleanter: **Nordenström**, L. J., byggmästare; **Janson**, G. E., grosshandlare; **Starck**, P. O., hyresintendent; **Kvist**, A. E., renhållningsarbetare.

28. distriktet
(omfattande 31. roten).

Ordförande.

Nordwall, B. I. S., finanssekreterare.

Ledamöter.

Öberg, A. S., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); **Eriksson**, C. T., handlande; **Eriksson**, E. W., kopparslagarförman; **Lind**, J. T., uppbördsinspektör; **Pettersson**, C. M., hamnarbetare.

Suppleanter: **Eklind**, K., apotekare; **Blomberg**, E., skrädderiarbetare; **Gahn**, H. H. A. C., förste aktuarie; **Holmgren**, G. E., skomakare.

29. distriktet
(omfattande 12. roten).

Ordförande.

Westin, Hj., intendent.

Ledamöter.

Loja, P. M., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); **Ljungberg**, P. G. L., handelsarbetare; **Pålsson**, E. A. V., möbelsnickare, stadsfullm.; **Svensson**, G. A., byggmästare; **Weideman**, C. O., åkeriföreståndare, stadsfullm.

Suppleanter: **Ericsson**, J. E., direktör; **Viktorsson**, G. H., kassör; **Thelander**, F. A. V., disponent; **von Porat**, T. G. H., avdelningschef, stadsfullm.

30. distriktet
(omfattande 13. roten).

Ordförande.

Olofsson, C. E., byråchef.

Ledamöter.

Lindqvist, E. G., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); **Fröander**, S. G., kontorschef; **Johansson**, A., direktör; **Rutensköld**, R. G., mätaruppsättare; **Söderström**, A. F., skeppsstuvare.

Suppleanter: **Andrén**, J. C., specerihandlare; **Lindahl**, K. E., skrädderiidkare; **Elméus**, C. K. J., arkitekt, stadsfullm.; **Karlström**, K. H. E., grosshandlare.

31. distriktet
(omfattande 14. roten jämte norr om Skånegatan belägen del av 36. roten).

Ordförande.

Fredin, G. E., biträdande fondbörsledare.

Ledamöter.

Asplund, O. I., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); **Gard**, A. F., advokat; **Gustafson**, K. G., gårdsopförman; **Karlsson**, C. T., värmeledningsskötare; **Samuelsson**, G. A., vagnmakare.

Suppleanter: **Rönnell**, E., folkskollärare; **Andersson**, E. V., bryggeriarbetare; **Lundin**, H., telefonreparatör; **Thunell**, J. W., byggmästare.

32. distriktet
(omfattande 25. roten jämte söder om Skånegatan belägen del av 36. roten).

Ordförande.

Telander, A. R., byråchef.

Ledamöter.

Georgii, N. H., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); **Eriksson**, K. A. R., möbelsnickare; **Hellström**, J. S., kamrerare; **Pettersson**, E. A., skomakeriarbetare; **Piehl**, C. G. F., direktör.

Suppleanter: **Söderstedt**, K. A. T., fabriksarbetare; **Hedström**, N. W., grosshandlare; **Johansson**, O., cigarrarbetare; **Lindqvist**, F. O., handlande.

33. distriktet
(omfattande 4. roten).

Ordförande.

Harring, K. G., rådman.

Ledamöter.

Tägtström, C. I. A., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Lindqvist, G. V. A., maskinarbetare; Olsson, G., specerihandlare; Sand, F. V., stereotypör; Schreuder, F., fabriksidkare.

Suppleanter: Fridlund, C. J., gjutare; Griberg, K. A. D., bokhandlare; Kallin, J., målare; Philip, A. L., direktör.

34. distriktet
(omfattande 17. roten).

Ordförande.

Ekman, S. H., kammarskrivare.

Ledamöter.

Rosell, C. E., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Hansson, E., byggmästare; Karlsson, A. F., järnarbetare; Kihlberg, A. R., järnvägstjänsteman; Sjöholm, G. E., grosshandlare.

Suppleanter: Engström, G. H., vaktmästare; Lennström, J. A., posttjänsteman; Svensson, C. A. O., stationskarl; Sandstedt, E., kronofogde.

35. distriktet
(omfattande 23. roten).

Ordförande.

Lindberg, J. R., byråchef.

Ledamöter.

Lamby, B. A., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Andersson, M., cigarrhandlare; Askelöf, I. T., aktuarie; Holm, J. A., metallarbetare; Lindahl, C. J. F., skorstensfejarmästare.

Suppleanter: Edlund, F. A. E., snickare; Isaksson, G. A., fabrikör; Svensson, A. E., smed; Friberg, G. L., direktör.

36. distriktet
(omfattande 29. roten).

Ordförande.

Seedoff, A. M. A., fabriksförvaltare.

Ledamöter.

Wedberg, W. J., tf. taxeringsassistent (utsedd av överståthållarämbetet); Hildestrand, B. S., grosshandlare; Eén, O. B. L., verkmästare;

Jonasson, C. E., fastighetsägare; Larsson, J. A. C., förman.

Suppleanter: Brunnberg, S. G., köpman; Stjärnberg, F. O., järnarbetare; Fredelius, L. Hj., aktuarie; Pettersson, C. A. Hj., metallarbetare.

37. distriktet

(omfattande 32. roten med undantag av Södertörns villastad, Örby villastad och Örby förstad ävensom 33. roten).

Ordförande.

Granlund, S. J. R. W., kamrerare.

Ledamöter.

Friberg, A. R., tf. taxeringskommissarie (förordnad av överståthållarämbetet); Arvidson, O. A., lantbrukare; Björkman, C. O., tillsyningsman; Hultgren, A. W., fastighetsägare; Johansson, O. L., brädgårdsarbetare; Kjellqvist, C. J., lantbrukare; Nilsson, C. R., föreståndare.

Suppleanter: Jonson, J., bankkamrerare; Lantz, W. G. G., tulltjänsteman; Karlsson, F. L., tf. centraluppbördsman; Sandberg, T., sjukgymnast; Höökenberg, A. P. W., f. d. verkmästare; Petersson, C. O., målare.

38. distriktet

(omfattande 34. roten samt av 32. roten Södertörns villastad, Örby villastad och Örby förstad).

Ordförande.

Carlson, A. G., ingenjör.

Ledamöter.

Lundqvist, E. B., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Andersson, E. G., direktör; Andersson, K. A., byggnads-snickare; Johansson, K. A., snickare; Kling, F. A., byggmästare; Lagerhjelle, J. G., greve, byråchef; Rydén, O. E., roteuppbördsman; Staaf, C. S. A., byggnadsarbetare; Wallin, J. A., roteuppbördsman.

Suppleanter: Söderberg, N. E., handelsträdgårdsmästare; Andersson, J. F., verkstadsföreståndare; Nyman, J. V., skomakare; Sandberg, C. A. J., förman; Enér, Hj. V., ingenjör; Björkman, J. W., direktör; Hedberg, J. A., gjutare; Kratz, A. R. J., plåtslagare.

39. distriktet
(omfattande 35. roten).

Ordförande.

Smedmark, H. G. L., e. byråchef.

Ledamöter.

Haglund, A. F. V., tf. taxeringsassistent (förordnad av överståthållarämbetet); Andersson,

Sf-
valda
led.
och
rev.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

A. J., expeditionsvakt; **Larsén**, C. G., verk-
mästare; **Ljungholm**, C. A., advokat, hovaudi-
tör; **Påhlman**, A. E., stadsingenjör.
Suppleanter: **Johansson**, K. J., förman; **Jons-
son**, O. J., lokalföreståndare; **Rustige**, F. J. H.,
ingenjör; **Johansson**, J. B., handlande.

Prövningsnämnden.

Med uppgift att granska de verkställda taxeringarna samt pröva och avgöra besvär över taxeringsnämndernas beslut tillsättes årligen en prövningsnämnd, vars ledamöter och suppleanter, till ett antal av minst tio, högst tjugufem, utses av överståthållarämbetet bland därtill av taxeringsnämnderna föreslagna personer. Ordförande är överståthållaren och vid förfall för honom underståthållaren. Såsom kronans ombud och för upplysningars meddelande bör kamreraren vid överståthållarämbetets avdelning för uppboresärenden närvara vid prövningsnämndens sammanträden. Till prövningsnämnden ställas besvär över taxeringsnämnds beslut skola vara ingivna till överståthållarämbetet senast den 31 augusti. Prövningsnämndens arbeten böra vara avslutade senast den 31 oktober. Besvär över nämndens beslut kunna anföras hos kammarrätten, och skola sådana besvär ingivas till överståthållarämbetet i regel före december månads utgång det år, då taxeringen ägt rum.

Ordförande.

Överståthållaren.

Suppleant: underståthållaren.

Ledamöter.

Ledamöter i den ordinarie prövningsnämnden utses ej, förrän taxeringsnämnderna avslutat sin verksamhet, d. v. s. efter den 15 juni.

Särskild prövningsnämnd.

Prövningsnämnden skall inom sig utse tre ledamöter jämte två suppleanter för dem med uppgift att såsom särskild prövningsnämnd avgöra vissa besvärsmål, som kunna föreligga till prövning, innan nästa ordinarie prövningsnämnd sammanträder. I den särskilda prövningsnämnden fungerar underståthållaren som ordförande.

Ordförande.

Underståthållaren.

Ledamöter.

(utsedda av 1922 års ordinarie prövningsnämnd).

Björck, J. E., advokatfiskal; **Indebetou**, C. D. G., direktör; **Wassberg**, A., f. d. överlärare.
Suppleanter: **Almer**, N., bankkamrerare; **Carlsson**, A. G., ingenjör.

Pensionsnämnderna.

Lagen den 30 juni 1913 ang. allmän pensionsförsäkring¹⁾, med senare ändringar (se nedan), stadgar, att varje svensk man och kvinna skall genom erläggande av årliga pensionsavgifter och med bidrag av allmänna medel försäkras till erhållande av pension. Avgifterna från de försäkrade utgå årligen dels med en *grundavgift* å tre kr. av varje arbetsför person fr. o. m. det år, under vilket han fyller 16 t. o. m. det, under vilket han fyller 66 år, dels med en *tilläggsavgift* å två till trettio kr., beroende på vederbörandes till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade inkomst. Undantagna från avgiftsplikt äro vissa ordinarie statstjänstemän med rätt till statlig pension, delägare i vissa pensionsinrättningar m. fl. Grundavgifterna uppbäras i regel i samband med kommunalutskyllerna av kommunerna, som äro ansvariga för beloppens inbetalande till pensionsfonden. Tilläggsavgifterna uppbäras i samband med kronoutskyllerna. I Stockholm erläggas, jämlikt kungl. brevet den 13 juni 1919, även grundavgifterna vid kronouppbördsstämman.

Pensionen utbetalas vid fyllda 67 år, eller vid däröfver inträffad varaktigt oförmåga till arbete, genom postverket och utgöres dels av en för varje försäkrad utgående *avgiftspension*, dels i vissa fall av *pensionstillägg*. Pensionsstillägg utgår till pensionstagare, som är till arbete varaktigt oförmögen, och vilkens årsinkomst icke uppgår till visst minimibelopp eller och har minderåriga barn att försörja. Kostnaden för pensionstilläggen bestrides till $\frac{3}{4}$ av staten och till $\frac{1}{4}$ av landsting och kommuner. Till den som vid 15 års ålder redan är varaktigt arbetsoförmögen, ävensom till den som senare bliver det, men för vilken pensionsavgifter icke erlagts, liksom och till vissa icke pensionsberättigade personer, vilka äro till arbete varaktigt oförmögna och hava att försörja barn under 15 år, utgår *understöd* enligt för pensionstillägg gällande grunder. En del övergångsstadganden inskränka de i lagen stadgade pensions- och understödsbeloppen för de närmaste årtiondena.

En var äger dessutom rätt att erhålla försäkring genom *frivilliga* avgifter, varom närmare stadgats i k. kung. den 31 dec. 1917, med ändring den 4 juni 1920.

Folkpensioneringens förvaltningsorgan utgöres dels av ett statens ämbetsverk, *pensionsstyrelsen*, dels av kommunala *pensionsnämnder*. I varje kommun skall finnas en pensionsnämnd. Ordförande och dennes suppleant utses av konungens befallningshavande för fyra år, ledamöterna, till antalet högst sex, utses i stad av stadsfullmäktige, likaledes för fyra år (hälften avgår vartannat år). Därjämte äger pensionsstyrelsen utse ombud hos

¹⁾ En utförligare redogörelse för lagens bestämmelser (jämte historik) återfinnes i 1922 års kommunalkalender.

nämnderna samt vissa instruktionsombud. Valbar till ordförande och ledamot i pensionsnämnd är en var inom kommunen boende man och kvinna, som uppnått myndig ålder, är i besittning av medborgerligt förtroende och råder över sig och sitt gods (kommunal rösträtt är således ej nödvändig förutsättning). Pensionsnämnd tillkommer att i första hand pröva pensionsansökningarna och besluta, huruvida sökande äger rätt till pension och bestämma storleken av den årsinkomst, som skall läggas till grund för eventuellt pensionstilläggs belopp. Själva pensionsbeloppet uträknas av pensionsstyrelsen, som utfärdar pensionsbrev. Pensionsnämnds beslut får överklagas inom trettio dagar hos pensionsstyrelsen. Dess beslut åter kan icke överklagas av enskild men väl av justitiekanslern eller efter dennes medgivande av kommun och pensionsnämnds ordförande hos regeringsrätten.

Stockholms stad var ursprungligen indelad i 30 pensionsdistrikt. Den 19 nov. 1917 beslöt stadsfullmäktige emellertid inskränka distriktens antal till 15. Arvode utgår enligt stadsfullmäktiges beslut den 15 sept. 1913 och 6 dec. 1915 till ordförande, suppleant för ordförande samt ledamöter med 4 kr. per sammanträde. Dessutom utgår fr. o. m. år 1920 och tillsvidare enligt stadsfullmäktiges beslut den 1 april 1920 till pensionsnämndernas ordförande särskilt arvode (innehåttande även anslag till skrivarehjälp), beräknat efter 700 kr. för år för vart och ett av 1—14 pensionsdistrikten och efter 350 kr. för 15 distriktet.

Nuvarande ledamöter och suppleanter i pensionsnämnderna hava utsetts av stadsfullmäktige den 17 dec. 1919 och 5 dec. 1921, varjämte kompletteringsval hava ägt rum den 16 febr., 18 okt. och 15 nov. 1920, den 7 mars 1921, den 9 jan., 20 febr., 20 mars, 24 april, 15 maj och 18 dec. 1922. Suppleant inträder vid förfall för viss ordinarie ledamot (vilket här nedan angives genom att suppleanterna uppräknas i samma ordningsföljd som de ledamöter, vilkas resp. ställföreträdare de äro).

Ett gemensamt arkiv och register för de olika pensionsnämnderna i Stockholm har efter överenskommelse med drätselnämnden anordnats av föreningen för välgörenhetens ordnande i anslutning till dess registerbyrå (se sid. 281).

Författningar. Lag den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, med ändringar den 11 sept. 1914, 8 juni 1915, 17 juni 1916, 14 och 19 juni 1917, 28 juni 1918, 19 mars, 11 juni, 9 juli och 19 nov. 1920 samt 15 april och 13 okt. 1921. K. kungörelse den 31 dec. 1917 ang. anordnande av den i § 34 av lagen om allmän pensionsförsäkring omförmälda, på frivilliga avgifter grundade försäkringen, med ändring den 4 juni 1920. K. kungörelse den 22 dec. 1921 ang. sättet och tiden för utbetalning av pension och understöd jämlikt lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring. K. instruktion för pensionsnämnderna den 31 dec. 1918.

Stat år 1923. Stadens utgifter för folkpensioneringen: 610,000 kr. (därav till bestridande av stadens utgifter för pensionsnämnderna 20,000 kr., stadens bidrag till understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring 340,000 kr. och ersättning till allmänna pensionsförsäkringsfonden för oguldna pensionsavgifter 250,000 kr.).

1. distriktet

(omfattande 1. och 7. rotarna).

Ordförande.

Zetterlund, G. E., aktuarie. Mottagning: Stora Nygatan 2 B, St., helgfria lördagar 6—7 e.m.

Suppleant: Sundqvist, Alma M. K., prakt. läkare (se nedan).

Ledamöter.

***Carlsson, J. A.**, måleriarbetare; **Hellman, J. A.**, hamnfogde; **Jordman, E.**, övermaskinist; ***Liljen-sköld, J.**, poliskonstapel; **Sjöberg, G. A.**, filare; ***Sundqvist, Alma M. K.**, prakt. läkare (se ovan).

Suppleanter: Nilsson, C. R., hamnarbetare; **Hansen, Olga L. A.**, fattigvårdsdiakonissa; **Schumacher, G. V.**, direktör; ***Vidén, K. L. A.**son, poliskonstapel; **Thurnell, K. J. A.**son, stuveriförman; ***Adolfsson, G. A.**, privatdetektiv.

2. distriktet

(omfattande 2. och 3. samt 5. och 18. rotarna).

Ordförande.

af Klintberg, Gertrud M. K., föreståndarinna.

Mottagning: Klara församlingshus, Brunkebergsgatan 10 D, C., måndagar 10—11 f.m.

Suppleant: Mannström, C. O., pastorsadjunkt.

Ledamöter.

***Asproth, J. K.**, aktuarie; **Carlsson, C. A.**, maskinist; **Ericzén, G. Hj.** A., verkställare; ***Palmqvist, G. T.**, direktör; ***Sundström, Ingrid**, fröken; **Thårén, C. G. A.**son, roteuppbördsman.

Suppleanter: Kämpe, K. A., byggnadssnickare; **Engström, f. Karlsson, A. E.** (Elin), fru; **Erikson, E. H.**, disponent; ***Wessman, f. Svensson, Signe A. M.**, fru; ***Åberg, N.**, dekorationsmålare; **Hansson, Ingeborg**, fattigvårdsdiakonissa.

3. distriktet

(omfattande 8. och 21. rotarna).

Ordförande.

Lignell, E., komminister. Mottagning: Johannes pastorsexp., Kammakaregatan 12, Va., torsdagar 6—7 e.m.

Suppleant: Ljungström, A. G., tf. sekreterare (se nedan).

Ledamöter.

***Bellström, N. E. G.**, banktjänsteman; ***Hoffsten, C. D.**, bokförläggare; **Johansson, K.**, möbel-

Sfvalda led. och rev.

Sf-
valda
led.
och
rev.

snickare; **Lindgren**, K. J. O:son, snickare; **Ljungström**, A. G., tf. sekreterare (se ovan); **Vigren**, O. R., mekaniker.

Suppleanter: ***Dahl**, J. A., smed; ***Albihn**, K. J. A., ingenjör; **Hellberg**, J., maskinsnickare; **Sahlholm**, G. L. S. P., snickarmästare; **Berg**, F. A., lokomotiveldare; ***Andersson**, C. (Lina), f. d. fattigvårdsyster.

4. distriktet
(omfattande 6. och 22. rotarna).

Ordförande.

Lindberg, G. E., f. d. hamnfogdeinspektör. Mottagning: Mattens folkskola (lärarorummet), Norrtullsgatan 18, Va., 1. och 3. tisdagen i varje månad 7—8 e. m.

Suppleant: **Löfgren**, A., sekreterare (se nedan).

Ledamöter.

***Hallström**, K. L. F., snickare; ***Hüttner**, M. S., grosshandlare; **Johansson**, Ruth H. G., fattigvårdsdiakonissa; ***Lindholm**, E. M., disponent; **Löfgren**, A., sekreterare (se ovan); **Weidenhielm**, C. A., syssloman.

Suppleanter: ***Stääl von Holstein**, Ch. Mathilda, advokat; ***Arvidson**, C. F., målarmästare; **Wester-Hallberg**, M. (Malin), prakt. läkare; ***Kollberg**, G. N., avdelningschef; **Björklund**, S. S:son, kassör; **Lilliehorn**, P. F. P., amanuens.

5. distriktet
(omfattande 26., 27. och 30. rotarna).

Ordförande.

Palm, A. A. E., kapten. Mottagning: uppbördslokalen, Övre Observatorieplan 1, Va., 1. och 3. fredagen i varje månad 9—9,30 f. m.

Suppleant: **Eriksson**, E. G. E., järnvägstjänsteman (se nedan).

Ledamöter.

***Danielsson**, f. Ahlstrand, H. M. (Stina), fru; **Eriksson**, E. G. E., järnvägstjänsteman (se ovan); ***Forsell**, J. A. S:son, expeditiönsförrare; ***Lindskog**, H. F., revisionskommisarie; **Nilsson**, P. E., direktör; **Vestin**, K. G., snickeriarbetare.

Suppleanter: ***Brag**, C. G. A., arkitekt; **Mallmin**, K. H., banktjänsteman; ***Wallin**, H. E., tjänsteman; ***Widforss**, P. L., direktör; **Lindén**, K. J. V., ingenjör; **Gustafsson**, J. G., snickare.

6. distriktet
(omfattande 9., 10. och 28. rotarna).

Ordförande.

Åbergsson, Anna M. A., assistent. Mottagning: Engelbrekts församlingshus, kyrkovårdarnas exp. (mellanterrassen), Östermalmsgatan 67, Ö., torsdagar 12—1 e. m.

Suppleant: **Oscarson**, A. V., byrådirektör (se nedan).

Ledamöter.

von Bahr, E. A. Louise, gymnastikdirektör; ***Grönberg**, F. S., bokbindare; **Janson**, J.,

magasinsförrman; **Lind**, N. G. C., bokhållare; ***Mellin**, Jetty H. E., fattigvårdsdiakonissa; ***Wikström**, E. E., tf. krigshovrättsråd.

Suppleanter: **Åkerlund**, E. G., tandläkare; ***Hertzberg**, J. F., bokbinderiarbetare; **Oscarson**, A. V., byrådirektör (se ovan); **Palmqvist**, L., byggnadssnickare; ***Larsson**, L. O., tf. utmättningsman; ***Rosengren**, S. E., kontorschef.

7. distriktet
(omfattande 11., 20. och 24. rotarna).

Ordförande.

Törnell, E. R., registrator. Mottagning: pastors exp., Fredrikshovsgatan 3, Ö.Dj., torsdagar 6—7 e. m.

Suppleant: **Falkenberg**, C. A., frih., major

Ledamöter.

***Andersson**, K. J., renhållningsarbetare; **Holmgren**, C. J. A., stadsbud; ***Könsberg**, Elsa Ch., församlingsdiakonissa; ***Mårtenson**, M., intendent; **Rosenblad**, G. N. O., kapten; **Sundholm**, A. Eugenie, fröken.

Suppleanter: ***Berggren**, C. Hj., bokhållare; **Danielsson**, A. J., telefonmontör; ***Schalander**, G. K. (Carola), folkskollärarinna; **Möller**, O., fanjunkare; ***Johansson**, K. J., köpman; **Cervin**, f. Sandwall, Hulda P., fru.

8. distriktet
(omfattande 15. och 19. rotarna).

Ordförande.

Starck, P. O., hyresintendent. Mottagning: Stadshuset, C., onsdagar 6—7 e. m.

Suppleant: **Högner**, E. F. R., byrådirektör.

Ledamöter.

***Andersson**, A. G., avsynare; ***Aurell**, F. W., skohandlare; ***Ekebohm**, N. K. K., föreståndare; en vakant; **Rissén**, Hj. R., tullkassör; **Rönnow**, A., direktör.

Suppleanter: ***Bachman**, C. N., köpman; ***Sjöberg**, G. A., bokbinderiarbetare; ***Zetterlund**, G. E., aktuarie; **Eriksson**, B., korrekturläsare; **Löfgren**, W. E., sjökapten; **Johansson**, A. K. (Stina), fosterbarnsinspektis.

9. distriktet
(omfattande 16. och 31. rotarna).

Ordförande.

Andrée, J. E., förste postexpeditör; t. Enske 39. Mottagning: Maria folkskola, Volmar Ykullsgatan 16, 1 tr., Sö., 1. och 3. onsdagen i varje månad 5,30—6,30 e. m.

Suppleant: **Gard**, A. F., advokat.

Ledamöter.

Avén, C. O., f. d. polisöverkonstapel; ***Engström**, C. J., järnsvarvare; ***Ericsson**, C. T., handlande; **Masreliez**, Anna M. E., fröken; ***Nilsson**, J., folkskollärare; **Skålander**, O. A., ombudsman, stadsfullm.

Suppleanter: Grönberg, B. G., smedsmästare; *Anderson, K. O., korrekturläsare, stadsfullm.; *Holmgren, G. E., skomakare; Wällgren, Anna K., fattigvårdsdiakonissa; *Björklund, C. R., disponent; Jacobsson, C. N., redaktionssekreterare.

10. distriktet

(omfattande 13., 14. och 36. rotarna).

Ordförande.

Johnsson, C. E., försäkringsagent. Mottagning: folkskoleexpeditionen, Tjörhovsgatan 15, Sö., torsdagar 6—7 e. m.

Suppleant: Björkman, C. A. J., fastighetssekreterare (se nedan).

Ledamöter.

*Beckstrand, Stina J., folkskollärarinna; Björkman, C. A. J., fastighetsskreterare (se ovan); *Brunzell, O., möbelhandlare, stadsfullm.; Ljungberg, P. G. L., handelsarbetare; *Ringström, H. G. N., glasmästare; Samuelsson, G. A., vagnmakare.

Suppleanter: *Eriksson, K. A. R., möbel-snickare; Fager, J. M., kriminalkonstapel; *Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru, stadsfullm.; Karlsson, C. T., värmelednings-sköten; *Gustafsson, Hilma K., fröken; Ljungberg, f. Östergren, J. (Hanna), fru.

11. distriktet

(omfattande 12. och 25. rotarna).

Ordförande.

Brusén, N. G., syssloman. Mottagning: Katarina södra folkskola, Värmdögatan 2, Sö., 2. och 4. måndagen i varje månad 6—7 e. m.

Suppleant: Moëll, J. O. H. N., riksbanks-kassör.

Ledamöter.

*Andersson, A. L. (Lisen), fattigvårdsdiakonissa; *Engberg, J. A. A., murare; *Frisk, A. R., vaktmästare; Liljebäck, E. S., tapetserare; Lindley, f. Jonsson, Elin J., fru, stadsfullm.; Tilly, E. G., kamrerare.

Suppleanter: *Dalborg, M., barnhemsföreståndare; *Berndtson, C. F., chaufför, stadsfullm.; *Granberg, f. Enlund, K. S. (Karin), fru; Wahlberg, H., tf. roteman; Pettersson, C. A., specierhandlare; Löfgren, Maria C., fattigvårdsdiakonissa.

12. distriktet

(omfattande 4. och 17. rotarna).

Ordförande.

Fischer, C. G. H., sekreterare i arméförvaltningen. Mottagning: polishuset, Agnegatan, 1 tr. t. v., C., onsdagar 7—8 e. m.

Suppleant: Wahlstedt, A. J. G., fältläkare (se nedan).

Ledamöter.

*Hermansson, K. T. E., vaktmästare; *Nilson, Ester A. K., fattigvårdsdiakonissa; Olsson, G. Hj., förtennare; Simson, C. G:son, tillsynings-

man; Wahlstedt, A. J. G., fältläkare (se ovan); *Winkler, E. S., postmästare.

Suppleanter: *Karlsson, A. F., järnarbetare; *Bäckström, B. G., köpman; Forssell, M. M. L. (Maja), skolköklärlarinna; Lindegren, Ch. Wilhelmina, rosettsömmerska; Wallberg, K. V., bageriäldre; *Lindblom, S. Hj., tillsyningsman.

13. distriktet

(omfattande 23. och 29. rotarna).

Ordförande.

Seedoff, A. M. A., fabriksförvaltare. Mottagning: Kungsholmens realskola, n. b. t. h., C., fredagar 7—8 e. m.

Suppleant: Djurling, C. H. E., direktör.

Ledamöter.

*Björklund, Ida S., fattigvårdsdiakonissa; Sjöholm, Svea, prokurist; *Ståhl, A. E., filare, stadsfullm.; Stålander, Helena A. J., bryggeriarbetska; *Svensén, O. W., f. d. polisöverkonstapel; Thimgren, B. O. V., banktjänsteman.

Suppleanter: *Eén, O. B. L., verkställare; Frisk, K. G. A:son, filare; *Holm, J. A., metallarbetare; Larsson, f. Karlsson, Jenny A. F., fru, stadsfullm.; *Samuelsson, H. F., bageriäldre; Lundqvist, K. A., cigarrhandlare.

14. distriktet

(omfattande 32., 33. och 34. rotarna).

Ordförande.

Lundh, J. A., folkskollärare. Mottagning: fattigvårdsstyrelsens lokal, kommunalhuset, Liljeholmen, 1. och 3. onsdagen i varje månad 6—8 e. m.

Suppleant: Sandberg, C. A. J:son, förman (se nedan).

Ledamöter.

*Hultman, I. M., handlande; Johansson, O. L., brädgårdsarbetare; Lindqvist, L. L., tjänsteman; *Milliander, f. Johansson, Anna Ch., fru; *Nilsson, H. S., faktor; Sandberg, C. A. J:son, förman (se ovan).

Suppleanter: *Wiman, Anna M., arbetsstugeförestånderska; Almroth, F. A., distriktsläkare; Rydén, O. E., roteuppbördsman; *Eriksson, J. G., ingenjör; *Collini, C. G. E., tf. komminister; Kling, F. A., byggmästare.

15. distriktet

(omfattande 35. roten).

Ordförande.

Collin, N., direktör. Mottagning: Slottsvägen 17, Ulvsunda; t. Ulvsunda 167, vardagar 10—11.

Suppleant: Olsson, S. R., folkskollärare.

Ledamöter.

Eriksson, J. R., grovarbetare; Ingelsson, Hj. F., järnarbetare; *Klefbäck, Sigrid M., fattigvårds-syster; *Norström, K., kommissarie; Persson, A., järnarbetare; *Schölén, C. J., stämningsman.

Sf-
valda
led.
och
rev.

Sf.
valda
led.
och
rev.

Suppleanter: Winberg, E. G., stenhuggare; Eriksson, K. H., snickare; *Videfors, G. J., folkskollärare; *Du Rietz, f. Ludin, Alice, fru; Johansson, J. A., vaktmästare; *Larsson, C. J., direktör.

Pensionsstyrelsens ombud.

1. området
(omfattande 1.—7. samt 12., 13. och 15 pensionsdistrikten).

Moberg, O. P., läroverksadjunkt.

2. området
(omfattande 8.—11. samt 14. pensionsdistrikten).

Petri, Hj. M., syssloman.

Hyresnämnderna.

Myntgatan 4, St.; t. »hyresnämnderna»; expeditionstider: se nedan.

Enligt lagen den 17 juni 1921 med vissa ändrade bestämmelser mot oskäligen hyresstegring¹⁾, vilken äger giltighet t. o. m. den 30 sept. 1923 kunna omöblerade bostadslägenheter ävensom affärslokaler med tillhörande bostad, därest desamma tagits i bruk före den 25 maj 1917, efter framställning från hyresvärd, hyresgäst eller hyressökande eller på hyresnämndens eget initiativ, bli föremål för hyresreglering. Överstiger emellertid hyra för lägenhet, som varit uthyrd före den 1 okt. 1915, den före sagda dag senast gällande hyran med högst 50 %, upptagas sådan hyresförhöjning i regel icke till prövning. För värmeledningshus skall hyresnämnd särskilt fastställa dels grundhyra, dels ersättning för uppvärmning och varmvatten. I lagen ingå även bestämmelser om avgiftsfri bostadsförmedling och i samband därmed obligatorisk anmälan om inträdd och upphörd hyresledighet.²⁾

Hyresnämnd skall bestå av ordförande och fyra ledamöter. Ordföranden, som skall vara lagfaren, förordnas av överståthållarämbetet. Av ledamöterna, som väljas av stadsfullmäktige, skola trenne äga eller förvalta till uthyrning avsedd fastighet; de båda övriga, vilka ej må äga eller förvalta sådan fastighet, skola äga kännedom om ortens hyresmarknad och åtminstone den ena ledamoten särskilt om de mindre bemedlades bostadsförhållanden. För ordförande och ledamöter utses suppleanter med enahanda kompetens och minst till motsvarande antal. Hyresnämnd är beslutförf, om ordförande

och tre ledamöter äro närvarande och om beslutet ense.

I Stockholm beslöt stadsfullmäktige den 7 maj 1917 att för huvudstaden utse sju hyresnämnder (ang. områden se nedan), samt att för dessa nämnder skulle inrättas ett gemensamt centralkansli i förening med kontor för bostadsförmedling.

Centralkansliet mottager anmälningar i ärenden, som falla under hyresnämndernas behandling, verkställer förberedande utredningar, renskrivning m. m. samt utarbetar statistiken över bostadsförmedlingskontorets och nämndernas verksamhet. Därjämte utövar centralkansliet en vittomfattande upplysningsverksamhet i hyresfrågor. Chef för centralkansliet är ordföranden i sjunde hyresnämnden, vilken därjämte för vinlande av enhetlighet och likformighet i de olika nämndernas arbeten tillika har uppsikt över ärendenas allmänna gång inom nämnderna.

Senaste val av ledamöter i hyresnämnderna (för tiden fr. o. m. år 1923 tillsvidare under året) förrättades av stadsfullmäktige den 18 dec. 1922.

Avlöningar. Chefen för centralkansliet: 4,800 kr. Ordförande i hyresnämnd: 40 kr. för sammanträde, dock för högst 10 sammanträden per månad. Ordförandesuppleant: 40 kr. per sammanträde. Ledamot: 16 kr. för hel och 8 kr. för halv förrättningsdag. Sekreterare: 35 kr. per sammanträde.

Författningar. Lagar den 30 juni 1920 och den 17 juni 1921 med vissa ändrade bestämmelser mot oskäligen hyresstegring m. m. Lag den 10 mars 1923 med vissa bestämmelser rörande hyra. Instruktion för hyresnämnderna antagen av stadsfullmäktige den 18 febr. 1918, med ändringar den 17 dec. 1918 och den 16 febr. 1920. Stadga för Stockholms stads bostadsförmedling, utfärdad av fastighetsnämnden den 2 jan. 1919. Taxa för hyresförmedling inom Stockholms stad, utfärdad av överståthållarämbetet den 9 juli 1919.

Stat år 1923 (för hyresnämnderna och bostadsförmedlingen). Utgifter: 77,675 kr.

Hyresnämndernas centralkansli och bostadsförmedlingskontoret.

Adress och telefoner: se ovan; expeditionstid: 10—3, 6—8, lördagar och helgdagsaftnar 10—3.

Chef.

Kihlmark, G., byråchef, ordf. i 7:e hyresnämnden (se nedan).

Föreståndare för bostadsförmedlingskontoret och sekreterare.

Danielsen, Helene.

Biträdande sekreterare.

Sandahl, J. E., förste postexpeditör.

Dessutom två kvinnliga biträden samt en vaktmästare.

¹⁾ En utförligare framställning av lagens bestämmelser (jämte historik) återfinnes i 1922 års kommunalkalender.

²⁾ För hyresförhållandena efter den 30 sept. 1923 hava vissa reglerande bestämmelser, avsedda att utjämna övergången till fri hyresmarknad, fastställts genom lag den 10 mars 1923 med vissa bestämmelser rörande hyra (Sv. förf.-saml. 1923 nr 31).

Nämnderna.¹⁾

Expedition för samtliga nämnder: Myntgatan 4.

1. nämnden

(för Kungsholms och Bromma förs.).

Ordförande.

Flodin, J. H., överdirektör.

Suppleant: **Gestblom, J. A.**, civilassessor.

Ledamöter.

Fredrikson, K. V., grosshandlare; **Schreuder, F.**, fabriksidkare; **Ahlström, W.**, handlande, stadsfullm.; **Asproth, J. K.**, aktuarie.

Suppleanter: **Olsson, A. A.**, byggnadsingenjör; **Seedoff, A. M. A.**, fabriksförvaltare; **Bastholm, J. B.**, inkasserare; **Magnusson, E. J. S.**, metallarbetare.

Sekreterare.

Örtengren, S. T., hovrätts e. o. notarie.

2. nämnden

(för Klara, Jakobs och Adolf Fredriks förs.).

Ordförande.

Söderlind, J. G., byråchef.

Suppleant: **Bjurstedt, A. E.**, byråchef.

Ledamöter.

Nyström, C. A. V., överstelöjtnant; **Sjöqvist, J. A.**, arkitekt; **Larsson, H.**, journalist; **Moberg, K.**, trafikinspektör.

Suppleanter: **Blom, K. H. E.**, ingenjör; **Hegert, O. A.**, byggnadsingenjör; **Bjurelius, W. E.**, byråingenjör; **Wiberg, G. E.**, platsexpeditör.

Sekreterare.

Bildt, C. A. G., sekreterare hos generalpoststyrelsen.

3. nämnden

(för Matteus och Johannes förs. [med undantag av S. roten]).

Ordförande.

Hallberg, F. E. W., kammarrättsråd.

Suppleant: **Masreliez, K. V.**, rådmann.

Ledamöter.

Gustafsson, K. G., ingenjör; **Höög, A. J.**, arkitekt; **Palm, A. A. E.**, kapten; **Östlund, f. Lundgren, Agda M.**, fru.

Suppleanter: **Gabrielsson, G. N.**, direktör; **Johansson, C. J. A.**, byggmästare; **Möller, W. T. K.**, direktör; **Poss, D. A.**, byggnadsingenjör (sakkunniga för hyresvärder); **Anstrin H.**, sek-

¹⁾ Av ledamöter och suppleanter i resp. nämnder äro de två först upptagna sakkunniga för hyresvärder och de övriga två sakkunniga för hyresgäster (jfr dock nedan 3 och 7 nämnden).

reterare, **Engström, f. Karlson, A. E.** (Elin), fru, **Sjöquist, D. G.**, tf. byråingenjör (sakkunniga för hyresgäster).

Sekreterare.

Trägårdh, S. G., e. byrådirektör.

4. nämnden

(för Hedvig Eleonora och Oscars förs.).

Ordförande.

Hafström, A. H. F., rådmann.

Suppleant: **Rörmy, E.**, försäkringsråd.

Ledamöter.

Eklund, J. L., fabrikör; **Wibom, T. H.**, kapten; **Carlsson, B. A.**, förste aktuarie, stadsfullm.; **Åberg, A. N.**son, möbelsnickare.

Suppleanter: **Johanson, E.**, grosshandlare; **Ljungberg, C. R.**, major; **Holmgren, C. J. A.**, stadsbud; **Oscarson, A. V.**, byrådirektör.

Sekreterare.

Bergengren, B. V., kriminalassessor.

5. nämnden

(för Maria förs.).

Ordförande.

Wählin, L. S. C., kammarrättsråd.

Suppleant: **von Schulzenheim, C. H. J.**, byråchef.

Ledamöter.

Blomdahl, P. A., byggmästare; **Hauffman, K. O. L.**, civilingenjör; **Rissén, H. R.**, tullkassör; **Skålander, O. A.**, ombudsman, stadsfullm.

Suppleanter: **Blomdahl, K. E.**, byggmästare; **Starck, P. O.**, hyresintendent; **Gustafson, H. J. A.**, journalist, stadsfullm.; **Willing, P.**, fabrikör.

Sekreterare.

Andrée, J. E., förste postexpeditör.

6. nämnden

(för Katarina och Sofia förs.).

Ordförande.

Lind, F. A., rådmann.

Suppleant: **Almgren, H.**, kansliråd.

Ledamöter.

Nilsson, N. J., byggmästare; **Svensson, G. A.**, byggmästare; **Rönnell, E.**, folkskollärare; **Tengelin, K. A. H.**, maskinarbetare, stadsfullm.

Suppleanter: **Billing, J. M. A.**, stadsrevisor; **Edkvist, C. J.**, inspektör, stadsfullm.; **Brunzell, O.**, möbelhandlare, stadsfullm.; **Pålsson, E. A. V.**, möbelsnickare, stadsfullm.

Sfvalda led. och rev.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Bergström, S. H. E., planmätningssingenjör.

Sekreterare.

7. nämnden

(för Nikolai, Gustav Vasa, Engelbrekts, S. roten
av Johannes samt Brännkyrka förs.).

Ordförande.

Kihlmark, G., byråchef (se ovan).

Suppleanter: **Hamilton, H. A. H.**, greve,
tf. vattenrättsdomare (1:e suppleant); **Falk,**
E., kansliråd (2:e suppleant).

Ledamöter.

Svensson, G. F., direktör; **Tamm, C. P. H.**son,
ingenjör, direktör; **Andersson, P.**, folkskol-
lärare, stadsfullm.; **Wallin, J. A.**, roteupp-
bördsman.

Suppleanter: **Bolander, G. O.**, direktörsassistent,
Carlsson, J. E., direktör, **Kling, F. A.**,
byggmästare, **Lindholm, E. M.**, disponent,
Pettersson, P. A., grosshandlare, **Wernström,**
G. A., skorstensfejarmästare (sakkunniga för
hyresvärdar); **Andersson, B. E.**, sjukbesökare,
Hedman, C. E., möbelsnickare, **Johansson, E. W.**,
förtroendemän, **Lindqvist, G. H.**, ombudsman,
Lundborg, N., förrädsarbetare, **Magnusson, A. W.**,
roteuppborädsman (sakkunniga för hyresgäster).

Sekreterare.

Danielson, Helene, fröken (se ovan).

Nämndernas delegerade.

Nyström, C. A. V., överstelöjtnant, **Tamm, C.**
P. H.son, ingenjör, direktör (repr. för hyres-
värdar); **Carlsson, B. A.**, förste aktuarie,
stadsfullm.; **Tengelin, K. A. H.**, maskinarbe-
tare, stadsfullm. (repr. för hyresgäster).

Suppleanter: **Blomdahl, P. A.**, byggmästare,
Sjöqvist, J. A., arkitekt (för hyresvärdar); **Asp-**
roth, J. K., aktuarie, **Larsson, H.**j., journalist
(för hyresgäster).

Inskrivningsnämnder för Stockholms stadsrullföringsområde.

Inskrivningsnämnderna bestå enligt § 18 i
värnpliktslagen av den 17 sept. 1914 av en
regementsofficer som ordförande, utsedd av armé-
fördelningschefen (4. arméfördelningen), rull-
föringsbefälhavare eller i hans ställe förordnad
ledamot, en lagfaren ledamot, utsedd av över-
ståthållarämbetet, samt två av stadsfullmäktige
för två år valda ledamöter jämte två supplean-
ter för dem. Valen av dessa senare skola
enligt § 3 i kungl. förordningen den 31 dec.
1913 förrättas inom september månads utgång.
Till nämndens biträde förordnas en militärläkare.

Kungl. maj:t har den 31 dec. 1918 förordnat,
att för Stockholms stadsrullföringsområde, nr 45,
skola finnas tre inskrivningsnämnder, nämligen
en för *östra delen*, omfattande de rotar, som
tillhöra Storkyrkoförsamlingen, Jakobs, Johannes,

Engelbrekts, Hedvig Eleonora, Oscars och Gustav
Vasa församlingar, en för *västra delen*, om-
fattande de rotar, som tillhöra Klara, Kungs-
holms, Adolf Fredriks, Matteus och Bromma för-
samlingar samt en för *södra delen*, omfattande
de rotar, som tillhöra Katarina, Sofia, Maria och
Brännkyrka församlingar. Stadsfullmäktiges sen-
aste val ägde rum den 18 sept. 1922.

Då inskrivningsnämnderna för innevarande
år slutfört sin verksamhet redan under mars-
månad, hava uppgifter angående de militära och
lagfarna ledamöterna ej här medtagits. Nästa
års militära och lagfarna ledamöter utses först
i slutet av detta eller början av nästa år.

För östra delen.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

***Eklund, J. M.**, målarmästare; **Ljungberg, K.**,
ekonomidirektör.

Suppleanter: ***Carlsson, O.**, ledamot av för-
säkringsrådet, stadsfullm.; **Falk, S. G.**, direk-
tör, stadsfullm.

Dessutom två militära och en lagfaren leda-
mot (se ovan).

För västra delen.

Av stadsfullmäktige valda leda- möter.

***Andersson, E. O.**, kassör; **Staf, O. L.**, kakel-
ugnsmakare.

Suppleanter: ***Löwenstein, L.**, landsfiskal; **Sjö-**
ström, Chr., kontorschef, stadsfullm.

Dessutom två militära och en lagfaren leda-
mot (se ovan).

För södra delen.

Av stadsfullmäktige valda leda- möter.

***Karlström, K. H. E.**, grosshandlare; **Samuels-**
son, G. A., vagnmakare.

Suppleanter: ***Fröding, H. F.**, direktörsassistent;
Söderlund, W. A. L., direktör.

Dessutom två militära och en lagfaren leda-
mot (se ovan).

Inskrivningsnämnden för Stockholms sjömanshus.

Denna nämnd består av en militär ordförande,
förordnad av stationsbefälhavaren, sjörrullförings-
befälhavaren, en lagfaren ledamot, utsedd av över-
ståthållarämbetet, dessutom äga stadsfullmäktige
att invälja två ledamöter och två suppleanter.
Stadsfullmäktiges senaste val förrättades den 18
sept. 1922.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

***Hedström, N. W.**, grosshandlare; **Ramberg, J.**
C., sjökaptän.

Suppleanter: ***Myrtin, S. M.**, civilingenjör;
Rietz, E. M. F., sjökaptän.

Dessutom två militära och en lagfaren leda-
mot (se ovan).

Inskrivningsrevisionen.

För inskrivningsområde jämte inom detsamma belägna sjömanshus skall finnas en inskrivningsrevision, bestående enligt § 21 i värnpliktslagen av landshövdingen såsom ordförande samt fyra ledamöter, nämligen inskrivningsbefälhavaren ävensom från varje till området hörande län eller ej under landsting lydande stad tre inom länet eller staden bosatta män, som jämte tre suppleanter utses för tre år av landstinget eller, för stad, som icke deltagit i landsting, av stadsfullmäktige. En ledamot och en suppleant avgå årligen. Revisionen biträdes av en militärläkare, utsedd av arméfördelningschefen, och en civil läkare, förordnad av konungens befallningshavande (överståthållarämbetet).

De av landsting eller stadsfullmäktige valda ledamöter eller, i händelse de äro förhindrade, deras suppleanter deltaga i nämnda förrättning endast i vad den angår det område, för vilket de blivit valda.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter ägde rum den 18 sept. 1922.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

Ekman, V. R., direktör; **Hjortzberg, E. G.**, kapten; ***Lundbergh, G. H.**, grosshandlare.
Suppleanter: **Malmgren, O. W.**, grosshandlare; **Persson, P. G.**, faktor, stadsfullm.; ***Östberg, G.**, kapten.

Övriga ledamöter.

Hederstierna, C. F. W., överståthållare, sjölvskr. ordf.; **Nauckhoff, J. G.**, öfverste (inskrivningsbefälhavare); **Andersson, C. W. M.**, snickare; **Lybeck, J.**, kassör; ***Söderberg, K. J.**, ombudsman (valda av Stockholms läns landsting).

Suppleanter: **Jansson, P. O.**, häradssdomare, **Köhler, S.**, kansliråd, ***Pettersson, J. G.**, borgmästare (valda av Stockholms läns landsting).

Lokal värderingsnämnd vid rekvisitioner för krigsmaktens behov.

Uti § 10 av lagen angående skyldighet för kommuner och enskilda att fullgöra rekvisitioner för krigsmaktens behov den 24 maj 1895, sådan samman lag lyder enligt lag av den 11 juli 1916, föreskrives, att för varje landstingsområde samt för stad, som ej deltagit i landsting, skall finnas en lokal värderingsnämnd med åliggande att upprätta taxa för rekvisitioner m. m. Därjämte skall för ifrågavarande ändamål finnas en värderingsnämnd för hela riket (riksvärderingsnämnd), som bland annat bestämmer, vilka varor och tjänstbarheter skola av de lokala värderingsnämnderna, var för sitt område, i taxa prissättas. Den lokala nämnden skall bestå av tre ledamöter, näm-

ligen en, tillika ordförande, vald av stadsfullmäktige, en intendenturöfver eller annan person, utsedd av arméfördelningschefen, samt en civil tjänsteman eller annan person, tillika sekreterare, utsedd av överståthållarämbetet. För varje ledamot skall utses två ställföreträdare. Såväl ledamöter som ställföreträdare utses för en tid av fyra år. Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 20 sept. 1920 (för tiden till 1924 års utgång).

Av stadsfullmäktige vald ledamot.

Lyberg, H. V., bageriidkare, ordf.

Ställföreträdare: **Engström, C. S.**, direktör; **Wollin, C. J. B.**, grosshandlare.

Dessutom två ledamöter (se ovan).

Hästutagningsnämnderna.

Inom varje kommun eller, om kommun är delad i flera hästutagningsområden, i vart och ett av dessa skall jämlikt lagen den 2 juli 1915 ang. anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutagningslagen) finnas en hästutagningsnämnd för uttagande redan under fredstid varje år av de hästar och anspanssfordon, som i händelse av krigsmaktens ställande på krigsfot skola inställas till mönstring. Hästutagningsnämnd tillsättes för fyra kalenderår i sänder och består av tre, högst fem ledamöter, av vilka i Stockholm en, som skall vara nämndens ordförande, förordnas av överståthållarämbetet och de övriga jämte suppleanter för dem väljas av stadsfullmäktige. Senaste indelning i hästutagningsområden är fastställd genom kungl. kungörelse den 13 aug. 1917. Stadsfullmäktiges senaste val skedde den 1 dec. 1919 för perioden 1920—1923; fyllnadsval förrättades den 16 febr., 7 och 19 april, 17 maj och 20 sept. 1920, 20 mars och 18 sept. 1922 samt 5 mars 1923.

Hästutagningsområdet nr 232
(omfattande 2. polisdistriktet).

Ordförande.

***Nyrén, C.**, grosshandlare.

Ledamöter.

***Andersson, A. I.**, åkare; **Brodén, K. J. F.**, åkeriidkare.

Suppleanter: ***Andersson, C. E.**, åkeriidkare; ***Johansson, C. A.**, hyrkusk.

Hästutagningsområdet nr 233
(omfattande 10. polisdistriktet).

Ordförande.

***Sandberg, S. O.**, arrendator.

Ledamöter.

***Arvidson, O. A.**, lantbrukare; ***Eriksson, J. H. A.**, åkare.

Suppleanter: ***Johansson, K. A.**, lantbrukare; ***Nilson, C. E.**, arrendator.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Sf-
valda
led.
och
rev.

Hästutskrivningsområdet nr 234

(omfattande södra delen av 8. polisdistriktet med gräns i mittellinjen av Blekinge-, Östgöta-, Bonde-, Nytorgs-, Folkunga- och Renstjärnagatorna till Saltsjön).

Ordförande.

*Piehl, C. G. F., direktör.

Ledamöter.

*Bohlin, G. A., åkeriägare; *Leander, J. A., åkeriädkare.

Suppleanter: *Kessler, H. O., direktör; *Weideman, C. O., åkeriföreståndare, stadsfullm.

Hästutskrivningsområdet nr 235
(omfattande 3. polisdistriktet).

Ordförande.

*Carlsson, E. W., förvaltare.

Ledamöter.

*Helenius, J. E., åkeriägare; *Jönsson, J. A., bageriädkare.

Suppleanter: *Ekbäck, P. E. C:son, inspektör; *Samuelsson, H. F., bageriädkare.

Hästutskrivningsområdet nr 236

(omfattande 1., 4. och 6. polisdistrikten samt norra delen av 8. polisdistriktet med gräns i mittellinjen av Blekinge-, Östgöta-, Bonde-, Nytorgs-, Folkunga- och Renstjärnagatorna till Saltsjön).

Ordförande.

*Hagen, K. A., disponent.

Ledamöter.

*Westerdahl, E. A., direktör; *Westerdahl, N. A. E., disponent.

Suppleanter: *Lundkvist, C. G., åkare; *Wallin, G. F., fabrikör.

Hästutskrivningsområdet nr 237

(omfattande södra delen av 5. polisdistriktet med gräns i mittellinjen av Karlbergsvägen, Hälsinge-, Frej-, Norrtulls- och Odengatorna).

Ordförande.

*Nilsson, N. E., grosshandlare.

Ledamöter.

*Erikson, E. H., disponent; *Lindholm, K. J., fabrikör.

Suppleanter: *Broman, F. E. M., åkeriägare; *Klint, J. A., fabrikör.

Hästutskrivningsområdet nr 238

(omfattande norra delen av 5. polisdistriktet med gräns i mittellinjen av Karlbergsvägen, Hälsinge-, Frej-, Norrtulls- och Odengatorna).

Ordförande.

*Malmström, C. G. T., åkeriägare.

Ledamöter.

*Andrée, A. L., direktör; *Lundström, J. A., åkare.
Suppleanter: *Jonsson, G. L., fabrikör; *Landkvist, V. P., åkeriarbetare.

Hästutskrivningsområdet nr 239

(omfattande norra delen av 9. polisdistriktet med gräns i mittellinjen av Oden- och Birgerjarlgatorna).

Ordförande.

*Zachrisson, K. E. A., direktör.

Ledamöter.

*Eriksson, F. H., åkeriägare; *Hjort, C. A., kontorschef.

Suppleanter: *Berg, G. O., åkeriägare; *Levin, K. A. V., åkeriägare.

Hästutskrivningsområdet nr 240

(omfattande södra delen av 9. polisdistriktet med gräns i mittellinjen av Oden- och Birgerjarlgatorna).

Ordförande.

*Rylander, A. A., grosshandlare.

Ledamöter.

*Hjort, C. A., kontorschef; *Liander, M. E., grosshandlare, stadsfullm.

Suppleanter: *Lindroth, P. E., direktör; *Olsson, O., åkeriägare.

Hästutskrivningsområdet nr 241
(omfattande 7. polisdistriktet).

Ordförande.

*Andersson, C. J., grosshandlare.

Ledamöter.

*Johansson, K. F., restauratör; *Reichenberg, H. A., f. d. disponent.

Suppleanter: *Chrüzander, O., fanjunkare; *Dahl, C. F., byggnadsingenjör.

Mönstringskommissionerna.

För varje hästutskrivningsområde skall finnas en mönstringskommission med åliggande att vid krigsmaktens ställande på krigsfot pröva de uttagna hästarna och anspanssfordonen med hänsyn till deras lämplighet för krigsbruk. Mönstringskommission består av tre ledamöter, utsedda i Stockholm en av militär myndighet, en av stadsfullmäktige och en av vederbörande hästuttagsnämnd bland dess ledamöter för en tid av fyra kalenderår. Stadsfullmäktiges senaste val förrättades den 6 okt. 1919 för perioden 1920—1923, med fyllnadsval den 20 febr., 20 mars och 24 april 1922 samt 15 jan. 1923.

Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 232.

Av stadsfullmäktige vald ledamot.

*Skoglund, P. E., direktör.

Suppleant: *Birath, E. C., stallmästare.
Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 233.

Av stadsfullmäktige vald ledamot.

*Nilson, C. E., arrendator.

Suppleant: *Nilsson, N. P:son, åkare.
Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 234.

Av stadsfullmäktige vald ledamot.

*Eriksson, F. K. T., kamrerare.

Suppleant: *Ljunggren, V., vedhandlare.
Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 235.

Av stadsfullmäktige vald ledamot.

*Vakant.

Suppleant: *Sjögren, R. W., grosshandlare.
Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 236.

Av stadsfullmäktige vald ledamot.

*Hermansson, C. K., direktör.

Suppleant: *Andersson, P. A., byggmästare.
Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 237.

Av stadsfullmäktige vald ledamot.

*Henning, K. A., prokurist.

Suppleant: *Höök, K. V., grosshandlare.
Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 238.

Av stadsfullmäktige vald ledamot.

*Schröder, C. G. C., bageriidkare.

Suppleant: *Pettersson, F. T., byggnadsingenjör.
Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 239.

Av stadsfullmäktige vald ledamot.

*Zachrisson, K. E. A., direktör.

Suppleant: *Lindholm, E. M., disponent.
Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 240.

Av stadsfullmäktige vald ledamot.

*Liljedahl, F. G., direktör.

Suppleant: *Lindeblad, A. A. H. G., stall-
mästare.

Dessutom två ledamöter.

Mönstringskommissionen i häst-
utskrivningsområdet nr 241.

Av stadsfullmäktige vald ledamot.

*Nauckhoff, H. F. V., f. d. kapten.

Suppleant: *Wennberg, N. L., grosshandlare.
Dessutom två ledamöter.

Automobilkommissionerna.

Enligt § 26 av lagen den 2 juli 1915 an-
gående anskaffande av hästar och fordon för
krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskriv-
ningslagen) indelas riket genom beslut, som av
konungen meddelas, i automobilmönstringsdi-
strikt, och skall för varje sådant distrikt finnas
en automobilkommission med åliggande att vid
krigsmaktens ställande på krigsfot pröva av ko-
nungens befallningshavande var för sitt län år-
ligen jämlikt särskilda bestämmelser i lagen ut-
tagna automobilers lämplighet för krigsbruk.

Automobilkommissionen skall, i enlighet
med vad i § 27 av ovan nämnda lag bestäm-
mes, bestå av tre i automobilers konstruk-
tion och skötsel kunniga ledamöter, av vilka
redan i fredstid en utses av militär myndighet
och en av konungens befallningshavande samt
den tredje jämte en suppleant för denne för en
tid av fyra kalenderår i september månad det
år valperioden utlöper väljes av vederbörande
landsting eller stad, som ej i landsting deltagit.
Den militäre ledamoten tjänstgör som ordförän-
de. Stockholm utgör enligt kungl. kungörelsen
den 31 aug. 1920 fem automobilmönstringsdistrikt.
Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 20
sept. 1920 för åren 1921—1924 (fyllnadsval
den 20 mars 1922).

Första distriktet

(omfattande 7. polisdistriktet).

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Sylvander, H. L., hovfotograf.

Suppleant: Andresénz, B. M., disponent.
Dessutom två ledamöter.

Andra distriktet

(omfattande 6. och 9. polisdistrikten).

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Westerdahl, N. A. E., disponent.

Suppleant: Hedlund, M., ingenjör.
Dessutom två ledamöter.

Sf-
valda
led.
och
rev.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Tredje distriktet

(omfattande 1. och 4. polisdistrikten).

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Lavén, N., f. d. överkonstapel.

Suppleant: Åkerman, A. V., direktör.

Dessutom två ledamöter.

Fjärde distriktet

(omfattande 3. och 5. polisdistrikten).

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Hörberg, N. J. J:son, vice konsul.

Suppleant: Zachrisson, K. E. A., direktör.

Dessutom två ledamöter.

Femte distriktet

(omfattande 2., 8. och 10. polisdistrikten).

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Piehl, C. G. F., direktör.

Suppleant: Berndtson, C. F., chaufför, stadsfullm.

Dessutom två ledamöter.

Revisorer hos poliskammaren.

(Jfr sid. 5.)

Enligt kungl. brev den 13 juni 1890 skall granskningen av poliskammarens räkenskaper verkställas av en revision, bestående av en av kungl. maj:t förordnad ordförande samt tre av stadsfullmäktige valda ledamöter.

Stadsfullmäktiges val ägde rum den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper utsedda revisorer.

Björklund, C. G., journalist, stadsfullm.; Johansson, A., direktör; Lind, F. A., rådman.

Övrig revisor

(förordnad av kungl. maj:t).

Hallberg, F. E. W., kammarrättsråd, ordf.

Handelskunniga ledamöter i rådhusrätten.

Se under rådhusrätten (sid. 32).

Sakkunniga ledamöter i rådhusrätten vid klander av dispasch.

Se under rådhusrätten (sid. 32).

Revisorer hos förmyndarkammaren.

(Jfr sid. 32.)

I § 13 av kungl. maj:ts förnyade instruktion för förmyndarkammaren i Stockholm den 21 juni 1907 stadgas, att innan utgången av augusti månad varje år skola utses fem revisorer för granskning av förmyndarkammarens räkenskaper och förvaltning under föregående år, av vilka revisorer fyra utses av stadsfullmäktige

och den femte av direktionen över allmänna barnhuset.

Stadsfullmäktiges val ägde rum den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper och förvaltning utsedda revisorer.

Asproth, J. K., aktuarie; Hagelin, G. L., bokbindarmästare; Hasselgren, C. L. L., advokat; Löfgren, B. G., direktör.

Övrig revisor

(utsedd av direktionen över allmänna barnhuset).

Jacobson, T. A., intendent.

Gode män för vissa frälse förmynderskap.

För tillsyn å förmyndares förvaltning av omvändigas egendom i de fall, då de omyndiga för sina angelägenheter icke äro lydande under förmyndarkammaren (frälse myndlingar), väljas enligt lagen den 18 april 1884 av stadsfullmäktige gode män för fyra år. Denna tillsyn gäller dock endast förmynderskap, som inträtt före den 1 jan. 1917, efter vilken tid alla förmynderskap lyda under förmyndarkammaren.

Senaste valet förträttades den 18 okt. 1920 för åren 1921—1924.

Gode män.

Boije af Gennäs, S. J. A., f. d. rektor; von Krusenstjerna, W. E., f. d. överste; Leijonhufvud, C. G. E. A:son, frih., statskommissarie; Leuhusen, F. W. O., frih., kammarherre; Ridderstolpe, F. A., frih., f. d. major, ordf.

Gode män vid laga skifte.

Lagen den 12 maj 1917 ang. fastighetsbildning i stad föreskriver i kap. 6 § 4, att i varje stad skall finnas ett efter behovet avpassat antal gode män, minst två, valda för en tid av sex år av stadsfullmäktige. Stadsfullmäktige valde den 3 dec. 1917 för tiden till 1923 års utgång sex gode män.

Gode män.

*Bergstedt, P., ingenjör; *Kjellqvist, C. J., lantbrukare; *Milton, G. E., lantmätare; *Rendahl, J. F., kamrerare; *Rubin, S. T. S., fil. dr.; *Wretling, E. P., civilingenjör.

Personer, valbara till ledamöter i expropriationsnämnd.

Lagen om expropriation den 12 maj 1917 innehåller i §§ 23, 24, 26 och 27 vissa bestämmelser om val av expropriationsnämnder. Till ordförande i Stockholm skall överståthållarämbetet för en tid av tre år utse en i praktiska värv väl förfaren man jämte en ersättare för honom. Ledamöter i nämnderna skola i varje

särskilt fall utses bland vissa personer, valda av landsting eller stadsfullmäktige samt länsstyrelse.

Stockholms stad och län utgör i fråga om utseende av valbara ett område. Antalet valbara är 96, av vilka landstinget i Stockholms län, Stockholms stadsfullmäktige, överståthållarämbetet och konungens befallningshavande i Stockholms län var för sig för tre år utse 24, varav successivt 8 varje år.

Stadsfullmäktiges val av nuvarande ledamöter hava ägt rum den 6 dec. 1920, 5 dec. 1921 och 4 dec. 1922 (fyllnadsval den 15 jan. 1923).

Ordförande.

Kihlmark, G., byråchef.

Suppleant: Flodin, J. H., överdirektör.

Av stadsfullmäktige utsedda valbara personer.

*Aldin, G. H., byggnadsingenjör, *Björklund, C. G., journalist, stadsfullm., *Johansson, A. W., rådman, *Landewall, G. E., byggnadsinspektör, *Landström, K. E., byråchef, *Lind, F. A., rådman, *Lindmark, C. A., skomakarmästare, stadsfullm., *Nyqvist, J. I., byggnadsingenjör (samtliga för åren 1921—1923); Dahlberg, A. E., rådman, Ekwall, A., tf. överingenjör, Forssberg, E. V., direktör, stadsfullm., Häfström, A. Hj. F., rådman, Meurling, C. H. F., borgarråd, Persson, B. J., direktör, Ramström, C. A., direktör, Swartling, J. A., bankdirektör (samtliga för åren 1922—1924); Berglund, J. E., kassör, Edkvist, C. J., inspektör, stadsfullm., Fogelmark, Hj., överstelöjtnant, Kilbom, K., ekonomichef, stadsfullm., Kinnmanson, H. S., byrådirektör, stadsfullm., Lovén, S. A., försäkringsdirektör, Thelander, C. T. F., ingenjör, Wretling, E. P., civilingenjör (samtliga för åren 1923—1925).

Av överståthållarämbetet utsedda valbara personer.

*Dahlberg, F., arkitekt, *Hawerman, K. V., ingenjör, *Mellin, A. H., lantbrukare, *Palmqvist, G. T., direktör, *Riben, K. A., vice häradshövding, *Rundquist, C. A., rådman, *Schött, C. F. L., ombudsman, *von Wolcker, E. J., f. d. kammarrättsråd (samtliga för åren 1921—1923); Bengtsson, R., byggmästare, Carlson, L. F., grosshandlare, Fries, E. F., kronofogde; Pettersson, F., byggnadsingenjör, Poignant, J. A., f. d. major, Rydin, L. A. W., regeringsråd, Sjögren, A., direktör, Wennerholm, O. T. H., vice häradshövding (samtliga för åren 1922—1924); Creutz, J. W., assurersdirektör, Dahl, C. F., byggnadsingenjör, Ekman, A., krigsråd, Granholm, C. H., direktör, Hanner, J. V., revisor, Rhodin, V., civilingenjör, Sällström, G. F. W., ingenjör, Söderlind, J. G., byråchef (samtliga för åren 1923—1925).

Av Stockholms läns landsting utsedda valbara personer.

*Andersson, A., lantbrukare, *Andersson, C. W. M., snickare, *Husén, J. O., lantbrukare, *Jansson, J. V., hemmansägare, *Sjöblom, P. H., lantbrukare, *Tottie, H. K. H., sekreterare, *Vasseur, E., godsägare, *Åkerlund, E., godsägare (samtliga för åren 1921—1923); Arnberg, K., lantbrukare, Carlsson, T., handelsföreståndare, Frisk, J. W., arrendator, Lovén, C., syssloman, Mattsson, K., lantbrukare, Molin, G. A., direktör, Wallinder, J. O., folkskollärare, Wulff, D., agronom (samtliga för åren 1922—1924); Andersson, L. E., lantbrukare, Bergström, J., kamrerare, Hagfält, E. J., hemmansägare, Holmström, L., godsägare, Johansson, A. W., hemmansägare, Karlsson, C. A., kommunalskrivare, Källman, G. W., kommunalkamrerare, Pettersson, E., handelsföreståndare (samtliga för åren 1923—1925).

Av konungens befallningshavande i Stockholms län utsedda valbara personer.

*Boström, G. S., godsägare, *Eriksson, A., häradshövding, *Hjelm, C. A., lantbrukare, *Kihlberg, E., direktör, *Mattsson, O. E., godsägare, *von Segebaden, E. G. H., f. d. stadsplaneingenjör, *Storm, K., handlande, *Östergren, C. A., bankkamrerare (samtliga för åren 1921—1923); Andersson, E., agronom, von Horn, H., godsägare, Hägg, C. A., landsfogde, Karlsson, V., stenhuggare, Lindén, O. A., extra lantmätare, Lundin, A., f. d. godsägare, Nathanson, R., godsägare, Nilsson, Hj., målarmästare (samtliga för åren 1922—1924); Forsman, E., direktör, Hedlund, P. J., ingenjör, Nilsson, C. E. A., lantbrukare, Odelberg, V. J. V., kapten, Pettersson, O., lantbrukare, Raquette, G. B., kapten, Stjernstedt, J. L. W., frih., domänintendent, Wedberg, V. E., lantbrukare (samtliga för åren 1923—1925).

Stockholms högskolas styrelse.

(Jfr sid. 265.)

Styrelsen utgöres, enligt av kungl. maj:t den 20 nov. 1903 fastställda grundstadgar, av nio ledamöter, nämligen en ordförande, förordnad av kungl. maj:t för den tid, som av kungl. maj:t bestämmes, högskolans rektor, en av svenska akademien, två av vetenskapsakademien, två av stadsfullmäktige samt en av högskolans lärarråd valda ledamöter. Dessa åtta välja den nionde.

De styrelsens ledamöter, om vilka ej annorledes är stadgat, utses för tre år i sänder. Avgår ledamot, innan tiden för hans uppdrag är ute, väljer den myndighet, vilken utsett honom, ny ledamot för den tid, som för den avgångne återstår.

Sf-valda led. och rev.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

För revision av högskolans räkenskaper och förvaltning äga stadsfullmäktige årligen utse tre revisorer. Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter ägde rum den 5 dec. 1921 och 4 dec. 1922 samt av revisorer den 15 jan. 1923.

*Av stadsfullmäktige valda
ledamöter.*

Juhlin Dannfelt, C. G., borgarråd, stadsfullm. (för åren 1923—1925); **Lindhagen**, C. A., borgmästare, stadsfullm. (för åren 1922—1924).

Övriga ledamöter.

Kinander, C. E., direktör, riksgäldsfullm:s ordf., ordf. (förordnad av kungl. maj:t); **Bendixson**, I. O., professor, stadsfullm., rektor; **Curman**, J. S., byggnadsråd (vald av svenska akademien); **Arrhenius**, S. A., professor, vice ordf.; **Phragmén**, L. E., f. d. professor, inspektör (valda av vetenskapsakademien); **Rabe**, P. R., bankdirektör (vald av högskolans styrelse); **Stjernberg**, N. F., professor (vald av högskolans lärarråd).

Sekreterare: **Lindhagen**, A., hovrättsråd; kassaförvaltare: **Edström**, A. O.

*Av stadsfullmäktige för granskning
av 1922 års förvaltning utsedda
revisorer.*

Borge, O. F., fil. dr.; **Carlsson**, B. A., förste aktuarie, stadsfullm.; **Lövén**, S. A., försäkringsdirektör.

Övriga revisorer.

Kobb, G., professor (utsedd av kungl. maj:t); **Ekstrand**, Å. G., f. d. överingenjör (vald av vetenskapsakademien).

**Styrelsen för institutet för socialpo-
litisk och kommunal utbildning och
forskning i Stockholm.**

(Jfr sid. 266.)

Enligt av kungl. maj:t den 13 okt. 1922 fastställda grundstadgar har institutet till ändamål att meddela vetenskaplig undervisning och sprida kunskap i socialpolitiska och kommunala ämnen samt främja samhällsvetenskapernas utveckling.

Institutets styrelse består av en ordförande, förordnad av kungl. maj:t, tjugo ledamöter, som väljas för fyra år i sänder, samt institutets föreståndare såsom självskriven ledamot. Av de valda ledamöterna utses sju av styrelsen för centralförbundet för socialt arbete, fem av Stockholms stadsfullmäktige, två av styrelsen för Stockholms högskola, två av styrelsen för svenska stadsförbundet, två av styrelsen för svenska landstingsförbundet samt två av styrelsen för svenska landkommunernas förbund. Styrelsen väljer inom sig för ett år i sänder vice ordförande och kassa-

förvaltare samt äger att i viss utsträckning överlåta sin beslutanderätt å ett verkställande utskott, bestående av styrelsens ordförande och vice ordförande, institutets föreståndare samt tre ledamöter, som styrelsen inom sig utser.

Styrelsens ekonomiska förvaltning granskas årligen av tre revisorer, utsedda en av kungl. maj:t, en av styrelsen för centralförbundet för socialt arbete och en av Stockholms stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter (avseende endast åren 1923 och 1924) ägde rum den 4 dec. 1922 och av revisor den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

Fjällbäck Holmgren, Karin H., fru; **Guinchard**, A. J. J., direktör för stadens statistiska kontor; **Magnuson**, P. K., förgyllare, stadsfullm.; **Rydén**, O. B., överlärare; **Åkerlindh**, J. G., direktör, stadsfullm., kassaförvaltare.

Övriga ledamöter.

Lagerheim, C. H. T. A., f. d. generaldirektör, ordf. (se nedan) (förordnad av kungl. maj:t); **Bagge**, G. A., professor, stadsfullm:s 2:e vice ordf., institutets föreståndare (se nedan); **Brisman**, S. B., professor (se nedan), **Huss**, E. G., generaldirektör, vice ordf. (se nedan), **Larsson**, O. E., borgarråd, stadsfullm., **Rinman**, E. B., huvudredaktör, **Svensson**, C. E., förutv. statsråd (se nedan), **Wallenberg**, J. O., direktör, **Örne**, A. E., förutv. statsråd (utsedda av styrelsen för centralförbundet för socialt arbete); **Bendixson**, I. O., professor, stadsfullm., inspektör, **Ekeberg**, L. B., statsråd (se nedan) (utsedda av styrelsen för Stockholms högskola); **Borgström**, A. G. S., justitieråd, **Öhman**, I. E., härads-hövding (utsedda av styrelsen för svenska stadsförbundet); **von Bahr**, J., borgmästare, **Odén**, S. A., sekreterare (utsedda av styrelsen för svenska landstingsförbundet); **Anderson**, A., banvakt, **Råstock**, **Sundling**, C. A., lantbrukare (utsedda av styrelsen för svenska landskommunernas förbund).

Styrelsens verkställande utskott.

Bagge, G. A.; **Brisman**, S. B.; **Ekeberg**, L. B.; **Huss**, E. G., vice ordf.; **Lagerheim**, C. H. T. A., ordf.; **Svensson**, C. E.

Institutets föreståndare.

Bagge, G. A., professor, stadsfullm:s 2:e vice ordf.

*Av stadsfullmäktige för granskning
av 1922 års räkenskaper och
förvaltning utsedd revisor.*

Folcker, J. F., generalagent, stadsfullm.

Övriga revisorer.

Fürst, T., byråchef (utsedd av kungl. maj:t);
Bergström, R. K. A., extra föredragande i
socialdepartementet (utsedd av centralförbun-
det för socialt arbete).

Kungl. direktionen över Stockholms stads undervisningsverk.

Karlavägen 79, Ö. (Östermalms läroverk,
ingång genom södra flygelbyggnaden);
expeditionstid: måndagar, tisdagar, tors-
dagar och fredagar (under sommarfe-
rierna fredagar) 11,30—12,30; t. 712 28.

Enligt kungl. instruktionen den 2 december
1905 utgöf denna direktion eforalstyrelse för de
i huvudstaden inrättade allmänna läroverken;
förvaltar, därest icke annorlunda är särskilt
föreskrivet, donationsmedel, som statens prov-
skola, nya elementarskolan i Stockholm, erhållit
till stipendier eller för annat ändamål; handlägger
huvudsakligast ekonomiska frågor rörande högre
lärarinneseminarier och den därmed förenade
normalskolan för flickor; verkställer utbetalning
av avlönings- och arvodesmedel till lärare vid de
allmänna läroverken i Stockholm och till lärare
och lärarinnor vid högre lärarinneseminarier; samt
handhaver vården av fonder och stiftelser, som
ställts under direktionens förvaltning.

Direktionen utgöres av följande ledamöter,
nämligen: överståthållaren såsom ordförande, ärke-
biskopen (i visst fall ordförande), en av Stock-
holms stads konsistorium utsedd ledamot, en
av magistraten utsedd ledamot, två av stads-
fullmäktige utsedda ledamöter, den i tjänsten
äldste av rektorerna vid högre latinläroverket
å Norrmalm och högre allmänna läroverket å
Södermalm, den i tjänsten äldste av rektorerna
vid högre realläroverket å Norrmalm och högre
realläroverket å Östermalm, den i tjänsten äldste
av rektorerna vid huvudstadens realskolor, rek-
tor vid nya elementarskolan samt rektor vid
högre lärarinneseminarier. Ledamot, som icke
är självskriven, utses för tre kalenderår.

Det senaste valet av stadsfullmäktiges ledamöter
ägte rum den 5 dec. 1921 för åren 1922—1924.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

Höglund, O. M., fil. d:r; Rabe, P. R., bank-
direktör.

Övriga ledamöter.

Hederstierna, C. F. W., överståthållare, själv-
skr. ordf.; Söderblom, L. O. J., ärkebiskop;
Bengtson, H. G. V., kyrkoherde (utsedd av
konsistorium för åren 1923—1925); *Hafström,
T. A. E., rådman (utsedd av magistraten för
åren 1921—1923); Kjederqvist, J. O. G., rek-

tor; Svedelius, C., rektor; Lindblom, K. A.,
rektor; Bohlin, K. H., rektor; Fähræus, G. R.,
rektor.

Kamrerare: Mattson, R., lektor; sekreterare:
Olson, P. H., läroverksadjunkt.

Sf-
valda
led.
och
rev.

Revisorer av allmänna läroverkens byggnadsfond.

(Jfr sid. 246.)

Enligt kungl. brev till överståthållarämbetet
den 23 juli 1869 skall granskning av drätsel-
nämndens förvaltning av huvudstadens allmänna
läroverks byggnadsfond verkställas av fyra revi-
sorer, av vilka två utses av stadsfullmäktige och
två av direktionen över Stockholms stads un-
derisningsverk.

Stadsfullmäktiges val ägde rum den 15 jan.
1923.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper och för- valtning utsedda revisorer.

Bjurström, D. A., grosshandlare; Ljungberg, K.,
ekonomidirektör.

Övriga revisorer

(utsedda av direktionen över Stockholms stads
undervisningsverk).

Hafström, T. A. E., rådman; Lindblom, K. A.,
rektor.

Delegerade för förvaltning av bygg- nadskassan vid statens provskola, Nya elementarskolan.

Vården av byggnadskassan åligger enligt § 15
i reglementet för Nya elementarskolan den 2 dec.
1905 samt § 219 i läroverksstadgan rektor jämte
en av kollegiet och två av stadsfullmäktige ut-
sedda delegerade. Räkenskaperna över förvaltnin-
gen av byggnadskassan skola årligen granskas av
två revisorer, av vilka en utses av stadsfullmäk-
tige och en av direktionen över Stockholms stads
undervisningsverk.

Stadsfullmäktiges senaste val av delegerade
ägte rum den 7 dec. 1914 (för obestämd tid)
och av revisor den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige valda delegerade.

Juhlin Dannfelt, C. G., borgarråd, stadsfullm.;
Stockman, G., bankdirektör.

Övriga delegerade.

Bohlin, K. H., rektor (självskriven), ordf.;
Holmberg, J., läroverksadjunkt (vald av läro-
verkskollegiet).

Sf-valda led. och rev. *Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper utsedd revisor.*
Gard A. F., advokat.
Övrig revisor

(utsedd av direktionen över Stockholms stads undervisningsverk).

Hafström, T. A. E., rådmän.

Terminsavgiftsnämnderna vid allmänna läroverken.

Enligt av kungl. maj:t den 31 dec. 1904 utfärdad instruktion för terminsavgiftsnämnderna vid rikets allmänna läroverk äga stadsfullmäktige i resp. städer att för varje allmänt läroverk för en tid av två år utse två ledamöter och två suppleanter i en terminsavgiftsnämnd för avgörande av frågor om befrielse från eller nedsättning i lärlungeavgifterna. Nämnden består för övrigt av ett kronoombud, förordnat av överståthållarämbetet, resp. rektor såsom ordförande och klassföreståndaren i den klass, som frågan i varje särskilt fall gäller. En del av terminsavgifterna (till byggnadsfonden) går till stadens kassa och bildar en särskild fond med av stadsfullmäktige särskilt valda revisorer (se ovan sid. 245).

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 5 dec. 1921 för åren 1922 och 1923 (fyllnadsval den 15 jan. 1923).

Högre latinläroverket å Norrmalm.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

***Lindqvist, N. A.**, postmästare; ***Wiberg, G. E.**, platsexpeditör.

Suppleanter: *Två vakanta.

Kronoombud.

von Wolcker, E. J., f. d. kammarrättsråd.

Högre allmänna läroverket å Södermalm.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

***Piehl, C. G. F.**, direktör; ***Widtskiöld, J.**, kamrerare.

Suppleanter: ***Karlström, K. H. E.**, grosshandlare; *en vakant.

Kronoombud.

Elffors, A., disponent.

Högre realläroverket å Norrmalm.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

***Borge, O. F.**, fl. dr.; ***Wassberg, A.**, f. d. överlärare.

Suppleanter: ***Jakobsson, U. G. W.**, roteman; ***Åberg, A. N.**son, möbelsnickare.

Kronoombud.

Hallberg, H. E., kyrkoherde.

Högre realläroverket å Östermalm.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

***Brundin, F. A.**, direktör; ***Magnuson, P. K.**, förgyllare, stadsfullm.

Suppleanter: ***Blomqvist, A.**, f. d. överlärare; ***Lindhagen, Anna J. J.**, barnavårdsinspektör.

Kronoombud.

Källander, A. J., kyrkoherde.

Nya elementarskolan.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

***Lidell, F. J.**, köpman; ***Törnberg, A. O.** O:son, förste reparatör.

Suppleanter: ***Hedman, C. E.**, möbelsnickare; ***Lindmark, K. A.**, byggnadsingenjör.

Kronoombud.

Ernberg, J. L. P., regeringsråd.

Jakobs realskola.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

***Ekman, V. R.**, direktör; ***Haak, O. K.**, direktör.
Suppleanter: ***Buhre, K. B.**, generaldirektör; ***Carlsson, O.**, ledamot av försäkringsrådet, stadsfullm.

Kronoombud.

Rundquist, C. A., rådmän.

Katarina realskola.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

***Karlström, K. H. E.**, grosshandlare; ***Klefbeck, E.** A., kyrkoherde.

Suppleanter: ***Karlson, E. A.**, snickarmästare; ***Wallin, J. A.**, roteuppbördsman.

Kronoombud.

Elffors, A., disponent.

Kungsholmens realskola.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

***Ahlström, W.**, handlande, stadsfullm.; ***Sjöholm, G. E.**, grosshandlare.

Suppleanter: ***Hermansson, K. T. E.**, vaktmästare; ***Ljunggren, A.**, direktör.

Kronoombud.

Hellsten, F. W., syssloman.

Vittnen vid den muntliga prövningen i realskolexamen.

I stadgan för rikets allmänna läroverk den 18 febr. 1905 § 69 föreskrives, att vid den muntliga prövningen i realskolexamen skola närvara utom eforus eller inspektor minst tre av vederbörande kommunalstyrelse utsedda, ojäviga examensvittnen.

Stadsfullmäktiges val av examensvittnen för vårterminen 1923 ägde rum den 3 april 1923. (Jfr Tillägg i slutet av kalendern.)

Högre latinläroverket å Norrmalm.

Falk, S. G., direktör, stadsfullm.; Lindbäck, C. V., postexpeditör; Lindqvist, N. A., postmästare; Norinder, A. G., överste; Waldén, P. W., grosshandlare.

Högre allmänna läroverket å Södermalm.

Klefbeck, E. A., kyrkoherde; Kolmodin, C. O. B., tullkontrollör; Müller, J., f. d. lektor; Piehl, C. G. F., direktör; von Porat, T. G. H., avdelningschef, stadsfullm.

Högre realläroverket å Norrmalm.

Albihn, K. J. A., ingenjör; Almström, K. W., disponent; Cederlöf, P. A., handlande; Julin, J. H. T., notarie; Söderberg, F. F. V., fil. dr.

Högre realläroverket å Östermalm.

Borge, O. F., fil. dr.; Larsson, Y. G. R., kanslichef; Löfgren, B. G., direktör; Mörk, P. A., f. d. bankkassör; Théel, J. Hj., f. d. professor.

Jakobs realskola.

Andersson, P., folkskollärare, stadsfullm.; Carlén, E. J., överlärare; Haak, O. K., direktör; Hasselrot, C. A., byråchef; Nyholm, H., direktör.

Katarina realskola.

Anderson, K. O., korrekturläsare, stadsfullm.; Fröander, S. G., kontorschef; Möell, J. O. H. N., riksbankskassör; Munthe, H. Å. R. W., rektor; Westin, Hj., intendent hos generalpoststyrelsen.

Kungsholmens realskola.

Hult, C. A., konsulterande ingenjör; Jonsson, J. A., f. d. andre folkskolinspektör; Olsson, J., f. d. överlärare; Seedoff, A. M. A., fabriksförvaltare; Sundberg, S. K., förste trafikinspektör.

Palmgrenska samskolan.

Eckstrand, Å. G., f. d. överingenjör; Enger, J., postdirektör; Hjorth, J. E., direktör; Sidner, Hedwig C. M., f. d. seminarielektor; Wassberg, A., f. d. överlärare.

Detthowska skolan.

Broomé, f. Lothigius, Emilia A. K., fru, stadsfullm.; Eklund, J. L., fabrikör; Grönfors, G. B. V., ekonomidirektör; Magnuson, P. K., förgyllare, stadsfullm.; Palmær, f. Dillner, Signe E., professorska.

Grevesmühliska samskolan.

Hedin, Clara C. H., fröken; Lundberg, K. L., f. d. direktör; Rydin, S. L. H., generaldirektör; Sjöström, Chr., kontorschef, stadsfullm.; Winderström, Karolina O., prakt. läkare.

Stockholms samgymnasium.

Fjällbäck Holmgren, Karin H., fru; Holmström, J. G., byrådirektör; Lidman, C., andre folkskolinspektör, stadsfullm.; Quint, Stina, redaktör; Tigerschiöld, H. E., f. d. kansliråd.

Revisorer hos Grevesmühliska samskolan.

(Jfr sid. 264.)

Efter framställning från direktionen för Grevesmühliska samskolan beslöt stadsfullmäktige den 13 jan. 1913 åtaga sig att årligen utse två revisorer för granskning av skolans räkenskaper och förvaltning. Senaste val ägde rum den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper och förvaltning utsedda revisorer.

Forsell, J. A. S., expeditionsförare; Théel, f. Roth, Elisif, fru, stadsfullm.

Styrelsen för första dövtstumskol-distriktet.

Första distriktet omfattar Stockholms stad, Stockholms län, Södermanlands län, Västmanlands län, Östergötlands län, Norrköpings stad och Gottlands län. Enligt lagen angående dövtstumundervisningen den 31 maj 1889 skola ledamöterna i förevarande skolstyrelse utses av vederbörande landsting och stadsfullmäktige i de städer, som ej i landsting deltaga, därvid varje landsting och sådan stad väljer efter folkmängden inom sitt område en ledamot för varje full tal av nittio tusen; och väljas på enahanda sätt suppleanter till lika antal som ledamöter. Stock-

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Sf-valda led. och rev.

holms stad äger således i styrelsen insätta fyra ledamöter med suppleanter. Valen avse en tid av fyra kalenderår. Stadsfullmäktige utse också årligen en revisor med suppleant.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter ägde rum den 6 dec. 1920 och 4 dec. 1922 samt av revisorer den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

Ramstedt, J. O., f. d. överståthållare, ordf. (för åren 1923—1926); **Stockman, G.**, bankdirektör (för åren 1921—1924); **Söderlind, J. G.**, byråchef, kassadir. (för åren 1923—1926); **Wassberg, A.**, f. d. överlärare (för åren 1921—1924).

Suppleanter: **Björling, J.**, folkskollärare (för åren 1923—1926); **Enell, H. G. O.**, apotekare (för åren 1921—1924); **Lagerbjelke, J. G.**, greve, byråchef (för åren 1923—1926); **Forsell, J. A. S.**son, expeditiönsföreståndare (för tiden till 1924 års utgång).

Övriga ledamöter.

Antal: 9 (jämte lika många suppleanter).

Sekreterare och kamrerare: **Holmström, K. E.**, notarie i domänstyrelsen.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Larsson, f. Karlsson, Jenny A. F., fru, stadsfullm.

Suppleant: **Waller, A. E.**, verkställare.

Övriga revisorer.

Antal: 7 (jämte lika många suppleanter).

Nämnden för dövstumundervisningen i första distriktet.

I lagen angående dövstumundervisningen den 31 maj 1889 är stadgat, att skolstyrelsens beslut, där desamma angå anskaffande av erforderliga lokaler för skola eller skolas årliga utgiftsstat, skola underställas vederbörande landstings och stadsfullmäktiges prövning. Uppstå därvid olika beslut, skall frågans avgörande hänskjutas till en nämnd, till vilken landsting eller stad, som ej i landsting deltagit, för varje år väljer, efter folkmängden inom sitt område, en ledamot för varje fullt tal av trettio tusen. Går ej folkmängden upp till trettio tusen, väljes dock en ledamot. På enahanda sätt väljas suppleanter till lika antal som ledamöter. Denna nämnd sammanträder på kallelse av skolstyrelsens ordförande, där skolstyrelsen har sitt säte, och bör minst halva antalet av ledamöterna vara tillstädes, om giltigt beslut skall kunna fattas.

Nämnden för dövstumundervisningen i första distriktet innefattar utom Stockholms stad även Stockholms län, Södermanlands län, Västmanlands län, Östergötlands län, Norrköpings stad och Gottlands län.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 4 dec. 1922 för år 1923 (fyllnadsval den 15 jan. 1923).

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

Andersson, J. E., ombudsman, stadsfullm.; **Berndtson, C. F.**, chaufför, stadsfullm.; **Cederborg, A.**, direktör, stadsfullm:s ordf.; **Hagman, E. O.**, tf. byråassistent; **Herlitz, K. G.**, vice häradshövding; **Kämpe, K. A.**, byggnadsniskare; **Larsson, O. E.**, borgarråd, stadsfullm.; **Linde, N.**, förtroendeman; **Ramstedt, J. O.**, f. d. överståthållare; **Söderlind, J. G.**, byråchef; **Wassberg, A.**, f. d. överlärare; **Wellin, Bertha**, sjuksköterska, stadsfullm.; **Wiberg, G. E.**, platsexpeditör; **Örtenblad, O. G.**, f. d. rektor.

Suppleanter: **Bjurström, D. A.**, grosshandlare; **Boije af Gennäs, S. J. A.**, f. d. rektor; **Edberg, K. T.**, snickarmästare; **Ek, V. E.**, ombudsman; **Langenfeldt, P. G. L. M.**, fil. dr.; **Magnusson, C. A.**, handlande; **Nilson, A. G.**, direktör; **Pålsson, E. A. V.**, möbelsnicksare, stadsfullm.; **Skålander, O. A.**, ombudsman, stadsfullm.; **Stockman, G.**, bankdirektör; **Stålander, Helena A. J.**, bryggeriarbeterska; **Svensson, J.**, fabrikör; **Weideman, C. O.**, åkeriföreståndare, stadsfullm.; en vakant.

Övriga ledamöter.

Antal: 28 (jämte lika många suppleanter).

Tekniska skolans i Stockholm styrelse.

(Jfr sid. 266.)

Enligt skolans stadgar den 10 juli 1891 (med ändring den 29 nov. 1918) utgöres skolans styrelse av en ordförande, som (efter förslag av skolöverstyrelsen) förordnas av kungl. maj:t, samt av fem för en tid av tre år valda ledamöter, av vilka en (efter förslag av skolöverstyrelsen) utses av kungl. maj:t, en av stadsfullmäktige, en av lärarekollegiet vid tekniska högskolan, en av akademien för de fria konsterna och en av svenska slöjdföreningens styrelse, varjämte skolans föreståndare är ledamot av styrelsen.

Senaste valet av stadsfullmäktiges representant ägde rum den 19 sept. 1921 och avser tiden 1 okt. 1921—30 sept. 1924.

Av stadsfullmäktige vald ledamot.

Thelander, C. T. F., ingenjör.

Övriga ledamöter.

Hjortzberg, G. O., professor (utsedd av akademien för de fria konsterna); **Wettergren, K. E. W. F.**, intendent (utsedd av svenska slöjdföreningen)

Ljungberg, K. J., professor (utsedd av tekniska högskolans lärarekår); **Möller**, C. O., generaldirektör, ordf., **Thiel**, A. S., grosshandlare (utsedd av kungl. maj:t); **Thorén**, T., arkitekt, rektor.

Sekr.: **Henriques**, E., hovrättse. o. notarie; bibliotekarie: **Efvergren**, C. J., fil. d.r.; kassaförvaltare: **Laurentz**, W., grosshandlare.

Direktionen över navigationsskolan.

Vid varje navigationsskola skall enligt reglementet för navigationsskolorna i riket den 29 mars 1912 finnas en direktion, bestående av fem eller sju ledamöter, som för en tid av två år utses av vederbörande stadsfullmäktige bland skeppsredare, sjökaptener och andra för uppdraget lämpliga män. Stadsfullmäktige äga bestämmande, om direktionen skall bestå av fem eller sju ledamöter. Stadsfullmäktige utsågo den 5 dec. 1921 sju ledamöter för åren 1922 och 1923.

Ledamöter.

***Holmström**, G. Hj., sjökapt. vice ordf.; ***Isakson**, C. J. A., skeppsbyggeriinspektör; ***Lindley**, Ch. G., förtroendeman; ***Palmkvist**, K. W., förman; ***Ramberg**, J. C., sjökapt.; **von Sydow**, B. R., direktör, ordf.; ***Thelander**, C. T. F., ingenjör.

Stockholms borgarskolas styrelse.

(Jfr sid. 267.)

Enligt stadgarna för borgarskolesällskapet den 26 april 1886 med senaste ändringar den 26 maj 1913 består skolans styrelse av åtta av stadsfullmäktige, en av Stockholms hantverksförening och sju av borgarskolesällskapet valda ledamöter. De av stadsfullmäktige valda ledamöterna utses för fyra år. För granskning av skolans räkenskaper och förvaltning utse stadsfullmäktige årligen en revisor.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter skedde den 5 dec. 1921 och av revisor den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

***Borge**, O. F., fil. d.r. (för åren 1920—1923); **Brodin**, J. E., f. d. rektor (för åren 1922—1925); **Lund**, C. J., skrädderiidkare, stadsfullm., kassakontrollant (för åren 1922—1925); ***Lundberg**, K. L., f. d. direktör, vice ordf. (för åren 1920—1923); ***Magnusson**, P. K., förgyllare, stadsfullm. (för åren 1920—1923); ***Nordgren**, R. E., prakt. läkare (för åren 1920—1923); **Sjöström**, Chr., kontorschef, stadsfullm. (för åren 1922—1925); **Wassberg**, A., f. d. överlärare (för åren 1922—1925).

Övriga ledamöter.

Almström, K. W., disponent, **Björklund**, C. G., journalist, stadsfullm., **Carlson**, L. F., gross-

handlare, **Haak**, O. K., direktör, **Klefbeck**, E. A., kyrkoherde, **Laurentz**, W., grosshandlare, kassaförvaltare, **Östberg**, J., f. d. kammarrättsråd, stadsfullm., ordf. (valda av borgarskolesällskapet); **Lindmark**, C. A., skomakarmästare, stadsfullm. (vald av Stockholms hantverksförening).

Skolförståndare och sekreterare: **Fischier**, P. E. M., rektor.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Lidman, C., andre folkskolinspektör, stadsfullm.

Övriga revisorer

(utsedda av borgarskolesällskapet).

Ringholm, K. E., direktör; **Haupt**, F., direktör.

Revisorer hos Stockholms arbetarinstitut.

(Jfr sid. 271.)

Enligt § 13 i av stadsfullmäktige den 17 maj 1915 godkända förnyade stadgar för Stockholms arbetarinstitutets förening skall institutets ekonomiska förvaltning årligen granskas av fyra revisorer, av vilka två, jämte en suppleant, utses av stadsfullmäktige och två, jämte en suppleant, av föreningen vid dess årsmöte i maj månad. Institutets räkenskapsår räknas fr. o. m. 1 maj t. o. m. 30 april.

Stadsfullmäktiges val ägde rum den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige för granskning av löpande räkenskapsårs ekonomiska förvaltning utsedda revisorer.

Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru, stadsfullm.; **Malm**, C. G., sekreterare.

Suppleant: **Johansson**, A. R., assistent.

Övriga revisorer

(valda av arbetarinstitutets förening).

Berggren, C. Hj., bokhållare; **Lidmark**, W., kon-
torsskrivare.

Styrelsen för föreningen Stockholms barn- och ungdomsbibliotek.

(Jfr sid. 274.)

Enligt en den 1 april 1921 beslutad ändring i föreningens stadgar hava stadsfullmäktige erhållit rätt att utse två ledamöter i föreningens styrelse, vars övriga ledamöter till ett antal av fem väljas av föreningen på dess ordinarie årsmöte. För granskning av föreningens räkenskaper äga stadsfullmäktige tillsätta en revisor och en revisorssuppleant. För samma ändamål

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Sf- valda led. och rev.

tillsätter föreningen två revisorer jämte två suppleanter.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter för tiden från 1923 års till 1925 års årsmöte ägde rum den 14 dec. 1922. Senaste val av revisor skedde den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Hellström, f. Kullberg, E. S. E. (Lilly), redaktör; **Magnuson**, P. K., förgyllare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Berglöf, f. Palmgren, Signe M. E., fru; **af Geijerstam**, f. Boheman, Gerda E., fru; **Lundberg**, Hildur Ch., fröken, sekreterare; **Munch-Petersen**, f. Palmgren, A. Valfrid M., fil. dr., ordf.; **Tynell**, K. O. L., andre bibliotekskonsulent, vice ordf.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Jakobsson, U. G. W., roteman.

Suppleant: **Andén**, Eva J., advokat.

Övriga revisorer.

Almström, K. W., disponent; **Linder**, K. S. L., förste bibliotekarie.

Suppleanter: **Josephson**, G. A., bokhandlare; **Ölander**, P. E. H., kansliråd.

Styrelsen för stiftelsen Stockholms konserthus.

Enligt av kungl. maj:t den 23 maj 1919 fastställt reglemente har stiftelsen till ändamål att äga och förvalta det konserthus, som är avsett att uppföras i kvarteret Konserthuset (vid Hötorget, Kungsgatan, Sveavägen och Oxtorgsgatan) — vilket område stadsfullmäktige den 17 dec. 1918 beslöt upplåta åt stiftelsen — samt att själv eller genom lämpligt organ därstädes bedriva regelbunden konsertverksamhet, väsentligen inriktad på att göra god konst tillgänglig för de breda lagren av huvudstadens befolkning utan tillgodoseende av enskildas ekonomiska intressen. Därvid skall huvudvikten läggas dels vid uppnående och bibehållande av en verkligt hög konstnärlig nivå, dels, och i lika hög grad, vid musikens popularisering genom talrika konserter med billiga inträdesavgifter.

Stiftelsens styrelse består av nio personer, varav stadsfullmäktige utse två och kungl. maj:t en samt de övriga sex första gången utses av den för åstadkommandet av ett konserthus verksamma Stockholms konserthuskommitté. De sistnämnda sex, som väljas för obestämd tid, komplettera vid behov sig själva; skulle deras antal vid något tillfälle nedgå under fyra, skola de återstående som valkorporation förstärkas med tre ledamöter, ut-

sedda av resp. chefen för ecklesiastikdepartementet, överståthållaren och preses för musikaliska akademien. Stiftelsens förvaltning granskas årligen av två revisorer, en utsedd av stadsfullmäktige och en av musikaliska akademien. Frågan om ansvarsfrihet provas av överståthållarämbetet.

Stiftelsen har ännu ej trätt i verksamhet.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter i styrelsen för tiden till 1923 års utgång ägde rum den 17 mars 1919 (fyllnadsval den 1 mars 1920).

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

***Magnuson**, P. K., förgyllare, stadsfullm.; ***Welin**, K. G. A., trafikdirektör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Philipson, S. I. W., vice häradsförordn., ordf. (utsedd av kungl. maj:t); **Branting**, K. Hj., förutv. stats- och utrikesminister, **Kjellberg**, J. H. R. C:son, bankdirektör, **Lidforss**, E., advokat, sekr., **Marks von Würtemberg**, E. T. f. d. justitieråd, vice ordf., **Rangström**, A. J. T., tonsättare, **Wallenberg**, f. Nickelsen, Alice O. C., fru (utsedd av konserthuskommittén).

Revisorer.

Ännu ej utsedda.

Styrelsen för C. F. Lundströms stiftelse.

Stiftelsen, tillkommen på grund av godsägaren C. F. Lundströms testamente av den 1 mars 1904, avser att genom bidrag från arvskastningen av stiftelsens fond till svenska medborgare främja: 1) vetenskapliga och praktiska undersökningar och uppfinningar av väsentligt gagn för landets industri eller jordbruk, ej minst naturliga binärningar till det senare; 2) nya eller befintliga företag till den arbetande befolkningens gagn i ekonomiskt och moraliskt avseende, såsom tidsenliga bostäder med billiga hyror, egna hem, vård om barnen under föräldrarnas arbetstid m. m.; 3) uppkomsten av nya eller förbättring av befintliga slöjder och näringar samt undervisning i allmännyttiga sådana genom arbetsstugor, slöjd- och yrkesskolor m. m.; 4) utgivandet av populära skrifter i förenämnda ämnen eller åsyftande folkets uppföstran i moralisk och sansat frisinad anda, ävensom föreläsningar i samma syfte. Stiftelsens styrelse utgöres av två av donator nämnda personer jämte tre av dem utsedda sakkunniga ledamöter; avgår någon av dessa, kompletterar styrelsen sig själv, till dess de två förstnämnda avgått. Därefter utses ny styrelse på fem personer, av vilka Stockholms stadsfullmäktige, lantriksakademien, Stockholms högskolas styrelse, karolinska institutet och tekniska högskolans styrelse vardera välja en. Styrelsen väljes för tre år i sänder; avgår ledamot före periodens slut, utser den övriga styrelsen ny ledamot för återstående tiden.

Stadsfullmäktige hava den 17 febr. 1919 förklarar sig villiga att, när så påkallas, utse en ledamot i stiftelsens styrelse.

Ledamöter.

Curman, J. S., byggnadsråd, kassaförvaltare; **Hasselrot**, B. F. E., president, ordf. (utsedda av donator); **Bagge**, G. A., professor, stadsfullmäktiges 2:e vice ordf., **Hansen**, F. V., generaldirektör, **Sederholm**, G. R., godsägare (utsedda av de nämnda).

Sekreterare.

Billow, A., amanuens.

Eva Bonniers donationsnämnd.

Enligt det av stadsfullmäktige den 15 mars 1909 antagna reglementet för Eva Bonniers donationsfond, avsedd för konstnärligt utsmyckande av offentliga byggnader och platser i Stockholm, skola fullmäktige, när fondens avkastning uppgår till 25,000 kr. utöver vad som fordras till vissa i testamentet bestämda legat, tillsätta en särskild nämnd, vars ledamöter skola vara sju. Av dessa utse stadsfullmäktige inom sig en; av de övriga skola fem vara konstnärer, dit även arkitekter enligt reglementet hänföras; av dem skola högst tre vara målare, minst en skulptör och minst en arkitekt. Dessa utses genom val, varvid rösträtt tillkommer svensk konstnär, som uppnått 25 års ålder och utställt arbete vid någon av svenska konstnärer anordnad utställning, där jury fungerat. Tid för val kungöres i tidningarna. Sedan dessa två val skett, välja dessa sex en sjunde person, som icke är konstnär men ådagalagt synnerligt intresse för konst. Valen avse en tid av fem år. Fondens ursprungliga storlek var 390,969:20 kr., och beloppet är fortfarande oförändrat.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 6 dec. 1920 (fyllnadsval den 25 april 1921) för tiden 1921—1925, konstnärernas den 29 april 1921. Valet av den sjunde ledamoten och dennes suppleant ägde rum den 23 maj 1921.

Av stadsfullmäktige utsedd ledamot.

Bendixson, I. O., professor, stadsfullm., vice ordf.

Suppleant: **Ekman**, V. R., direktör.

Övriga ledamöter.

Fähræus, K., skriftställare, ordf.; **Hald**, N. T. E., målare; **Hjortzberg**, G. O., målare, professor; **Johnsson**, I., skulptör; **Milles**, V. C. E., skulptör, professor; **Westman**, E. C., arkitekt.

Suppleanter: **Bonnier**, K. O., bokförläggare; **Törneman**, A. G., målare; **Smith**, V., målare, professor; **Svedlund**, P. A., målare; **Eldh**, C. J., skulptör; **Bergsten**, C. G., arkitekt.

Sekreterare.

Olbers, G. E., ingenjör.

Kommittén för ett »nationalmonument».

(Kommitté för uppresande i huvudstaden av ett åt fosterlandet ägnat monument.)

Sedan numera framlidne minister F. H. R. Kleen som grundplåt för uppresande i huvudstaden av ett åt fosterlandet ägnat monument överlämnat 100,000 kr., var till ytterligare done-rades 10,000 kr. av f. d. generalkonsul Claes Belinfante-Östberg, anhöll chefen för kungl. civildepartementet i skrivelse av den 18 nov. 1908, att stadsfullmäktige ville utse två personer att vara ledamöter i en enligt nådigt bemyndigande den 17 juni 1908 tillsatt kommitté, som skulle hava i uppdrag att framlägga förslag och vidtagna åtgärder ägnade att möjliggöra monumentets äväga-bringande. Valet ägde rum den 7 dec. 1908 (fyllnadsval den 2 dec. 1918).

Vid den av kommittén utsatta tiden för inkommande med tävlingsförslag och kostnadsberäkning för monumentet hade 36 förslag ingivits. Bland dessa uttogos av en jury 3 förslag. Av dessa har emellertid kommittén icke ansett något böra komma till utförande.

Frågan om tävling har ansetts böra vila någon tid, men det står dock öppet att inkomma med förslag till sekreteraren eller någon av de övriga ledamöterna, då dylikt förslag upptages till granskning av kommittén.

Fonden, som förvaltas av statskontoret, uppgår nu till något över 210,000 kr.

Ordförande.

H. K. H. Kronprinsen.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

Elméus, C. K. J., arkitekt, stadsfullm.; en vakant.

Övriga ledamöter

(utsedda av chefen för civildepartementet).

Cederström, G. O., frih., f. d. professor; **Lundberg**, J. T., professor; **Lundbohm**, Hj., fil. dr.; **Möller**, C. O., generaldirektör, vice ordf. (se nedan); **Swartz**, P. J. J., fabriksidkare; två vakanta.

Sekreterare och kassaförvaltare.

Vakant, *tjff.* **Möller**, C. O. (se ovan).

Serafimerlasarettets direktion.

Enligt kungl. stadgan för serafimerlasarettet den 14 dec. 1906 består lasarettets styrelse av sex ledamöter, nämligen en ordförande och en vice ordförande, utsedda av kungl. maj:t, lasarettets överläkare och överkirurg såsom självskrivna samt två ledamöter, valda för en tid av fyra år, den ene av stadsfullmäktige och den andre av Stockholms läns landsting.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 15 nov. 1920 för tiden t. o. m. utgången av år 1924.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Sf. valda led. och rev. *Av stadsfullmäktige vald ledamot.*
Sundberg, G. E., justitieråd.

Övriga ledamöter.

Ramstedt, J. O., f. d. överståthållare, ordf.,
Berg, J. W., f. d. professor, vice ordf.
(utsedd av kungl. maj:t); Janse, A. F. D.,
f. d. överstelöjtnant (utsedd av landstinget);
Holmgren, I. Fson, professor (överläkare,
direktör); Åkerman, J. H., professor (överkirurg).
Kamrerare: Wessman, F. K. A., kamrerare i
Stockholms läns sparbank; sekreterare och
ombudsman: Lindström, K. R. A., kansli-
sekreterare; syssloman: Bergman, P. O. J. N.

Direktionen över sjukhuset Eira, Stockholms stads och läns sjukhus. (Jfr sid. 276.)

Enligt av kungl. maj:t den 12 okt. 1906
fastställda särskilda bestämmelser för sjukhuset
Eira (med ändringar den 19 nov. 1920) skall
sjukhuset stå under förvaltning av en direktion,
bestående av överståthållaren eller, då han är
hindrad, underståthållaren, såsom ordförande,
förste stadsläkaren i Stockholm och förste pro-
vinsialläkaren i Stockholms län (självskrivna) samt
sex ledamöter, valda för en tid av fyra år. Av
dessa välja stadsfullmäktige fyra ledamöter och
erforderligt antal suppleanter, landstinget två
ledamöter och erforderliga suppleanter. För re-
vision av sjukhusets räkenskaper och förvalt-
ning utse stadsfullmäktige årligen i likhet med
landstinget två revisorer med lika många sup-
pleanter. Vartannat år avgå två av stadsfull-
mäktiges och en av landstingets representanter.

Sjuka från Stockholms stad, som lida av köns-
sjukdomar, åtnjuta kostnadsfri vård, under det
att de patienter från staden, som lida av andra
sjukdomar, erläggas en avgift av 2,50 kr. per
dag (allmän sal). Till täckande av sjukhusets
utgifter utgår bl. a. den personliga sjukvårdsav-
giften. Staden disponerar 100 platser, länet 67,
därav 16 för barn.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter
ägde rum den 6 dec. 1920 och 4 dec. 1922
samt av revisorer den 15 jan. 1923.

Självskrivnen ordförande.

Hoderstierna, C. F. W., överståthållare.
Suppleant: Tamm, V. A., underståthållare.

Självskrivna ledamöter.

Andersson, L. I., förste stadsläkare; Stéenhoff, G.
J. V., förste provinsialläkare.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

Andersson, B. J. F., ingenjör (för åren 1923—
1926); Edberg, K. T., snickarmästare (för åren
1921—1924); Lindhagen, Anna J. J., barna-
vårdsinspektör (för åren 1921—1924); Meyer-

son, Agda S., sjuksköterska (för åren 1923—
1926).

Suppleanter: Käll, f. Källström, Karin M.,
fru; Sjöholm, G. E., grosshandlare (för åren
1923 och 1924).

Övriga ledamöter (valda av landstinget).

Andersson, C. W. M., snickare; Janse, A. F. D.,
f. d. överstelöjtnant.

Suppleanter: Sjöström, N., snickare; von Ste-
dingk, L. R., frih., f. d. kapten.

Överläkare: Schlasberg, H. I.; syssloman
och sekreterare: Hübner, L. O. J.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper och för- valtning utsedda revisorer.

Lagergren, J. E., distriktsläkare; Linde, N., för-
troendeman.

Suppleanter: Eén, O. B. L., verkmästare;
Andersson, E. V., revisor.

Övriga revisorer

(utsedd av Stockholms läns landsting).

Berge, N. A., folkskollärare; Stjernstedt, J. L.
W., frih., domänintendent.

Suppleanter: Söderberg, K. J., ombudsman;
Henning, E., sedeltryckare.

Styrelsen för cancerföreningen i Stock- holm.

Den 17 februari 1913 beslöto stadsfullmäk-
tige att till utdelning disponibla medel ur Fors-
grénska fonden (500,000 kr.) skulle tilldelas
svenska cancerföreningens stockholmsavdelning
under villkor bl. a., att stadsfullmäktige skulle
äga rätt utse en ledamot i styrelsen jämte en
revisor och suppleant för denne.

Då svenska cancerföreningen den 23 maj 1919
upplöstes, beslöt stockholmsavdelningen att kon-
stituera sig såsom en självständig förening under
namn av cancerföreningen i Stockholm.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamot sked-
de den 20 febr. 1922 (för tiden till 1925 års
ord. sammanträde) och av revisor den 15 jan.
1923.

Av stadsfullmäktige vald ledamot.

Borgström, A. G. S., justitieråd.

Övriga ledamöter.

Berg, J. W., f. d. professor, ordf. (utsedd
av kungl. maj:t); Forssell, G., professor, sekr.;
Forssner, J. Hj., professor, stadsfullm.; Key,
E. S. H., överläkare; Nachmanson, J., bank-
direktör, skattm.; Printzsköld, O. H. R.,
riksmarskalk.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Klefbeck, E. A., kyrkoherde.

Suppleant: Sjögren, T. A. U., med. d.r.

Styrelsen för föreningen för sinnesslöa barns vård.

Föreningen, som bildades år 1869, har till ändamål att verka för sinnesslöa barns uppfost-
ran till medvetna och nyttiga medlemmar av
samhället. Föreningen har inrättat eller över-
tagit dels två uppfostningsanstalter (och skolor)
för sinnesslöa barn, en sedan 1911 förlagd till
egendomen Slagsta vid Mälaren (nära Tumba)
med 136 platser och en vid Karlsvik, Södertälje,
med 28 platser, dels två arbetshem, ett för man-
liga sinnesslöa vid Rickomberga i Uppsala län
med 37 platser och ett för kvinnliga sinnesslöa
vid Rörstrand, Stockholm, med 32 platser. Dess-
utom har föreningen vid Slagsta anordnat ett
seminarium för utbildning av lärarinnor för un-
dervisning och uppfostning av sinnesslöa.

År 1908 träffade föreningen avtal med staden om upplåtande till föreningen av vissa om-
råden av egendomen Slagsta. I ett år 1922
förnyat avtal, godkänt av stadsfullmäktige den
24 april 1922, stadgades bl. a., att stadsfull-
mäktige skulle äga rätt att utse en ledamot i
föreningens styrelse samt en revisor av förenin-
gens räkenskaper.

Stadsfullmäktiges val av styrelseledamot för
åren 1923 och 1924 samt av revisor ägde rum
den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige vald ledamot.

Wessman, f. Svensson, Signe A. M., fru.

Övriga ledamöter.

Berg, L. H., kamrerare; Carlsson, f. Ihre, A.
K. Ch. (Nanny), fru; Enström, Ellen F., frö-
ken; Hedberg, J. W., kyrkoherde; Hirsch, O.
S., ingenjör, vice ordf.; Hörstadius, G. W.,
hovrättsråd, ordf.; Larsson, O. E., borgarråd,
stadsfullm.; von Rosen, C. Ph. F., greve; Sören-
sen, Anna E., seminariektör; Wasastiernan,
G. A., godsägare.

Sekreterare: Koch, H., godsägare.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Törnell, f. Weber, Gertrud, fru, stadsfullm.

Övriga revisorer.

Burman, E. H., förste revisor (utsedd av medi-
cinalstyrelsen); Bystedt, I., överläkare; Haf-
ström, G. A., hovkamrerare.

Styrelsen för stiftelsen Fanny Hirschs minne.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Stiftelsen, som bildades år 1919, har till
uppgift att inrätta och förvalta ett vilohem för
psykiskt sjuka, benämnt »Fanny Hirschs minne»,
för vilket ändamål ingenjören Oscar Hirsch do-
nerat sammanlagt 118,000 kr. Hemmet, som
i första hand är avsett att bereda vård åt obe-
medlade eller mindre bemedlade sjuka, har
förlagts till Solvik, nära Äppelviken, och kan f.n.
mottaga 2 manliga och 10 kvinnliga patienter.

Stiftelsens angelägenheter handhavas av en
styrelse, bestående av fem ledamöter och två
suppleanter. Två av ledamöterna utses av Stock-
holms stadsfullmäktige, två av styrelsen för hjälp-
föreningen för psykiskt sjuka; ingenjör O. Hirsch,
och efter hans död redaktör Axel Hirsch, är själv-
skriven femte medlem av styrelsen. Då ingen
av de båda sistnämnda längre är medlem av sty-
relsen, skall denne femte ledamot utses av sty-
relsens övriga ledamöter. Av styrelsesupplean-
terna utses en av stadsfullmäktige och en av sty-
relsen för hjälpföreningen för psykiskt sjuka.

För granskning av styrelsens förvaltning och
räkenskaper utse stadsfullmäktige och styrelsen
för hjälpföreningen för psykiskt sjuka var sin
revisor jämte suppleant. Såväl ledamöter som
revisorer väljas för en tid av fyra år. Stads-
fullmäktiges val av ledamöter för åren 1923—
1925 ägde rum den 4 dec. 1922 och av reviso-
rer (för samma tid) den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Kihlmark, f. Broling, Anna A., fru; Lindqvist,
F. L., föreståndare.

Suppleant: Larsson, f. Karlsson, Jenny A. F.,
fru, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Hirsch, O. S., ingenjör (självskriven), ordf.;
Kinberg, O. W., överläkare, vice ordf., Wi-
gert, V. H. H., docent (utsedda av styrelsen
för hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Suppleant: Hirsch, A., redaktör (utsedd av sty-
relsen för hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923—1926 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Pettersson, K. A. L., kamrerare.

Suppleant: Östman-Sundstrand, L. Elisabeth,
fru, stadsfullm.

Övrig revisor

(utsedd av styrelsen för hjälpföreningen för psy-
kiskt sjuka).

Meyerson, Agda S., sjuksköterska.

Suppleant: Rodhe, Gertrud, kurator.

Sf. Direktionen för änke- och pupillkassan valda vid Stockholms stads verk och inrätt- led. ningar. och rev.

Rörande denna kassa se sid. 287 och 329.

Styrelsen för Oscar och Maria Wik- landers understödsfond.

Stiftelsen, som upprättades år 1913 enligt testamenten den 11 maj 1894 och 7 dec. 1911 av byrådirektören Oscar Wiklander och hans maka Maria Wiklander, förvaltas av direktionen för statens järnvägars änke- och pupillkassa jämte tvenne av stadsfullmäktige utsedda personer. Ur densamma sker årligen utdelning till i behov av understöd varande, i Stockholms stad boende och mantalsskrivna änkor och oförsörjda döttrar efter avlidna delägare i statens järnvägars änke- och pupillkassa. Stiftelsens fond var ursprungligen 93,512 kr. och uppgick år 1921 till 106,945 kr.

Stadsfullmäktiges val ägde rum den 19 maj 1913 och 15 jan. 1923 för obestämd tid.

Av stadsfullmäktige valda leda- möter.

Gentle-Sillén, Brita E., fru, stadsfullm.; Wahl, G. A., direktör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Allander, A. P., sekreterare; Eriksson, E. G. E., förste kontorsbiträde; Fogelmarck, Hj., överingenjör, vice ordf.; Iacobi, G., byråchef, kassadir.; Virgin, I., överdirektör, ordf.

Revisorer hos stiftelsen Konung Oscar I:s minne.

Denna av änkedrottning Josephina år 1873 stiftade välgörenhetsanstalt har till ändamål att åt mindre bemedlade fruntimmer av ståndsklassen, som äro ogifta eller änkor, bereda ett gott och fridfullt hem. Stiftelsen äger fastigheten Björngårdsgatan 23. Enligt § 7 i de av kungl. maj:t den 16 febr. 1877 fastställda stadgarna skola stiftelsens räkenskaper och förvaltning årligen granskas av tre revisorer, av vilka två utses av stadsfullmäktige och en av stiftelsens styrelse.

Stadsfullmäktiges val ägde rum den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper och för- valtning utsedda revisorer.

Cederborg, A., direktör, stadsfullm:s ordf.; Larsson, O. E., borgarråd, stadsfullm.

Övrig revisor.

Stjernstedt, S. F. A., frih., kammarherre (utsedd av stiftelsens styrelse).

Revisorer hos stiftelsen för gamla tjänarinnor.

Stiftelsen, som genom enskild offervillighet upprättades år 1883, har till uppgift »att åt trogna kvinnliga tjänare, tillhörande Stockholms kommun, på deras ålderdom eller vid inträffad långvarig sjuklighet eller olycksfall dessförrinnan antingen bereda fri bostad med värme och lyse ävensom tillfällig sjukvård samt i händelse av behov jämväl något årligt underhållsbidrag eller ock uteslutande penningehjälp såsom livstids pension». Stiftelsen äger bl. a. fastigheterna Surbrunnsgatan 55 och Vanadsvägen 26, i vilken senare fastighet stiftelsens hem är beläget. — Enligt § 8 i stiftelsens stadgar av den 25 maj 1915 äga stadsfullmäktige på grund av en till stiftelsen gjord donation årligen utse en revisor, jämte en suppleant, för granskning av stiftelsens räkenskaper och förvaltning.

Stadsfullmäktiges val ägde rum den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper och för- valtning utsedd revisor.

Grönwall, J. K. (Hanna), hembiträde, stadsfullm.
Suppleant: Hedin, Alma I. S., föreståndarinna.

Övriga revisorer

(utsedda av stiftelsen).

Dandenell, O. A. A., kamrerare; Åman, G., kamrerare.

Suppleanter: de Perre, A. E. G. F. C., kassör;
Berwald, F., fil. d:r.

Styrelsen för stiftelsen Fredric Eens minne.

Stiftelsen, som tillkommit år 1912 genom testamente av grosshandlaren Fredric Een och hans maka, har till ändamål att bereda bostad på billiga villkor åt obemedlade ensamstående kvinnor och huld och vård åt deras barn, huvudsakligen till sådana arbetande mödrar, som efter vistelse å barnbördshus, spädbarnshem och dylika inrättningar hava behov av skydd för sig själva och sina barn. Stiftelsens fond var ursprungligen 241,404 kr. och utgjorde den 31 dec. 1921 314,563 kr. Stiftelsen äger fastigheten Valhallavägen 105. Tillgångarna skola (enligt reglemente av den 13 mars 1912) förvaltas av en styrelse, bestående av tre personer, utsedda en av överståthållarämbetet, en av stadsfullmäktige och en av fattigvårdsnämnden jämte lika många

suppleanter för en tid av tre år. För den årliga revisionen utse stadsfullmäktige två revisorer med lika många suppleanter.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamot förättades den 5 dec. 1921 för åren 1922—1924 och av revisorer den 15 jan. och 5 mars 1923.

Av stadsfullmäktige vald ledamot.

Hellström, f. Kullberg, E. S. E. (Lilly), redaktör.
Suppleant: **Lindhagen**, Anna J. J., barnavårdsinspektör.

Övriga ledamöter.

von Heideken, G., vice häradshövding (utsedd av överståthållarämbetet), ordf.; **Nordfeldt**, A. G., fattigvårdsinspektör (utsedd av fattigvårdsnämnden).

Suppleanter: **Herrström**, O., byggmästare (utsedd av överståthållarämbetet); **Wedberg**, Ebba Ch., fröken (utsedd av fattigvårdsnämnden).

Sekreterare och kassaförvaltare: **Engellau**, I. L., advokat.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper och förvaltning utsedda revisorer.

Billing, J. M. A., stadsrevisor; **Eén**, O. B. L., verkställare.

Suppleanter: **Grönwall**, J. K. (Hanna), hembiträde, stadsfullm.; **Lundberg**, Bertha J., yrkes-skollärarinna.

Styrelsen för stiftelsen Wilhelm Govenii minne.

Stiftelsen, som tillkommit år 1903 genom testamente av bruksägaren Wilhelm Govenius och hans maka, har enligt av kungl. maj:t den 23 mars 1906 fastställt reglemente, till ändamål att inom Stockholms stads område uppföra sunda och tjänliga byggnader, vilka på billiga villkor skola uthyras till bostäder åt för arbetsamhet och ordentlighet kända, obemedlade personer med hemortsrätt i Stockholm och tillhörande arbetsskassen, med företräde för de mest behövande och därvid i främsta rummet änkor med deras barn. Stiftelsen äger numera fastigheterna Volmar Yxkullsgatan 41, Hälsingegatan 14—16 och Nybrogatan 55.

I styrelsen välja överståthållarämbetet, stadsfullmäktige och fattigvårdsnämnden vardera en ledamot; de tre sålunda valda välja två. Dessutom välja stadsfullmäktige för granskning av stiftelsens förvaltning och räkenskaper två revisorer och två revisorssuppleanter.

Av stadsfullmäktige valdes ledamot senast den 6 dec. 1920 för tiden 1921—1925 och revisorer den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige vald ledamot.

Johansson, f. Franzén, Katy, fru.

Övriga ledamöter.

Bohman, H. E. M., f. d. justitieråd, ordf. (utsedd av fattigvårdsnämnden); **Öhman**, G. A., byråingenjör (utsedd av överståthållarämbetet); **Hansson**, E., byggmästare, **Österdahl**, H. M., direktör (valda av övriga ledamöter).

Sekreterare och redogörare: **Hernlund**, C. A. V., byrådirektör, stadsfullm.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper och förvaltning utsedda revisorer.

Andersson, P., folkskollärare, stadsfullm.; **Jakobson**, U. G. W., roteman.

Suppleanter: **Kullberg**, Elisabet M. Ch., fröken; **Gustafson**, f. Pettersson, Ruth V. M., fru, stadsfullm.

Revisorer hos aktiebolaget Stockholms arbetarehem.

I sammanhang med försäljning av vissa områden i kv. Storken till uppförande av bostadshus åt mindre bemedlade förbehöllo sig stadsfullmäktige den 18 dec. 1891 och 18 nov. 1895 rätt att utse en revisor att deltaga i granskningen av ifrågavarande byggnadsföretags — det år 1892 bildade aktiebolaget Stockholms arbetarehem — räkenskaper och förvaltning. Bolaget äger numera nio av åtsamma uppförda bostadshus på Norrmalm, Östermalm och Kungsholmen och har för sina hyresgäster vidtagit åtskilliga åtgärder av social omvårdnad.

Stadsfullmäktiges val ägde rum den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Törnberg, A. O. Oson, förste reparatör.

Övriga revisorer

(valda av bolagsstämman).

Cederström, R. S. C. T., frih., hovmarskalk;
Lindroth, C. A., vice konsul.

Revisorer hos aktiebolaget Hemtrefnad.

Stadsfullmäktige beslöt den 1 febr. 1906 bemyndiga drätselnämndens första avdelning att försälja vissa områden i kv. Rapphönan till uppförande av bostadshus för självförsörjande kvinnor, under villkor bl. a. att stadsfullmäktige medgäves rätt att utse en revisor att deltaga i granskningen av byggnadsföretagets räkenskaper och förvaltning. För förvaltningen av fastigheten — Östermalmsgatan 11 — bildades s. å. aktiebolaget Hemtrefnad.

Stadsfullmäktiges val ägde rum den 15 jan. 1923.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Sf. valda *Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.*
Löfgren, A., sekreterare.

Övriga revisorer
(valda av bolagsstämman).

Alexanderson, E. A. G., f. d. domänfiskal; **Myrin, Edith**, kassör.

Revisorer hos bostadsaktiebolaget Vanadislunden.

I ett av stadsfullmäktige den 22 juni 1903 godkänt kontrakt ang. försäljning till bostadsaktiebolaget Vanadislunden av en tomt i kv. Geten stadgades bl. a. rätt för stadsfullmäktige att utse en revisor att deltaga i granskningen av det ifrågavarande byggnadsföretagets räkenskaper och förvaltning.

Stadsfullmäktiges val ägde rum den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Berndtson, C. F., chaufför, stadsfullm.

Övriga revisorer
(valda av bolagsstämman).

Dickson, Ch. R., bankdirektör; **Kalén, Ellen**, fröken.

Styrelsen m. m. för Stockholms kooperativa bostadsförening, u. p. a.

Med godkännande av stadgar för föreningen beslöt stadsfullmäktige den 15 maj 1916 till densamma upplåta tomtmark samt tillika att iklåda staden viss garanti för lån mot inteckningar i föreningens fastigheter. Enligt stadgarna äga stadsfullmäktige utse en ledamot i föreningens förtroenderåd och en i dess styrelse även som en revisor. Övriga ledamöter och revisorer utses av föreningen å dess årsmöte.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter jämte suppleanter ägde rum den 20 mars 1922 (för tiden till 1924 års årsmöte) och av revisor den 9 jan. 1922.

Av stadsfullmäktige vald ledamot i styrelsen.

Larson, N. G., byggnadsingenjör.
Suppleant: **Thelander, C. T. F.**, ingenjör.

Av stadsfullmäktige vald ledamot i förtroenderådet.

Virgin, I., direktör.
Suppleant: **Magnusson, A. E.**, byggmästare, stadsfullm.

Övriga styrelseledamöter.

***Björklund, C. G.**, journalist, stadsfullm., ordf.; **Eriksson, E. G. E.**, järnvägstjänsteman; ***Ferm, A. V.**, snickare; **Fredriksson, E. A.**, filare; **Karlsson, E.**, elektriker; **Persson, M. E.**, verk-mästare.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 och 1923 års förvaltning och räkenskaper utsedd revisor.

Fjällbäck Holmgren, Karin H., fru.

Övriga revisorer.

Eklund, K., tjänsteman; **Mathison, K.**, förman.

Styrelsen m. m. för bostadsföreningen Framtiden, u. p. a.

Den 7 maj 1917 beslöt stadsfullmäktige att åt bostadsföreningen Framtiden u. p. a. — vars stadgar äro avfattade i överensstämmelse med av stadsfullmäktige den 15 maj 1916 gillade mönsterstadgar för vissa allmännyttiga bostadsföreningar (jfr Bih. nr 68 för år 1916) — iklåda sig garanti för vissa av föreningen upptagna byggnadslån mot inteckningar i dess för ifrågavarande lån uppförda byggnader jämte förvärvat tomtträtt. Enligt stadgarna äga stadsfullmäktige utse en ledamot i föreningens styrelse och en i dess förtroenderåd, båda med var sin suppleant, även som en revisor. Övriga ledamöter och revisorer äro utsedda av föreningen å dess årsmöte.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter jämte suppleanter (för tiden till 1925 års årsmöte) ägde rum den 5 mars 1923 och av revisor den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige vald ledamot i styrelsen.

Löfgren, A., sekreterare, ordf.
Suppleant: **Gentele-Sillén, Brita E.**, fru, stadsfullm.

Av stadsfullmäktige vald ledamot i förtroenderådet.

Wahl, G. A., direktör, stadsfullm., ordf.
Suppleant: **Nilsson, J. P.**, direktör, stadsfullm.

Övriga styrelseledamöter.

Adling, A., A:son, byggnadsingenjör, kassör; **Ahlsén, G.**, bergsprängare; **Dahlquist, G. L.**, målarmästare; **Jernberg, Chr.**, skrädderiarbetare, sekr.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 och 1924 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Billing, J. M. A., stadsrevisor.

Övriga revisorer.

Gustafsson, G. A. T., förgyllare; Hård, A., di-
versearbetare.

Styrelsen m. m. för bostadsföreningen Drivbänken, u. p. a.

Den 2 juni 1919 beviljade stadsfullmäktige aktiebolaget Stockholms tomträttskassa ett byggnadskreditiv av intill 900,000 kr. för uppförande av s. k. radhus i Äppelviken, under villkor bl. a. att stadgarna för den bostadsförening, till vilken bostadshuset kunde komma att överlåtas, skulle vara i huvudsaklig överensstämmelse med de av stadsfullmäktige den 15 maj 1916 godkända mönsterstadgar för bostadsföreningar.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 juli 1920 anhöll bostadsföreningen Drivbänken u. p. a., under anförande att föreningen, som bildats för övertagande av ifrågakvarande radhuskomplex nu skulle träda i verksamhet, att stadsfullmäktige måtte förrätta i stadgarna avsedda, på stadsfullmäktige ankommande val. Enligt stadgarna äga stadsfullmäktige utse en ledamot i föreningens styrelse och en i dess förtroenderåd jämte suppleanter för båda, ävensom en revisor. Val av övriga ledamöter och revisorer förrättas av föreningen å dess årsmöte.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter och suppleanter (för tiden till 1924 års årsmöte) ägde rum den 20 mars 1922 (fyllnadsval den 18 sept. 1922). Senaste val av revisor ägde rum den 9 jan. 1922 (fyllnadsval den 15 jan. 1923).

Av stadsfullmäktige vald ledamot i styrelsen.

Ahlbin, G. H. G., journalist.

Suppleant: Lidman, C., andre folkskolinspektör, stadsfullm.

Av stadsfullmäktige vald ledamot i förtroenderådet.

Bergstedt, P., ingenjör.

Suppleant: Wretling, E. P., civilingenjör.

Övriga styrelseledamöter.

Carlsten, J. E., amanuens, ordf.; Wallberg, G. G., advokat.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 och 1923 års räkenskaper och förvaltning vald revisor.

Johansson-Visborg, Anna, S., fru, stadsfullm.

Övriga revisorer.

Svennbeck, Å., kontorschef; Thorell, E., kontorist.

Städernas allmänna brandstodsbolags kommitté för Stockholm.

Sf-
valda
led.
och
rev.

Enligt § 13 i kungl. majts reglemente för städernas allmänna brandstodsbolag den 31 dec. 1918 skall på varje ort, där bolaget utövar försäkringsverksamhet, finnas en kommitté, bestående av minst tre, högst fem ledamöter, av vilka styrelsen för bolaget utser en; de övriga, vilka böra vara förfarna i värdering av byggnader, jämte två suppleanter, utses, företrädesvis bland bolagets delägare, i stad av stadsfullmäktige för ett år.

Stadsfullmäktiges senaste val ägde rum den 4 dec. 1922.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

Elméus, C. K. J., arkitekt, stadsfullm.; Magnusson, A. E., byggmästare, stadsfullm.; Pehrson, J. P., förtroendeman, stadsfullm.; Söderlund, O. S., kakelugnsmakare.

Suppleanter: Adling, A. A., byggnadsingenjör; Berggren, C. D., kontorschef.

Av styrelsen utsedd ledamot.

Jonsson, A., försäkringstjänsteman.

Styrelsen för aktiebolaget Stockholms tomträttskassa.

Aktiebolaget Stockholms tomträttskassa har till ändamål att mot säkerhet av inteckning i tomträtter utlåna penningar för att befrämja uppförande av bostäder på Stockholms stad tillhörig mark. Staden har iklätt sig garanti för kassans obligationer. Stadsfullmäktige beslöt den 27 april 1916 förvärva aktiemajoriteten i kassan, i samband varmed genomfördes en ändring i bolagsordningen i syfte att tillförsäkra staden större inflytande på kassans ledning.

Jämlikt § 7 i den för bolaget den 25 sept. 1908 fastställda bolagsordning äga stadsfullmäktige att, så länge stadens garanti för bolagets obligationer varar, utse en ordinarie ledamot och en suppleant i styrelsen samt jämlikt § 8 en revisor och suppleant för denne.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamot ägde rum den 5 mars 1923 för tiden till 1924 års ordinarie bolagsstämma samt av revisor den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige vald ledamot.

Lamm, H. F., grosshandlare, vice ordf.

Suppleant: Tinggren, G. A., tillsyningsman.

Övriga ledamöter

(valda av bolagsstämman).

Berglund, J. E., kassör; Lagerheim, C. H. T. A., f. d. generaldirektör, ordf.; Magnusson, K.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

G., överingenjör; **Meurling**, C. H. F., borgarråd, verkst. dir.
Suppleanter: **Stäel von Holstein**, Ch. Mathilda, advokat; **Wiberg**, E. A., förtroendemän.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1923 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Persson, P. G., faktor, stadsfullm.
Suppleant: **Brunzell**, O., möbelhandlare, stadsfullm.

Övriga revisorer

(valda av bolagsstämman).

Påhlman, A. E., stadsingenjör; **Åbergsson**, Anna M. A., assistent.
Suppleant: **Ekström**, A. I. F., fabrikör.

Styrelsen för aktiebolaget Stockholmssystemet.

Enligt förordningen av den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker, som trädde i kraft med 1919 års ingång, skall styrelse för bolag, som fått åt sig upplåten rätt till handeln med rusdrycker, utses i Stockholm sålunda, att en styrelseledamot utses av kontrollstyrelsen, två styrelseledamöter av bolagets delägare och två av stadsfullmäktige. På enahanda sätt utses jämväl suppleanter. Av revisorerna utses två av kontrollstyrelsen och en av delägarna i bolaget. Enligt överståthållarämbetets beslut den 1 juli 1922, fastställt av kungl. maj:t den 24 nov. 1922, utövar ab. Stockholmssystemet under åren 1923 och 1924 rätten till utskänkning och utminuterung av spritdrycker, vin och öl i Stockholm. (Samma bolag har jämväl tidigare, under åren 1919—1922, innehaft ifrågavarande koncession samt, under åren 1914—1918, koncession å försäljning av brännvin i Stockholm.)

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter i styrelsen för år 1923 skedde den 4 dec. 1922 (fyllnadsval den 15 jan. 1923).

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

***Kinmanson**, H. S., byrådirektör, stadsfullm.;
***Sjöström**, Chr., kontorschef, stadsfullm.
Suppleanter: ***Carlsson**, B. A., förste aktuarie, stadsfullm.; ***Gustafson**, Hj. A., journalist, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Bergenholtz, F. E., generalkrigskommissarie, ordf. (utsedd av kontrollstyrelsen); **Bratt**, I., med. dr, verkst. dir., **Lagerhjelle**, J. G., greve, byråchef (valda av bolagsstämman.)

Suppleanter: **Lindqvist**, F. L., föreståndare, vice ordf. (utsedd av kontrollstyrelsen); **Peyron**,

A. E., kansliskreterare, vice verkst. dir. och kassadir., **Wahl**, G. A., stadsfullm., jourhavande dir. (valda av bolagsstämman).

Sekreterare: **Rosenborg**, O. E.

Börsstyrelsen.

Expedition: **Börshuset**, St.; t. 206 56 (börschefen), 15 68, 56 38, 177 76, 206 50; expeditionstid: 9,30—4,30.

Enligt lagen om fondkommissionsrörelse och fondbörsverksamhet den 16 maj 1919 samt börsordningen för Stockholms fondbörs den 23 april 1920 skall för ledningen och förvaltningen av fondbörsens verksamhet finnas en särskild börsstyrelse. Styrelsens ordförande ämte suppleant för honom utses av kungl. maj:t. Övriga ledamöter väljas till en fjärdedel av de bankaktiebolag och solidariska bankbolag, som äro medlemmar av fondbörsen, till en fjärdedel av övriga börsmedlemmar, till en fjärdedel av stadsfullmäktige och till den återstående fjärdedelen av handelskammaren. Suppleanter till lika antal utses av envar av de fyra valkorporationerna. Valperioden är högst två år. Börsstyrelsen tillsätter för utövande av den dagliga ledningen och förvaltningen av fondbörsen en börschef.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter (för åren 1922 och 1923) ägde rum den 5 dec. 1921.

Ordförande.

(förordnad av kungl. maj:t).

Lamm, H. F., grosshandlare.
Suppleant: **Nilson**, E. A., riksbanksfullmäktig.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

***Rissén**, Hj. R., tullkassör; ***Stendahl**, S., grosshandlare.
Suppleanter: ***Liander**, M. E., grosshandlare, stadsfullm.; ***Magnusson**, C. A., handlande.

Övriga ledamöter.

Rydbeck, J. O. E., bankdirektör, **Wallenberg**, M. L., bankdirektör (utsedda av bankbolagen); **Indebetou**, C. D. G., direktör, **Lindström**, P. Y., direktör (utsedda av övriga börsmedlemmar); **Sachs**, J. E., generalkonsul, **Vennersten**, A. F., direktör (utsedda av handelskammaren).
Suppleanter: **Bovin**, K., bankdirektör, **Philipson**, M., bankdirektör (utsedda av bankbolagen); **Rydén**, E., direktör, **Öhman**, E., bankir (utsedda av övriga börsmedlemmar); **Bernström**, E. A., direktör, **Falkman**, O. C. A., direktör (utsedda av handelskammaren).

Börschef: **Belfrage**, J. K. E.; börschefens ställföreträdare: **Borell**, E. M. V. N.; biträdande fondbörsledare och registrator: **Fredin**, G. E.

Styrelsen för Stockholms frihamns- aktiebolag.

Sedan arbetet med stadens frihamnsanläggning vid Lindarängen fortskridit så långt, att öppnandet av den provisoriska frihamnen var nära förestående (se sid. 192), beslöto stadsfullmäktige den 2 juni 1919 att utarrendera frihamnsanläggningen åt ett för ändamålet bildat bolag, Stockholms frihamnsaktiebolag, i enlighet med de närmare villkor och bestämmelser, som angåvos i ett mellan hamnstyrelsen och frihamnsaktiebolaget upprättat förslag till avtal angående överlåtelse på frihamnsaktiebolaget av rätten att driva stadens provisoriska frihamn. Den 20 sept. 1919 lämnade kungl. maj:t sitt medgivande till överlåtelsen, som avser en tid av fem år från tillträdet, vilket ägde rum den 10 okt. 1919. Bolaget, som inregistrerades den 26 sept. 1919, har till uppgift att ombesörja den provisoriska frihamnens drift; för sådant ändamål äger det nyttjanderätt till det här för avsedda frihamnsområdet med alla dess byggnader och anläggningar. (De alltjämt pågående arbetena med frihamnsanläggningens fortsatta utbyggnad utföras däremot av frihamnsnämnden.)

Enligt för frihamnsaktiebolaget den 14 juni 1919 antagen bolagsordning skall aktiekapitalet utgöra minst 1 milj. och högst 3 milj. kr. Bolagets styrelse består av fem för ett år i sänder valda ledamöter med tre suppleanter, av vilka två ledamöter och en suppleant utses av stadsfullmäktige och de övriga av bolagsstämman. För revisionen äga stadsfullmäktige och bolagsstämman att tillsätta var sin revisor jämte suppleant.

Den å bolagets rörelse uppkomna vinsten skall, sedan vissa avsättningar till reservfond och pensionsfond, verkställt och aktieägarna erhållit 6 % utdelning, av bolaget omedelbart överlämnas till Stockholms stad.

Stadsfullmäktiges senaste val av styrelseledamöter (för tiden intill 1923 års bolagsstämma) ägde rum den 1 april 1922. Senaste revisorsval ägde rum den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

*Edkvist, C. J., inspektör, stadsfullm.; *Liander, M. E., grosshandlare, stadsfullm.
Suppleant: *Gustafson, Hj. A., journalist, stadsfullm.

Övriga ledamöter

(valda av bolagsstämman).

Dahlström, O. F., grosshandlare, ordf.; Johnsson, A. Axson, generalkonsul; Stendahl, S., grosshandlare.

Suppleanter: Appelqvist, J. A., direktör; Wahlund, E. A., direktör.

Av stadsfullmäktige utsedd revisor för granskning av räkenskaper och förvaltning för tiden från 1922 års till 1923 års ordinarie bolagsstämma.

Tengdahl, K. A., ledamot av försäkringsrådet, stadsfullm:s l:e vice ordf.

Suppleant: Thelander, C. T. F., ingenjör.

Övrig revisor

(vald av bolagsstämman).

Berghman, I., grosshandlare.

Suppleant: Söderberg, C., grosshandlare.

Verkställande direktör.

Stendahl, O., civilingenjör, stadsfullm.

Styrelsen för bron Ropsten—Lidingön

(Lidingöbrostyrelsen).

Brostyrelsens kontor i staden: Birgerjarlgatan 27, C., t. 126 04; kontorstid: 2—4; kontor vid Ropsten: t. 754 51.

Jämlikt § 4 i ett mellan Stockholms stad och Lidingö köping den 16 okt. (6 nov.) 1916 träffat avtal, med tillägg den 17 (20) okt. 1921, om utförande av en broanläggning över Lilla Värtan mellan Ropsten och Lidingön skall anläggningens utförande och framtida drift ombesörjas av en brostyrelse. Denna skall bestå av en ordförande jämte suppleant, utsedd av kungl. maj:t, samt tolv ledamöter, valda för fyra år, hälften av Stockholms stadsfullmäktige och hälften av Lidingö kommunalfullmäktige. Från vardera kommunen utses fyra suppleanter. Vardera kommunen utser även en revisor med en suppleant. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 mars 1919 har Lidingöbrostyrelsen även övertagit förvaltningen av flottbron mellan Ropsten och Lidingön under den tid, som återstår, innan den fasta bron blir färdig.

Senaste val till styrelsen förrättades av Lidingö kommunalfullmäktige den 20 dec. 1920 och av Stockholms stadsfullmäktige den 21 mars 1921 (för tiden t. o. m. år 1924). Stadsfullmäktiges senaste val av revisor ägde rum den 15 jan. 1923.

Ordförande.

Hansen, F. V., generaldirektör.

Suppleant: Wijnblad, O. J. F., överdirektör.

Av stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Kreüger, H., professor, stadsfullm.; Lamm, H. F., grosshandlare; Thelander, C. T. F., ingenjör; Törnberg, A. O. Oson, förste reparatör;

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Wahl, G. A., direktör, stadsfullm.; **Vinberg, S. W.**, hamndirektör.

Suppleanter: **Elméus, C. K. J.**, arkitekt, stadsfullm.; **Liander, M. E.**, grosshandlare, stadsfullm.; **Persson, B. J.**, direktör; **Tengdahl, K. A.**, ledamot av försäkringsrådet, stadsfullm.; 1:e vice ordf.

Av Lidingö köpings kommunalfullmäktige utsedda ledamöter.

Dalén, N. G., direktör; **Hasselquist, N.**, tf. fastighetsdirektör; **Markman, A. F.**, förste sekreterare; **Petersson, G. A.**, f. d. president; **Raaschou, T.**, bankdirektör; **Thorngren, K.**, direktör.

Suppleanter: **Ljungdahl, G. S.**, fil. dr.; **Schlyter, R. R.**son, civilingenjör; **Holm, O. F.**, förman; **Billvall, O. E.**, direktör.

Sekreterare.

Malm, F., byråchef.

Arbetschef och kontrollant vid brobyggnadsarbetet.

Nordendahl, E. H., civilingenjör.

Byggnadsutskott.

Ordf. och hans suppl. samt hrr **Kreüger, Vinberg, Hasselquist** och **Billvall**.

Underhandlingsutskott.

Ordf. och hans suppl. samt hrr **Lamm, Thelander, Petersson** och **Raaschou**.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Hagelquist, K. F. P., sjökapt. n, stadsfullm.

Suppleant: **Kumlander, K. F.**, statistikförare.

Övrig revisor

(utsedd av Lidingö köpings kommunalfullmäktige).

Stjernspetz, A., banktjänsteman.

Suppleant: **Tottie, H. K. H.**, sekreterare.

Styrelsen för aktiebolaget Stockholms spårvägar.

Efter förhandlingar mellan drätselnämndens första avdelning och ett bankkonsortium beslöt stadsfullmäktige den 30 juni 1915 lämna stadens medverkan till bildande av ett aktiebolag för övertagande och trafikering av de norra spårvägarna efter den dåvarande koncessionistens utgång med 1916 års slut. Bolagsordning fastställdes av kungl. maj:t den 19 nov. 1915. Aktiekapitalet skall utgöra minst 12 och högst 36 milj. kr. i aktier à 50 kr., fördelade på tven-

ne grupper, serien A och serien B med lika stort antal aktier. Hela serien B, med ett värde av 12 milj. kr., tecknades av Stockholms stad och likviderades genom upplåtande av koncession till driften åt bolaget. Aktierna i denna serie medföra viss företrädesrätt till utdelning.

Genom avtal med Stockholms södra spårvägsaktiebolag, vilket av stadsfullmäktige godkändes den 18 mars 1918, har ab. Stockholms spårvägar numera övertagit även södra spårvägarna samt tillståndet att anlägga och trafikera spårvägar å Södermalm, vilket tillstånd samtidigt utsträcktes att gälla t. o. m. år 1956. För likvidering av köpet ötkades bolagets aktiekapital från 24 till 29,6 milj. kr., varvid hälften av de nytvagna aktierna tillföll staden. Dessutom utgövs i och för ersättning för koncessionens förlängning ytterligare 1,9 milj. kr. i aktier, vilka uteslutande tillföll staden.

Under år 1920 har bolaget inköpt även södra förstadslanan.

Efter förhandlingar med representanter för de onskilda aktieägarna beslöt stadsfullmäktige den 29 mars 1920 godkänna ett avtal om förvärf även av aktierna av serien A. Härigenom innehar staden praktiskt taget hela äganderätten till spårvägsbolaget med dess fasta och lösa tillgångar. Tillsevidare skall dock spårvägsrörelsen fortfarande bedrivas under form av aktiebolag.

Bolagets styrelse består av sju ledamöter med lika många suppleanter, valda för tre år i sänder. Tre ledamöter och lika många suppleanter utses direkt av stadsfullmäktige, de övriga av aktieägarna å bolagsstämma (varvid aktie av serien B berättigar endast till $\frac{1}{20}$ röst; stadens samlade rösträtt utövas vid bolagsstämman av ett av drätselnämnden utsett ombud). Enligt överenskommelse mellan stadskollegiet och spårvägsbolagets styrelse hava två representanter för stadskollegiet (borgarråden för finans- och fastighetsärenden) erhållit rätt att närvara vid styrelsens sammanträden. För granskning av styrelsens förvaltning och bolagets räkenskaper utses årligen tre revisorer med lika många suppleanter, därav två av stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter (för tiden till 1924 års utgång) ägde rum den 5 dec. 1921 (fyllnadsval den 15 jan. 1923) och av revisorer den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter.

Folcker, J. F., generalagent, stadsfullm.; **Lindmark, C. A.**, skomakarmästare, stadsfullm., vice ordf.; **Wahl, G. A.**, direktör, stadsfullm.

Suppleanter: **Erikson, G. O.**, kassör, stadsfullm.; **Forssberg, E. V.**, direktör, stadsfullm.; **Sjöström, Chr.**, kontorschef, stadsfullm.

Övriga ledamöter

(utsedda av bolagsstämman).

Berglund, J. E., kassör; **Björklund, C. G.**, journalist, stadsfullm., ordf.; **Hallberg, I.**, direktör; **Hultman, G. H.**, civilingenjör, stadsfullm.

Suppleanter: **Almström**, K. W., disponent; **Hasselgren**, C. L. L., advokat; **Söderström**, G. A. E., ombudsman, stadsfullm.; **Wallin**, J. A., transportmästare, stadsfullm.

Av stadsfullmäktige utsedda revisorer för granskning av räkenskaper och förvaltning för tiden från 1922 års till 1923 års ordinarie bolagsstämma.

Andersson, J. E., ombudsman, stadsfullm. **Wellin**, K. G. A., trafikdirektör, stadsfullm.

Suppleanter: **Carlsson**, B. A., förste aktuarie, stadsfullm.; **Magnuson**, P. K., förgyllare, stadsfullm.

Övrig revisor

(utsedd av bolagsstämman).

Thelander, C. T. F., ingenjör.

Suppleant: **Ljungberg**, K., ekonomidirektör.

Verkställande direktör.

Hellgren, A. G.

Överingenjör.

Lindman, G. J. E.

Trafikchef.

Magnuson, E.

Kamrerare.

Westerberg, J. F. O.

Maskiningenjör.

Engdahl, E. W.

Baningenjör.

Gripe, R. F.

Likvidatorer för Stockholms södra spårvägsaktiebolag i likvidation.

[Stockholms södra spårvägsaktiebolag, i vilket staden år 1908 ingick som delägare (med rätt att utse två styrelseledamöter och en revisor), överlät år 1918 till ab. Stockholms spårvägar (se nedan) sin egendom och tillståndet att anlägga och trafikera spårvägar å Södermalm samt trädde därefter i likvidation.

Likvidatorer

(utsedda av bolagsstämman).

Hjortzberg, E. G., kapten; **Lagerholm**, O. W., f. d. fabriksidkare; **Lundin**, E., direktör; **Nordwall**, B. I. S., finanssekreterare; **Wellin**, K. G. A., trafikdirektör, stadsfullm.; **Östberg**, G., kapten.

Järnvägsrådet.

Järnvägsrådet, vilket inrättats enligt kungl. brev den 1 nov. 1907, har till uppgift att avgiva yttranden i de av kungl. maj:t till detsamma hänskjutna ärenden angående förhållandet mellan statens järnvägar och trafikanterna å dessa samt äger jämväl rätt att självt framställa förslag i dithörande frågor. Enligt kungl. brev till järnvägsstyrelsen den 17 aug. 1917, 15 okt. 1920, 18 nov. 1921 och 5 okt. 1922 utses tre ledamöter av kungl. maj:t, fyra av ombud för hushållningssällskapen, en ledamot av stadsfullmäktige i var och en av städerna Stockholm, Göteborg och Malmö, fyra ledamöter av handelskammarmötet eller dess kommitté (av dessa skall en företrädare Norrlandsintressen), en av Sveriges köpmannaförbund, en av Sveriges allmänna exportförening, en av Sveriges allmänna sjöfartsförening och Sveriges redareförening tillsammans, två av fullmäktige i järnkotoret, en av svenska trävaruexportföreningen, en av svenska trämass- och svenska cellulosaföreningarna tillsammans, tre av Sveriges industriförbund (företrädande intressen, som ej representerats av ovan angivna industriföreningar) samt en av Sveriges hantverksorganisation. Valen avse numera en tid av ett år. Val av stadsfullmäktiges representant för år 1923 ägde rum den 4 dec. 1922.

Av stadsfullmäktige vald ledamot.

Kinnanson, H. S., byrådirektör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Antal: 24 (jfr ovan och statskalendern).

Styrelsen för Stockholm—Nynäs järnvägsaktiebolag.

Stadsfullmäktige beslöt den 26 febr. 1898. ikläda sig garanti för ett obligationslån å högst 1,7 milj. kr., som skulle upptagas av Stockholm—Nynäs järnvägsaktiebolag, under villkor bl. a. att stadsfullmäktige, så länge garantien varade skulle äga att insätta en ledamot i bolagets styrelse och utse en revisor för granskning av bolagets räkenskaper och förvaltning.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamot ägde rum den 3 april 1923 för tiden till och med 1924 års ordinarie bolagsstämma och av revisor den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige vald ledamot.

Thelander, C. T. F., ingenjör.

Övriga ledamöter

(valda av bolagsstämman).

Bergelmer, S. A. J., verkst. direktör; **Bäckström**, J. W., grosshandlare, ordf.; **Sjögren**, A. C. P., bruksdisponent, vice ordf.

**Sf-
valda
led.
och
rev.**

Sf. valda led. och rev. *Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.*

Magnuson, P. K., förgyllare, stadsfullm.

Övriga revisorer

(utsedda av bolagsstämman).

Nathorst-Böös, E. J., vice häradshövding; Upmark, J., godsägare.

Styrelsen för Stockholm—Västerås—Bergslagens nya järnvägsaktiebolag.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 febr. 1898 har Stockholms stad iklätt sig garanti för ett obligationslån å 5 milj. kr. åt Stockholm—Västerås—Bergslagens nya järnvägsaktiebolag, under villkor bl. a. att stadsfullmäktige, så länge garantien varade, skulle äga att tillsätta en styrelseledamot och en revisor för granskning av bolagets räkenskaper och förvaltning.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamot ägde rum den 7 juni 1922 för tiden t. o. m. 1925 års bolagsstämma samt av revisor den 15 jan. 1923.

Av stadsfullmäktige vald ledamot.
Lange, E., kassör, stadsfullm.

Övriga ledamöter

(valda av bolaget, en utsedd av kungl. maj:t).

Beskow, E. A., statssekreterare (utsedd av kungl. maj:t); Kamph, A. O. L., verkställande direktör, stadsfullm.; Murray, W., landshövding, vice ordf.; Nachmanson, J., bankdirektör; Serrander, M., kapten; Söderberg, O. A., generalkonsul; Tamm, H. S., bankdirektör, ordf.; Wrede, F. C. F. F:son, greve, ryttmästare.

Av stadsfullmäktige för granskning av 1922 års räkenskaper och förvaltning utsedd revisor.

Berglund, J. E., kassör.

Övriga revisorer.

Ekelund, D., landssekreterare (utsedd av kungl. maj:t); Byström, A. H., överste; Fahlroth, J. H. S., landssekreterare; Karlsson, J. O., borgmästare.

Institutioner, vilka av staden understödjas.

Anm. Beträffande anslag för år 1923, som av stadsfullmäktige beviljats efter kommunalkalenderns slutredigering (början av april 1923), hänvisas till stadsfullmäktiges protokoll och kommunalberättelsen för år 1923.

Anstalter för undervisning och allmän kulturell verksamhet.

Allmänna läroverken.

Stadens bidrag år 1923: 852,050 kr.

Bidrag till lärarnas vid allmänna läroverken avlöning jämlikt kungl. brev den 20 november 1816: 15,000 kr.

Hyresersättning till rektorer: 25,150 kr. Denna hyresersättning utgår för år 1923 med 3,700 kr. vid de högre allmänna läroverken och 3,450 kr. vid realskolorna; därest vederbörande rektor är mantalsskriven utom Stockholm, utgår ersättningen med respektive 1,700 och 1,600 kr.

Hyreshjälp till rektor vid Nya elementarskolan: 1,000 kr. Därest vederbörande är mantalsskriven utom Stockholm, utgår ersättningen med 700 kr.

Hyreshjälp till lektorer och adjunkter vid allmänna läroverken: 115,000 kr.

Hyreshjälp till ordinarie tekningslärare vid allmänna läroverken: 4,000 kr.

Hyreshjälp till ordinarie gymnastiklärare vid allmänna läroverken: 2,600 kr.

Hyreshjälp till ordinarie musiklärare vid allmänna läroverken: 1,200 kr.

Hyreshjälp till extra lärare och extra ordinarie lektorer vid allmänna läroverken: 22,000 kr.

Hyreshjälpen till lektorer och adjunkter, tekningslärare, gymnastiklärare, musiklärare samt extra lärare och e. o. lektorer utgår allenast till den, som är mantalsskriven i Stockholm, eller som, från annan ort dit befördrad, där bosatt sig, men ännu icke hunnit bliva därstädes mantalsskriven.

Tillfälligt hyreshjälp under år 1923 åt lärare vid allmänna läroverken: 35,000 kr.

Beräknad hyra för skollokaler: 413,550 kr. Läroverkshusens underhåll: 176,550 kr.

Inventariers inköp och underhåll: 41,000 kr.

Högre flickskolor.

Stadens bidrag år 1923: högst 205,000 kr. Bidrag till lönetillägg åt lärarinnor vid högre flickskolor: 30,000 kr. Bidrag till pensionering av lärarinnor vid de högre flickskolorna: 15,000 kr. Kommunal dyrtidshjälp för år 1923 åt lärarinnepersonalen vid högre flickskolor¹⁾.

Av det förnämnda bidraget äro 105,000 kr. beviljade för vart och ett av åren 1922—1924 att tilldelas var och en av Afzelii elementarskola för flickor, Ateneum för flickor, Brummerska skolan, Detthowska skolan, Kungsholms elementarskola för flickor, Kungsholms läroverk för flickor, Lyceum för flickor, Lychouska skolan, Margaretaskolan, Nya elementarskolan för flickor, Oskarsskolan, Anna Sandströmsskola, Anna Schulheis' skola, Södermalms högre läroanstalt för flickor, Wallinska flickskolan samt Ählinska skolan med enahanda belopp, som av statsverket tillerkännas dessa skolor för samma tid, samt under villkor, att redogörelser för sålunda understödda skolors verksamhet under ifrågavarande tid, avfattade enligt av kungl. maj:t meddelade föreskrifter, avlämnas till stadskollegiet samt att stadens bidrag skall utbetalas på samma tider som statens.

Utöver nu nämnda bidrag å 105,000 kr. utgår för år 1923, enligt stadsfullmäktiges beslut den 6 dec. 1920 och 18 dec. 1922, till verksamheten vid ovannämnda högre flickskolor ett ytterligare kommunalt bidrag å 100,000 kr.²⁾, motsvarande 20 % av det sammanlagda belopp, som, jämlikt kungl. kungörelsen den 22 juni 1920, skall av statsmedel såsom tillfälligt löneförbättring utgå till lärarpersonalen vid ifrågavarande skolor.

¹⁾ Bidraget utgår ur ett anslag på 300,000 kr., som är gemensamt för högre flickskolor, samskolor, Stockholms samgymnasium, Beskovska skolan och Grevesmühliska samskolan (se nedan).

²⁾ Ur detta anslag utgår även bidrag för samma ändamål (med c:a 4,000 kr.) till Grevesmühliska samskolan (se nedan).

Understödda institutioner.

Anslaget till lönetillägg är beviljat för vart och ett av åren 1922—1924 och skall användas som bidrag till lönetillägg åt lärarinnor vid av kommunen understödda högre flickskolor; sådant bidrag utgår med hälften av det belopp, statsverket för samma ändamål tillerkänner dylik skola under samma tid, och utbetalas på samma tider som statens bidrag.

Anslaget till pensionering är beviljat för vart och ett av åren 1922—1924 och skall användas såsom bidrag till pensionering av lärarinnor vid av kommunen understödda högre flickskolor; sådant bidrag utgår enligt de grunder, som innefattas i kungl. kungörelsen den 23 dec. 1910 angående pensionering av den kvinnliga lärarpersonalen vid enskilda läroanstalter, och utbetalas på samma tider som statens bidrag.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 okt. och 22 dec. 1921 samt 18 dec. 1922 utgår för år 1923 åt lärarinnorna i klasserna över de förberedande vid de ovan nämnda kommunalt understödda högre flickskolorna, samtidigt med utbetalningen av enligt kungl. kungörelsen den 29 juni 1921 av statsmedel utgående dyrtidstillägg, till samma lärarinnor kommunal dyrtidshjälp till sådant kungl. befallning, att det kommunala tillägget tillhopa med det statliga uppgår till vad som skulle hava tillkommit vederbörande jämlikt ovan nämnda kungl. kungörelse, för så vitt hänsyn icke toges till den däri gjorda inskränkningen, att dyrtidstillägg allenast utgår på $\frac{2}{3}$ av lön och tillfällig löneförbättring. Till lärarinnor i de förberedande klasserna vid ifrågakvarande flickskolor utgår dels en tillfällig löneförbättring för år 1923 å 900 kr., dels ock, under förutsättning att vederbörande skolor till dessa lärarinnor utöver en grundlön av 1,200 kr. utbetala dyrtidshjälp å nämnda grundlön, ökad med den av kommunala medel utgående tillfälliga löneförbättringen enligt de grunder, som gälla för befattningshavare i statens tjänst, bidrag till sistnämnda dyrtidshjälp med det belopp, som skolorna härför hava utgivit utöver ett belopp av 1,500 kr. Till sådan lärarinna i de förberedande klasserna, som förrättar undervisning under sammanlagt minst 10 timmar per vecka, utgår löneförbättring och dyrtidshjälp av kommunala medel per veckotimme med ett belopp, som motsvarar $\frac{1}{50}$ av sammanlagda beloppet av den löneförbättring och dyrtidshjälp, som av kommunala medel utgår till lärarinna med full tjänstgöring i de förberedande klasserna.

Samskolor.

Kommunal dyrtidshjälp åt lärarinnepersonalen för år 1923¹⁾.

Dyrtidshjälp utgår enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 okt. och 22 dec. 1921 samt 18

¹⁾ Bidraget utgår nr ett anslag på 300,000 kr., som är gemensamt för högre flickskolor, samskolor, Stockholms sangymnasium, Beskowska skolan och Grevesmühlska samskolan.

dec. 1922 till lärarinnorna vid Sofi Almquists samskola, Palmgrenska samskolan och Whitlockska samskolan samt efter samma grunder, som gälla för högre flickskolor (se ovan).

Stockholms sangymnasium.

Kommunal dyrtidshjälp åt lärarinnepersonalen för år 1923¹⁾.

Stockholms sangymnasium, som tillkom år 1902, har sina lokaler i huset Odengatan 41.

Dyrtidshjälp utgår enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 okt. och 22 dec. 1921 samt 18 dec. 1922 och efter samma grunder, som gälla för högre flickskolor (se ovan).

Beskowska skolan.

Kommunal dyrtidshjälp åt lärarinnepersonalen för år 1923¹⁾.

Beskowska skolan inrättades år 1867, och inflyttade år 1887 i eget hus, Engelbrektsgatan 9.

Dyrtidshjälp utgår enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 okt. och 22 dec. 1921 samt 18 dec. 1922 och efter samma grunder, som gälla för högre flickskolor (se ovan).

Grevesmühlska samskolan.

(Jfr sid. 247.)

Stadens bidrag år 1923: högst 19,800 kr.; dessutom extra bidrag: ca 4,000 kr. (Jfr not 2 å föreg. sid.).

Kommunal dyrtidshjälp åt lärarinnepersonalen för år 1923¹⁾.

Denna skola grundades år 1812 och verkade under större delen av 1800-talet som vanlig folkskola. Då folkskoleväsendet i staden nått en högre utveckling, omorganiserades skolan till en tvåårig, på folkskolans 7:e klass byggd fortsättningsskola, som 1905 ombildades till 3-klas-sig realskola. Skolans föreståndare erhö 1908 rätt att anställa realskoleexamen med skolans egna lärjungar och dit hänvisade privatister. År 1910 utvidgades skolan med en fjärde klass och kan därigenom mottaga elever från folkskolans 6:e klass. Skolans lokaler äro fördelade på två håll, Brunngatan 13 och Malmkillnadsgatan 56—58.

Stadens bidrag utgår dels med högst 15,000 kr. att användas till stadgad terminsavgift för varje elev från huvudstadens församlingar — utom Jakobs och Johannes, som förfoga över särskilda donationsfonder — åt vilken beredes fri-plats vid skolan, dels med enahanda belopp, som av statsverket för året beviljats till skolans allmänna verksamhet, dock högst 4,800 kr., under villkor att sistnämnda belopp skall utbetalas å samma tider som statens motsvarande bidrag samt att skolan skall vara underkastad den kontroll, folkskoleledningen bestämmer.

¹⁾ Se noten å vidstående spalt.

Vidare utgår för år 1923, enligt stadsfullmäktiges beslut den 6 dec. 1920 och 18 dec. 1922, till skolan i dess egenskap av enskild mellanskola ett ytterligare kommunalt bidrag (beräknat till ca 4,000 kr.), motsvarande 20 % av det belopp, som av statsmedel skall utgå såsom tillfällig löneförbättring till lärarpersonalen vid skolan (jfr ovan under högre flickskolor).

Slutligen utgår jämväl till lärarinnepersonalen vid Grevesmühlska samskolan (enl. stadsfullmäktiges beslut den 17 okt. och 22 dec. 1921 samt 18 dec. 1922) kommunal dyrtidshjälp för år 1923 efter enahanda grunder, som gälla beträffande högre flickskolor (se ovan), dock med den begränsningen, att dyrtidshjälpen skall utgå med endast $\frac{4}{5}$ av det belopp, som skulle hava tillkommit vederbörande vid tillämpning av dessa grunder.

Skolan åtnjuter även statsbidrag.

Första dövstumundervisningsdistriktet.

Stadens bidrag år 1923: 54,865: 46 kr.

Lagen den 31 maj 1889 ang. dövstumundervisningen (med ändring den 14 juni 1918) indelar riket för dövstumundervisning i sju distrikt, det första omfattande bl. a. Stockholm (jfr sid. 247). § 34 i nämnda lag stadgar, att utgifterna för undervisning, lärares avlön, lärjungarnas underhåll, anskaffande av erforderliga lokaler för skolan, skolmöbler, undervisningsmateriel och vad i övrigt för skolan erfordras skall bestridas av skoldistriktet. Första distriktets skola är belägen vid Manilla å Djurgården. Stadens bidrag utgår för år 1923 efter 13 öre per invånare.

Stockholms högskola.

(Jfr sid. 243.)

Stadens bidrag till en stats- och rättsvetenskaplig avdelning för år 1923: högst 35,000 kr. (se villkoren nedan). Stadens bidrag till dyrtidstillägg för år 1923 åt högskolans professorer: 72,000 kr.

Stadens bidrag till meteorologiska stationer år 1923: 4,000 kr. (jfr nedan).

För upprättande i Stockholm av en högskola bildades 1869 Högskoleföreningen. Sedan föreningen mottagit en del donationer, antog den år 1877 stadgar för skolan, varefter föreläsningar började hållas år 1878. Understöd av staden erhöles 1879. Höstterminen 1881 in-skrevs de första lärjungarna. Kungl. maj:t fastställde den 20 november 1903 grundstadgar för högskolan samt gav densamma examensrätt den 11 mars 1904 (för filosofiska examina) samt den 28 september 1907 (för juridiska examina). Högskolan är inrymd i egen byggnad, Drottninggatan 118.

Stadens bidrag till en stats- och rättsvetenskaplig avdelning vid Stockholms högskola högst 35,000 kr. Med avseende å förevarande bidrag hava stadsfullmäktige den 10 december 1914 beslutat: att för upprättandet och vidmakthållandet av en stats- och rättsvetenskaplig avdelning vid Stockholms högskola enligt uppgjord plan tillskjuta det belopp, som, efter det för ändamålet i första hand använts avkomsten av högskolans egna, för en sådan avdelning särskilt donerade medel samt inflytande terminsavgifter, därutöver erfordras, dock högst 35,000 kr. årligen, under villkor: att till högskolan kvartalsvis utbetalas en fjärdedel av stadens bidrag, sådant detsamma beräknats i ett av högskolans styrelse för varje år uppgjort och av drätselnämnden[s första avdelning] granskat statförslag; att med avseende å beräkandet av högskolans egna inkomster för den stats- och rättsvetenskapliga fakulteten skall iakttagas, att, därest högskolan erhåller donationer utan särskilt angivet ändamål, det skall tillkomma stadsfullmäktige att efter förslag av högskolans styrelse för varje fall bestämma, huruvida och i vilken omfattning sådana donationer skola avses för nyssnämnda avdelning; att, därest efter avslutandet av högskolans böcker visat sig, att högskolan i bidrag till den stats- och rättsvetenskapliga avdelningen av staden uppburit för något år mera, än som för årets utgifter behövs utöver det, som kunnat bestridas med högskolans egna, för ändamålet disponibla inkomster av räntor och influtna terminsavgifter för samma år, detta belopp skall i högskolans böcker särskilt redovisas att användas för täckande av möjligen uppkommande brist å avdelningens i vederbörlig ordning av drätselnämnden[s första avdelning] godkända stat för senare år under 10-årsperioden med skyldighet för högskolan att efter 10-årsperiodens slut till staden återbära vad av redovisade överskott sammanlagt återstår, efter berörda bristers täckande, samt att, churu anslaget beviljas f. n. för åren 1915—1924, dock den del av anslaget, som tagits i anspråk såsom bidrag till någon under sagda tid av högskolans styrelse utnämnd professors avlön och pensionering, får, i den mån högskolans egna för ändamålet tillgängliga inkomster icke förslå, av högskolan uppbåras för denne lärare personligen, så länge han på grund av sin berörda anställning är berättigad till lön eller pension från högskolan.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 18 dec. 1922 utgår dyrtidstillägg av kommunala medel till högskolans professorer för år 1923 efter enahanda grunder, som äro eller kunna bli fastställda i sådant avseende för befattningshavare i statens tjänst, dock med frånräknande av de dyrtidstillägg, som under motsvarande tid utgår av högskolans egna medel till de ifrågakvarande professorerna. För ändamålet har anvisats ett anslag å 72,000 kr.

Till meteorologiska stationer med självregistrerande instrument: anslag för år 1923 4,000 kr. Anslaget har ställts till

Understödda institutioner. Stockholms högskolas förfogande under villkor, att högskolans styrelse drager försorg om inköp av nödiga instrument och dessas uppsättning samt enligt gjort uttalande åtager sig: a) anställande av en vetenskapligt utbildad föreståndare med uppdrag att verkställa detaljanordningarna vid stationernas inrättande, att instruera erforderliga biträden och slutligen att, sedan stationerna äro färdiga, övervaka desamma, så att instrumenten nöjaktigt injusteras och därefter korrekt skötas så, att fullgoda och oavbrutna observationsserier erhållas; b) mottagande och förvaring av observationsmateriale; och c) tillhandahållande av detta observationsmaterial åt stadens tjänstemän och f. ö. kompetenta personer, som önska taga del därav.

Institutet för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning i Stockholm.

(Jfr sid. 244.)

Stadens bidrag år 1923: 13,000 kr.

Till stipendier åt befattningshavare i stadens tjänst för studier vid institutet: 3,500 kr.

På grund av det allmer framträdande behovet av en läroanstalt för fackmässig utbildning å det socialpolitiska och det kommunala livets områden, där ordnade utbildningsmöjligheter förut saknats, samt för främjande av systematisk vetenskaplig verksamhet inom dessa områden, tog centralförbundet för socialt arbete (se sid. 277) år 1920 initiativ till inrättande av ett socialpolitiskt och kommunalt institut i Stockholm. Stockholms stadsfullmäktige beslöte den 18 okt. 1920 understödja institutets igångsättande och verksamhet (se nedan) samt anvisade lokaler för detsamma (Myntgatan 4). Sedan kungl. maj:t den 3 dec. 1920 fastställt institutets grundstadgar, kunde verksamheten börja i januari 1921. Nya grundstadgar fastställdes av kungl. maj:t den 13 okt. 1922.

Undervisningen vid institutet är av högskolenatur samt består av föreläsningar och seminarieövningar. Utbildningen omfattar minst ett läsår, fördelat på tre terminer. Dessutom förekomma fristående specialkurser inom olika områden. Arbetet är uppdelat på tre linjer, en socialpolitisk, en kommunal och en samhällsvetenskaplig. Dessutom finnes i samband med den förståumda linjen inom institutet en avdelning för praktiskt socialt arbete. Inom var och en av dessa linjer kan examen avläggas. För inträde som elev äro inga särskilda kvalifikationsvillkor stipulerade utöfver den allmänna mognad, som erfordras för att tillgodogöra sig undervisningen vid institutet. Elevavgiften utgår f. n. med 300 kr. för läsår. Institutets lärarkår består dels av vetenskapligt kvalificerade lärarkrafter från universitet och högskolor, dels ock av teoretiskt kom-

petenta, praktiskt erfarna personer inom den socialpolitiska och kommunala förvaltningens skilda områden. Till institutets förfogande står det av centralförbundet för socialt arbete upprättade biblioteket (se sid. 277).

Stadens anslag för år 1923 utgår med 13,000 kr. såsom bidrag till kostnaderna för uppehållande av institutets verksamhet. Dessutom har staden anslagit 3,500 kr. till stipendier åt befattningshavare i stadens tjänst för studier vid institutet. Fördelningen av dessa stipendier handhaves av stadskollegiet.

Förutom från Stockholms stad åtnjuter institutet understöd jämväl från andra städer samt från enskilda institutioner.

Tekniska skolan.

(Jfr sid. 248.)

Stadens bidrag år 1923: 7,500 kr.; tillfälligt anslag för första halvåret 1923: 22,200 kr.

Bidrag till dyrtidstillägg för första halvåret 1923 åt vid skolan anställda befattningshavare: 19,000 kr.

Tekniska skolan leder sitt ursprung från en år 1844 inrättad enskild söndagsritskola för hantverkare, vilken året därefter övertogs av den för ändamålet särskilt stiftade svenska slöjdföreningen. Åren 1878—79 undergick skolan en genomgripande ombildning, varigenom dess verksamhet begränsades till den rent tekniska undervisningsområde; samtidigt fick skolan sitt nuvarande namn. En högre konstindustriell och en byggnadsyrkesskola inrättades; senare tillkom en maskinyrkesskola. F. n. omfattar tekniska skolan dessutom en teknisk afton- och söndagskola och en teknisk skola för kvinnliga lärjungar. Sedan 1863—1864 års riksdag upplåtit fri tomt och såväl staten som staden lämnat byggnadsbidrag, uppfördes för skolans räkning en byggnad, Mästersamuelsgatan 44, varefter skolan ännu är inrymd.

En omorganisation av tekniska skolan är avsedd att äga rum under den närmaste tiden, enligt vilken byggnadsyrkes- och maskinyrkes-skolorna skola utbytas och ombildas till en självständig läroanstalt av statlig karaktär. Staden har åtagit sig att tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler åt denna anstalt.

Det ovannämnda bidraget å 7,500 kr. utgår tillsvide, dock endast så länge statens årsanslag till skolan utgår med minst det nuvarande beloppet. Det tillfälliga anslaget, som är avsett att utgå med 10,200 kr. till provisorisk lönerreglering och 12,000 kr. till uppehållande av skolans verksamhet, motsvaras av ett statsanslag till enahanda belopp och ändamål. Beträffande båda nu nämnda anslag gäller det förbehållet, att, därest den planerade omorganisationen av tekniska skolan kommer att träda i kraft under år 1923, anslagen skola utgå allenast för tiden till omorganisationens ikraftträdande.

Den 22 dec. 1921 beslöto stadsfullmäktige att med halva kostnaden bidraga till beredande åt befattningshavare vid tekniska skolan av dyrtidstillägg enligt de grunder, som i sådant avseende gälla för statens befattningshavare. För ändamålet har för första halvåret 1923 anvisats 19,000 kr.

Stockholms borgarskola.

(Jfr sid. 249.)

Stadens bidrag år 1923: 146,150 kr.

Extra anslag till dyrtidshjälp för år 1923 åt vissa skolans befattningshavare: 17,000 kr.

Skolan är stiftad av sällskapet Redliga förbundet år 1836 och är kommunalunderstödd sedan år 1882. Ändamål och verkningssätt äro folkhögskolans, dock lämpade efter huvudstadens förhållanden och avseende såväl teoretiskt som praktiskt bildningsarbete.

Skolans expedition är belägen Brunnsgatan 13 och i övrigt bedrivs undervisningen i olika förhyrda lokaler, spridda över staden. Föreläsningar o. d. hållas i Minervasalén, Malmskillnadsgränd 58 B, och Viktoriasalén, Tunnelgatan 19. Stadsfullmäktige beslöto den 19 febr. 1923 tilldela borgarskolan den tillgängliga avkastningen å Forsgrenska fonden (jfr ovan sid. 59) som bidrag till uppförande av skolbyggnad å för ändamålet av staden upplåten tomt i kv. Träskfloden vid Roslagsgatan. Byggnaden, som huvudsakligen är avsedd att inrymma föreläsningssal, torde komma att påbörjas hösten 1923.

Av det förstnämnda bidraget utgår: 13,000 kr. till skolans handelslinje, 2,000 kr. till tekniska linjen, 6,000 kr. till folkhögskolelinjen, 10,000 kr. till föreläsningssal, 45,400 kr. till hyror, 10,800 kr. till hyra för hjälplokaler, 13,000 kr. till allmänna omkostnader, 25,950 kr. till tillfällig löneförbättring åt vid skolan anställda timlärare och högst 20,000 kr. till beredande av viss avgiftsnedläggning å språklinjen, att utgå i den mån sådan nedläggning icke kan åvägabringas utan att det ekonomiska resultatet av borgarskolans verksamhet i dess helhet visar sig medföra underskott för år 1923.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 1 april 1922 erhåller skolan vidare kommunalt bidrag för beredande av dyrtidshjälp åt vissa skolans befattningshavare, att utgå å från borgarskolan utgående avlöningar efter ett procenttal, som, i överensstämmelse med vissa av stadskollegiet angivna grunder, bestämmas av tjänstenämnden för varje kvartal. För ifrågakvarteret ändamål har för år 1923 anvisats ett anslag av 17,000 kr.

Borgarskolan åtnjuter stadsbidrag för sin föreläsningssamling (kursföreläsningarna), för sin handelslinje och för skolans kinematografiska föreläsningar med inledningsföredrag.

Birkagårdens folkhögskola.

Stadens bidrag år 1923: 13,000 kr.

Skolan, som skiljer sig från de vanliga folkhögskolorna däriigenom, att den ej är förbunden med internat, började sin verksamhet år 1916. Den kom ursprungligen till stånd för att gagna de arbetare i Stockholm, vilka på grund av anställning i s. k. säsongyrken under flera månader av vintern måste gå utan sysselsättning. Redan fört hade i Birkagården samlats ett avsevärt antal arbetare — män och kvinnor — i studiecirklar. Denna verksamhet har anslutits till folkhögskolan, som alltså består av två avdelningar: dag-skolan (med tvåårig kurs) och aftonskolan. Genom samarbetet mellan de båda avdelningarna söker skolan göra det möjligt även för personer, som ej äro i tillfälle att under en längre tid helt ägna sig åt studier, att samtidigt med utövandet av sitt yrke förskaffa sig en bildning, motsvarande den, som kan erhållas vid en verklig folkhögskola. Skolan är belägen Karlbergsvägen 86 A.

Folkhögskolan är en gren av Birkagårdens sociala verksamhet, som omfattar en mångfald arbeten. Sedan våren 1917 upprätthålles skolan av Birkagården och arbetarnas bildningsförbunds Stockholmssavdelning (se sid. 272), vilka båda organisationer tillsammans utse skolans styrelse.

Vid vårterminens början 1923 räknade dag-skolan 61 elever, varav 34 i första och 27 i andra årskursen, och aftonskolan omkring 200, fördelade i ämnesgrupper med högst 20 elever i varje grupp.

Stadens bidrag utgår under villkor, att folkhögskolan skall vara underkastad den kontroll, som folkskoleledningen må äga att bestämma, samt att, sedan räkenskaperna för året avslutats, redovisning för folkhögskolans medel samt berättelse över dess verksamhet avlämnas till folkskoleledningen.

Småbarnsskolesällskapet i Stockholm.

Stadens bidrag år 1923: 3,300 kr. (varav 300 kr. hyresbidrag).

Sällskapet underhåller tre småbarnsskolor, en å Östermalm (Grevtureg. 44), en för Jakobs och Johannes församlingar (Döbelnsg. 42) samt en i Sofia församling (Fjällg. 31). Småbarnsskolorna avse att mottaga fattiga barn under en del av dagen för att sysselsätta dem med de första grunderna i läsning och skrivning m. m. Barn från 4 år till skolåldern mottagas.

Stadens bidrag utgår under villkor, att småbarnsskolornas verksamhet ställes under av folkskoleledningen anordnad inspektion.

Sällskapet åtnjuter vidare understöd av Sofia, Jakobs, Johannes, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar (sammanslagt 5,450 kr.) jämte anslag från fattigvården till bespisning i Sofia småbarnsskola.

Understödda institutioner.

Under-Birkagårdens kindergarten samt stödda lek- och arbetsstuga.

in-
stitu-
tioner.

Stadens bidrag år 1923: 6,500 kr.

I Birkagårdens kindergarten, Karlbergsvägen 86 B, mottagas under förmiddagarna barn under skolåldern, f. n. till ett antal av omkring 65. Barnen sysselsätts med handarbeten, slöjd, ordnade lekar och sångövningar, vistelse i fria luften och fri lek under uppsikt. De erhålla mjölk till medhavda smörgåsar. I lek- och arbetsstugan mottagas barnen i regel 3 gånger i veckan och undervisas i slöjd, sömnad och gymnastik. För de yngre anordnas s. k. lek- och läsaftnar med teckning, sång, lek m. m. I förbindelse med lek- och arbetsstugan är anordnat ett s. k. *eftermiddagshem*, där barn mottagas 2 timmar varje dag, och där de få syssla med läxläsning och olika slag av handarbeten.

Stadens bidrag utgår under villkor, att verksamheten skall vara underkastad den kontroll, som folkskoledirektionen äger bestämma, samt att, sedan räkenskaperna för året avslutats, redovisning samt berättelse över verksamheten avlämnas till folkskoledirektionen.

Årstalundens barnträdgård.

Stadens bidrag år 1923: 2,300 kr. (jfr även nedan sid. 284.)

Årstalundens barnträdgård, som inrättades år 1918, mottager under förmiddagarna barn i åldern 4—7 år till ett antal av omkring 30, vilka sysselsätts med slöjd, handarbeten, gymnastik o. d. I förbindelse med barnträdgården finnes även en barnkrubbavdelning med 6 à 7 barn.

Stadens bidrag utgår under villkor, att verksamheten skall vara underkastad den kontroll, som folkskoledirektionen bestämmer, samt att sedan räkenskaperna för året avslutats, berättelse över barnträdgårdens verksamhet och ekonomi lämnas direktionen. Årstalundens barnträdgård åtnjuter jämväl understöd från Maria församling samt från centralföreningen för barnkrubb och barnavårn (se nedan sid. 284). Till barnkrubbarnas bespisning erhålles jämväl bidrag från församlingens fattigvårdsstyrelse.

Stockholms enskilda hantverkskola.

Stadens bidrag år 1923: 6,000 kr.

Denna skola, före år 1920 benämnd Stockholms norra yrkesskola, är tillkommen på enskilt initiativ medelst på privat väg hopamlade medel och med understöd av Jo-

hannes församling. Undervisning lämnas i skrädderi och snickeri åt 21 à 25 elever samtidigt. Kursen är treårig och garanteras de elever, som därav anses förtjänta, efter kursens avslutande platser som avlönade lärlingar hos mästare i huvudstaden. Obemedlade elever med goda vitsord erhålla bidrag till kost och beklädnad med minst en krona för varje sökandag de deltaga i skolans arbete. I kursen ingår även teoretisk undervisning i räkning, bokhålleri, linear- och frihandsteckning vid tekniska skolan. Skolans snickeriavdelning är belägen Döbelnsgratan 38 och dess skrädderiavdelning Frejgatan 25.

Stadens bidrag utgår för år 1923 med avdrag för vad som kan komma skolan till godo från fattigvårdsnämnden, samt under villkor, att elevernas antal uppgår till minst 21 och att skolan ställes under inspektion av lärings- och yrkesskolestyrelsen. Skolan åtnjuter även understöd från Johannes församling (1,500 kr.).

Skolan för bokhantverk.

Stadens bidrag år 1923: 4,000 kr.

Skolan, ursprungligen benämnd yrkesskolan för bokhantverk, började sin verksamhet år 1903 med en heldagskurs. Den teoretiska undervisningen var förlagd till tekniska skolan t. o. m. år 1906. År 1907 omorganiserades skolan och har därefter t. o. m. vårterminen 1913 omfattat tvååriga aftonkurser med i medeltal 40 elever årligen. Fr. o. m. höstterminen 1913 äro även heldagskurser anordnade. Skolan står sedan år 1920 under skolöverstyrelsens överinseende och åtnjuter statsbidrag för sin verksamhet. Samma år ändrades skolans namn till »Skolan för bokhantverk», varjämte heldagskurserna numera skola benämnas »läringskurser». Undervisning meddelas numera i skolans lokal, Lilla Vattugatan 24, åt ett hundratal elever årligen.

Stadens bidrag utgår under förutsättning, att skolan för bokhantverk anordnas dels i heldagskurser och dels i aftonkurser, de förra omfattande tre år med undervisning en hel dag i veckan, de senare två år, ävensom att den teoretiska undervisningen i heldagskursen anordnas efter huvudsakligen samma plan, som tillämpas för stadens skolor med motsvarande uppgift, samt i övrigt under villkor, att på enskild väg bidrag anskaffas till minst samma belopp som stadens och att i annat fall stadens bidrag bortfaller eller minskas till samma belopp, som de på enskild väg anskaffade; att skolans styrelse till Stockholms stads lärings- och yrkesskolestyrelse avgiver redovisning för skolans medel, samt att styrelsen må äga tillsätta en inspektör över skolan, vilken skall avlämna till stadsfullmäktige ställd rapport.

Yrkesskolan erhöll 1922 från enskilda understödsgivare i bidrag 8,945 kr.

Stockholms frisörmästareförenings yrkesskola.

Stadens bidrag år 1923: 1,800 kr.

Denna skola inrättades år 1899 med upp-
gift att under fyraåriga kurser utbilda hos frisör-
mästareföreningens medlemmar anställda elever
i rent fackliga ämnen. Skolans praktiska under-
visning är förlagd till Rosenlunds älderdomshem.
Skolans adress är Brankebergsgatan 3.

Stadens bidrag utgår under villkor, att under-
visningen anordnas i huvudsak efter en av
Stockholms folkskoledirektion angiven plan
(innehållande bl. a. att undervisningen utsträcker
att omfatta även bokliga kunskaper), att skolan
hålls öppen för lärlingar även hos mästare,
som icke tillhöra frisörmästareföreningen, att an-
talet elever utgör minst 20, att på enskild väg
anskaffas medel till minst samma belopp som sta-
dens bidrag, samt att skolan underkastas den
kontroll, Stockholms stads lärlings- och yrkes-
skolestyrelse anser lämplig, varjämte årlig redo-
görelse för verksamheten skall tillställas styrelsen.

Skolan åtnjuter även bidrag av staten.

Fredrika-Bremer-förbundet.

Stadens bidrag år 1923: 5,000 kr.

Detta förbund, som stiftades år 1884, vill
samla svenska kvinnor till gemensamt samhälls-
arbete, beförda deras duglighet och känsla av
ansvar såsom medborgare, uppfostrare och arbe-
tare inom olika områden samt verka för för-
bättrande av kvinnans ställning i hem, samhälle
och stat. Förbundet har bl. a. inrättat en *skola
för kvinnlig yrkesutbildning* i beklädnads-
branschen (Norrländsgatan 20) för danande av
yrkeskolelärarinnor och arbetsledare.

Stadens bidrag utgår till nämnda skola för
kvinnlige yrkesutbildning under villkor, att vid sko-
lan beredas två friplatser och två elevplatser med
halv avgift, vilka platser skola förbehållas åt därav
i behov varande, i Stockholm mantalsskrivna ele-
ver och till vilka företräde bör givas åt lärjungar,
som genomgått någon av Stockholms stads kläd-
sömnadsskolor, att skolan skall vara underkastad
lärlings- och yrkeskolestyrelsens kontroll, samt
att årligen redovisning för användningen av sko-
lans medel och berättelse över dess verksamhet
lämnas till styrelsen.

Till skolan utgår dessutom statsbidrag.

Södra kristliga föreningen av unga kvinnor.

Stadens bidrag år 1923: 12,800 kr.

Föreningen, som sedan 1887 verkat bland
industriarbeterskor inom Katarina församling
och sedan 1891 varit ansluten till Sveriges
kristliga föreningar av unga kvinnor, bedriver
sin verksamhet dels genom religiöst och ideellt
föreningsarbete, omfattande studiekurser i språk,
undervisning i handarbete och sång, bibelstudier,

allmänbildande och religiösa föredrag, samkväm,
barn- och ungdomsarbete m. m., dels även ge-
nom direkt sociala företag, såsom husmoders-
skola, matlagningskurser, sommarhem etc.

Av anslaget utgår 10,000 kr. till den av för-
eningen upprättade husmodersskolan, numerat
kallad »Södra K. F. U. K:s skola för hus-
ligt arbete». Denna är fr. o. m. hösten 1919
omorganiserad och anordnad som enskild lär-
lings- och yrkesskola i enlighet med av kungl.
maj:t meddelade bestämmelser. Den omfattar
tre olika slag av kurser: 1) *lärlingskurser*,
med två kurser per år, vardera omfattande 30
veckor, 2) *hushållsskola*, med två kurser per år,
vardera omfattande 18 å 20 veckor, 3) *korta
kurser för äldre*, omfattande 1, 2 eller högst 3
månader, med valfria ämnen. Praktisk undervisning
meddelas i allt vad till ett hems skötsel hör, såsom
matlagning, bakning, tvätt och sömnad m. m.,
samt teoretisk undervisning i födoämnslära,
hälsovård och medborgarkunskap m. fl. ämnen. I
lärlingskursen upptages en kursavgift av 50 kr.
och i övriga kurser 50 å 100 kr., vartill kom-
mer avgift för kosten. Mindre bemedlade och
medellösa elever kunna erhålla nedsättning i
eller befrielse från dessa avgifter. I skolhem-
met mottagas, så långt utrymmet medgiver, så-
dana elever, som under skoltiden ej kunna bo
i sina hem. Hushållsskolan, som är belägen Öst-
götagatan 24, har f. n. 24 elever.

Av stadens bidrag äro vidare anvisade högst
2,000 kr., att utgå med 200 kr. för varje kurs i
matlagning och bakning för fabriksarbeterskor,
som av föreningen anordnas i huvudsaklig överens-
stämmelse med en i föreningens skrivelse till
fullmäktige den 30 dec. 1913 angiven plan. Åter-
stående 800 kr. utgå till föreningens ovannämnda
allmänna verksamhet. För samtliga stadens an-
slag är föreskrivet som villkor, att lärlings-
och yrkeskolestyrelsen äger över den avsedda
verksamheten utöva den kontroll, styrelsen kan
finna lämplig samt att föreningen årligen till
styrelsen avlämnar ekonomisk och annan redo-
görelse över den av föreningen bedrivna verk-
samheten.

Skolkökslärarinnornas förenings husmoderskurser.

Stadens bidrag år 1923: 5,000 kr.

Stockholms lokalavdelning av »Svenska skol-
kökslärarinnornas förening» tillsatte år 1908 en
kommitté för anordnande av matlagningskurser för
husmödrar. Denna kommitté anskaffade på en-
skild väg erforderliga medel och anordnade olika
kurser, dels för fullständigt obemedlade en kost-
nadsfri kurs, dels för mera bemedlade en kurs,
där deltagarna själva fingo betala ingredienserna,
dels slutligen för husmödrar, som ej hade till-
fälle genomgå matlagningskurs, demonstrations-
kurser. Kurserna anordnades i en av kommittén
förhård lokal i centralsaluhallen, det s. k.

Understödd in-stitutioner. husmoderskursernas kök». Vidare upprättades stöddäns rådgivningsbyrå, som stod till husmödrarnas tjänst. Under åren 1918 och 1919 åtnjöt kommittén dessutom anslag av stadsfullmäktige för att direkt i hemmen meddela undervisning åt husmödrar genom en hemkonsulent.

Kommittén för matlagingskurser för husmödrar upphörde den 1 juli 1920. Med anledning härav uppdrog föreningen åt sin styrelse att fortsätta den av kommittén bedrivna verksamheten. Arbetet vid husmoderskurserna fortgår även f. n. efter ungefär samma plan som förut.

Fr. o. m. år 1920 har stadens bidragsgivande verksamhet å detta område (jfr även föreningen för rationell hushållning, sid. 271) centraliserats, så till vida att lärings- och yrkesskolestyrelsen erhållit ett årligt anslag av 15,000 kr., avsett för »upplysningsverksamhet bland husmödrar», vilket anslag lärings- och yrkesskolestyrelsen äger att fördela mellan de organisationer, som äro kompetenta och villiga att utöva sådan verksamhet, i den mån detta befinner lämpligt efter prövning av planer och kostnadsförslag, som före varje termins början ingivas till styrelsen. Av detta anslag utgår följaktligen numera även stadens bidrag till skolkökslärarinnornas förenings husmoderskurser.

Stockholms folkskollärarinnors husmodersskola.

Stadens bidrag år 1923: 3,000 kr.

Skolans ändamål är att bibringa flickor, som avgått från folkskolan, praktiska kunskaper i hushålls sysslor och därigenom sätta dem i stånd att kunna sköta ett enkelt hem. Inträde vid skolan, som är belägen i Ösma samhälle vid Nynäsbanan, kan vinnas av välartade flickor, företrädesvis från Stockholms folkskolor, om de inhämtat folkskolans lärokurs och äro fria från smittsam sjukdom. Kurserna vid skolan omfatta i regel ett år. Flickorna undervisas i matlagning, tvätt, sömnad, vävnad m. m.

Bidraget utgår under villkor, att skolan skall vara pliktig för året mottaga minst sex elever från Stockholms barnavårdsnämnd mot en avgift för år icke överstigande 250 kronor för varje, och att skolan ställes under inspektion av lärings- och yrkesskolestyrelsen.

Sällskapet för folkundervisningens befrämjande.

Stadens bidrag år 1923: 14,000 kr.

Sällskapet, som verkat sedan år 1822, inrättade år 1896 en högre folkskola för flickor, avsedd att förbereda och utbilda lärjungarna för kvinnans praktiska livsuppgifter. Skolan, som är tvåklassig, har vid 1923 års början 60 elever. Eleverna i första klassen erhålla en övervägande teoretisk undervisning, men i klassens kurs ingår även teckning, handarbete, matlagning, samaritkurs, trädgårdsskötsel m. m. Andra klassens kurs avser

en mera mångsidig praktisk utbildning i hemsysslor (hushålls ekonomi, barnavård, linne- och klädsömnad, tvätt och strykning, tapetserarbete och bokföring). Undervisningsverksamheten är förlagd till fastigheten Grevturegatan 44.

Av stadens bidrag utgå 11,000 kr. till sällskapets högre folkskola och högst 3,000 kr. till anordnande av aftonkurser i hemsysslor (med 225 kr. för varje kurs) i huvudsaklig överensstämmelse med den plan, som anges i sällskapets skrivelse till stadsfullmäktige den 26 nov. 1913, allt under förutsättning att skolan underkastas den kontroll, lärings- och yrkesskolestyrelsen finner lämplig.

För den högre folkskolan för flickor åtnjuter sällskapet årligt statsbidrag.

Föreningen för husmodersskolor med barnavård.

Stadens bidrag år 1923: 10,000 kr.

Föreningens ändamål är att upprätta och underhålla eller på annat sätt främja tillkomsten av husmodersskolor i Stockholm, avsedda för unga flickor, som genomgått fullständig folkskolekurs och fortsättningsskola. Husmodersskolorna avse att, i överensstämmelse med av kungl. majt fastställt reglemente, under tio månaders kurs bibringa eleverna grunderna i hushålls arbete och barnavård. Föreningens husmodersskola i Sofia församling har nedlagts under år 1920, varför föreningen numera äger endast en skola: *Maria husmodersskola*, Långholmsgatan 16 B, avsedd för 65 elever och med barnkrubba för 45 barn. På avdelningen för spädbarnsvård emottagas för dagvård 15 barn och på kindergartena avdelningen 30 barn. För vart och ett av dessa 45 barn betalar fattigvårdsnämnden 45 öre per dag. Skolan mottager även ett antal matgäster till lunch och middag.

Stadens bidrag utgår under villkor, att föreningen till lärings- och yrkesskolestyrelsen avlämnar plan för undervisningen, att den av föreningen anordnade skolan är underkastad den kontroll, styrelsen kan finna lämplig, samt att föreningen till lärings- och yrkesskolestyrelsen, sedan räkenskaperna för året avslutats, avlämnar redovisning för användningen av föreningens medel och en berättelse över föreningens verksamhet.

Föreningen åtnjuter därjämte statsbidrag samt anslag från Maria församling (2,500 kr.).

Skolan står under kontroll av skolöverstyrelsen, som tillsatt en inspektis.

Elsa Philips husmodersskolas kokerskekurser.

Stadens bidrag år 1923: 1,200 kr.

Kurserna avse att tillgodose behovet av yrkesutbildad arbetskraft vid utspisning i större skala vid inrättningar och anstalter och hållas en under

vår- och en under höstterminen, vardera av omkring tre månaders längd, med 6 å 12 elever i varje kurs.

Stadens bidrag utgår med 600 kr. för varje sådan kurs under villkor, att avgiften för elev och kurs utgör högst 200 kr., att lärings- och yrkesskolestyrelsen äger att utse tre frielever vid vardera kursen, att kurserna äro underkastade den kontroll, lärings- och yrkesskolestyrelsen bestämmer, samt att sammandrag av kursernas räkenskaper årligen lämnas till samma styrelse.

Stadsmissionens lanthem och husmodersskola vid Edesta.

Stadens bidrag år 1923: högst 5,000 kr.

Hemmet, som grundades år 1913, är förlagt till Edesta lantegendom i Södermanland, 7 km. från Mölnbo station. Dess uppgift är »att till kristlig uppfostran och vård samt utbildning i husliga sysslor, trädgårdsskötsel, hönsskötsel och andra lantliga göromål från fattiga hem i Stockholm mottaga — företrädesvis omedelbart efter slutad skolgång — flickor, som antingen fått sin uppfostran vanvårdad eller äro värnlösa och stå i fara att gå under, om de ej omhändertagas».

Stadens bidrag utgår efter lärings- och yrkesskolestyrelsens prövning under villkor:

att antalet medellösa, i Stockholm mantals-skrivna elever i den med lanthemmet förenade husmodersskolan under året utgör minst 15,
att fattigvårds- och barnavårdsnämnderna äga vid hemmet disponera resp. 4 och 5 platser,
att hemmets verksamhet underkastas den kontroll, lärings- och yrkesskolestyrelsen kan finna lämplig, samt

att revisions- och årsberättelser för hemmet skola avlämnas till lärings- och yrkesskolestyrelsen.

Föreningen Engelbrekts barnkrubba och husmodersskola.

Stadens bidrag år 1923: 10,000 kr.

År 1900 tillkom på enskilt initiativ en förening med uppgift att inom dåvarande Hedvig Eleonora församlings västra del upprätta och vidmakthålla en barnkrubba. År 1909 erhöll krubban lokaler i egen, på stadens tomt uppförd fastighet, Valhallavägen 102. År 1914 började vid krubban anordnas kurser i husliga sysslor och barnavård. Fr. o. m. höstterminen 1920 är husmodersskolan ombildad till enskild läringskola i husligt arbete och barnavård i enlighet med 1918 års lagstiftning samt åtnjuter statsunderstöd enligt k. kung. den 4 nov. 1921 ang. statsunderstöd till kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning.

Stadens bidrag utgår under villkor, att de av föreningen anordnade skolorna äro underkastade den kontroll, lärings- och yrkesskolestyrelsen kan finna lämplig, samt att föreningen till styrelsen, sedan räkenskaperna för året avslutats, av-

lämnar redovisning för användningen av föreningens medel och berättelse över föreningens verksamhet.

Föreningen för rationell hushållning.

Stadens bidrag år 1923: 4,000 kr.; dessutom 8,000 kr. (se nedan).

Föreningen, som började sin verksamhet i juni månad 1917, har till ändamål att verka för rationell hushållning i stockholmshemmen genom att arbeta för tillvaratagande, utnyttjande och beredande av för hemmen behöfliga och användbara förbrukningsartiklar, befördra tillverkning och användning av goda varor, hushållsmaskiner och redskap, hålla en byrå för råd och försök på hushållsområdet samt vidtaga andra åtgärder, som kunna främja en god hushållning.

Föreningen har sålunda anordnat en särskild rådfrågningsbyrå, Västmannagatan 4, vilken hålles öppen alla dagar såväl på för- som eftermiddagarna. Byrån, som till sitt förfogande har experter på olika områden, besvarar allbehanda frågor rörande praktiska hushållsgöromål. Vidare lämnar byrån vägledning åt husmödrar beträffande inköp av lämpliga hushållsredskap, och där demonstreras även användningen av utställda praktiska redskap och apparater, såsom spargrukar, koklådor m. m. I värmetekniska frågor samarbetar föreningen med ångpanneföreningens värmekonsulentbyrå. Å rådfrågningsbyrån anordnas 2—3 gånger i veckan demonstrationer i matlagning, bakning och konservering med fritt tillträde för föreningsmedlemmarna. Föreningen anordnar vidare för sina medlemmar kortare kurser i strykning och andra hemarbeten, vidare i praktisk och överskådlig bokföring av hemmets inkomster och utgifter samt emellanåt även avgiftsfria föreläsningar i aktuella frågor. Till sammans med stadens gasverk har föreningen å gasverkets lokal, Kungsg. 54, anordnat en permanent utställning av ett praktiskt inrett hemkök.

Förutom stadens ordinarie bidrag till föreningens verksamhet (4,000 kr.) har föreningen för år 1923 av det till lärings- och yrkesskolestyrelsens förfogande ställda anslaget för upplysningssamhet bland husmödrar (se ovan sid. 270) erhållit 8,000 kr. för anordnande av demonstrationer och praktiska kurser i matlagning m. m. Dessa kurser hava varit förlagda till skolkök i stadens folkskolor.

Årsavgiften för föreningens medlemmar är två kronor och ständig ledamotsavgift minst 50 kronor.

Stockholms arbetarinstitut.

(Jfr sid. 249.)

Stadens bidrag år 1923: 12,000 kr.

Stockholms arbetarinstitut, som stiftades år 1880 av med. dr. Anton Nyström och erhå-

Understödda institutioner. it kommunalt understöd sedan 1883, avser »att genom populärvetenskapliga föreläsningsskurser meddela kunskaper och bibringa en tidsenlig bildning åt män och kvinnor av alla samhällsklasser, särskilt åt dem, vilka saknat en högre undervisning under uppväxtåren». Stadgar för arbetarinstitutionsföreningen, av föreningen antagna den 11 april 1915, godkändes av stadsfullmäktige den 17 maj 1915. Institutet söker nå sitt syfte genom föreläsningsskurser, fördelade på varje veckodag september—april. Ett folkbibliotek, numera förvalt av folkbildningsförbundet (se nedan), jämte läsrum finnes i institutets lokaler, Klara norra kyrkogata 8.

Institutet åtnjuter jämväl statsbidrag.

Södermalms arbetarinstitut.

Stadens bidrag år 1923: 2,500 kr.

Södermalms arbetarinstitut, beläget Nytorsgatan 28, stiftades år 1895 och har i likhet med Stockholms arbetarinstitut till uppgift att anordna populärvetenskapliga föreläsningar; det anordnar därjämte musikaftnar.

Institutet åtnjuter även statsbidrag.

Stockholms arbetareförening.

Stadens bidrag år 1923: 3,000 kr.

Denna förening, som bildades år 1866, består huvudsakligen av hantverks-, industri- och grovarbetare och har till syfte »att åstadkomma samverkan för en sådan lagbunden samhällsutveckling, som kan genom praktiska åtgärder främja arbetarklassens bästa i socialt, ekonomiskt och intellektuellt hänseende». Den anordnar föreläsningsskurser och samkväm, håller läsrum och bibliotek i föreningens lokal, Teknologgatan 5, förvaltar en sjuk- och begravningskassa samt har en understödsförening för sina medlemmar, understöder en avdelning för beklädning av fattiga barn och utdelar premier för hemsjöld. Stadens bidrag utgår till fortsättande och utvidgande av föreningens föreläsningar, under villkor att föreningen själv bestrider samtliga under året förekommande omkostnader för anskaffande av föreläsningsskolor.

Föreningen åtnjuter jämväl statsbidrag.

Pedagogiska lärokursen.

Stadens bidrag år 1923: 1,500 kr.

Denna kurs, som inrättades år 1890, förestås av en styrelse, som varje lästermin anordnar föreläsningar och kurser i olika ämnen, avsedda huvudsakligen för lärare och lärarinnor vid alla slag av skolor i Stockholm.

Arbetarnes bildningsförbunds Stockholmsavdelning.

Stadens bidrag år 1923: 8,500 kr.

I syfte att centralisera och fördjupa den bildningsverksamhet, som under den svenska arbetarrörelsens tidigare år vuxit fram på skilda håll inom densamma, bildades år 1912 »Arbetarnes bildningsförbund (A. B. F.)», riksförbund för biblioteks- och föreläsningssamhet.

Nämnda organisation, som utgör en sammanlutning av numera 20 fackliga, politiska, kooperativa och kulturella riksförbund inom den svenska arbetarrörelsen med tillsammans omkring 800,000 medlemmar, har till uppgift att organisera biblioteks- och föreläsningssamhet inom arbetarrörelsen, att förmedla bokinköp och föreläsningar samt att utdela anslag till studiecirklar och föreläsningsskurser. A. B. F:s centralbyrå är f. n. förlagd till Brunnsvik, Sörvik.

Till Stockholmsavdelningen äro kollektivt anslutna fackföreningar, kvinnoklubbar, ungdomsklubbar och Verdandiloger, för närvarande i alla 116 till antalet. Var och en av dessa sammanlutningar lämnar ett årligt bidrag till avdelningen, beräknat efter 25 öre per medlem, dock med en maximigräns av 500 kr. per ansluten organisation.

Stockholmsavdelningen har f. n. följande uppgifter:

- 1) organiserande av studiecirklar (vid 1923 års ingång 122 till antalet),
- 2) skötsel av studiecirklarnas bibliotek,
- 3) föreläsningssamhet,
- 4) anordnande av museibesök,
- 5) delaktighet i Birkagårdens folkhögskola och S. S. U. H:s folkhögskola (Söderskolan),
- 6) handhavande av Birkagårdens folkhögskolas stipendiefond,
- 7) verkande för fysisk fostran genom gymnastik och fotvandringar,
- 8) anordnande av undervisning i fiol och violoncellspelning.

En studiecirkel inom Stockholmsavdelningen utger Studiekamraten, tidning för det fria och frivilliga bildningsarbetet.

Stockholmsavdelningens expedition och bibliotek äro inrymda i »Studiehemmet», Drottninggatan 88.

Stadens bidrag utgår för år 1923 dels med 1,500 kr. till biblioteks- och museibesöksverksamheten, ävensom till avlöande av en av Stockholmsavdelningen utsedd sakkunnig ledare av studiecirklarnas verksamhet, dels med 7,000 kr. såsom bidrag till övriga omkostnader, under villkor att folkskoleledningen äger rätt utöva den kontroll över verksamheten, direktionen kan finna lämplig, samt att årsberättelse över organisationens verksamhet och ekonomi överlämnas till folkskoleledningen.

Rörande Birkagårdens folkhögskola se sid. 267.

Bromma föreläsningsförening.

Stadens bidrag år 1923: 500 kr.

Stadens bidrag utgår under villkor, att, om föreningen ej erhåller statsbidrag för nämnda år eller detta nedsättes under 400 kr., stadens bidrag bortfaller eller minskas i förhållandet 5 till 4, samt att föreningen vid utövandet av sin verksamhet skall vara underkastad den kontroll, stadskollegiet kan finna lämplig.

Statsbidrag för 1922: 500 kr.; för första halvåret 1923: 225 kr.

Sånga församlings skolråd.

Stadens bidrag år 1923: 600 kr.

Enligt drätselnämndens andra avdelnings beslut den 5 okt. 1904 skall staden årligen med 600 kr. bidraga till kostnaderna för en folkskola vid Stenhamra, så länge där bedrivs stenhuggeri för stadens räkning, dock högst i 25 år.

Sånga-Stenhamra föreläsningsförening.

Stadens bidrag år 1923: 200 kr.

Bidraget utgår under villkor, att, om föreningen för nämnda år ej erhåller bidrag av staten eller detta nedsättes under 400 kr., stadens bidrag bortfaller eller minskas till hälften av statsbidraget, att föreningens föreläsningar huvudsakligen hållas i nya skolhuset vid Stenhamra samt att föreningen vid sin verksamhet skall vara underkastad den kontroll, gatunämnden kan finna lämplig.

Statsbidrag för 1922: 250 kr.; för första halvåret 1923: 125 kr.

Botkyrka föreläsningsförening.

Stadens bidrag år 1923: 250 kr.

Bidraget utgår under villkor, att föreningens verksamhet vid Norsborg skall vara underkastad de bestämmelser, industriverksstyrelsen kan finna lämpliga.

Statsbidrag för 1922: 600 kr.; för första halvåret 1923: 250 kr.

Untraklubben.

Stadens bidrag år 1923: 250 kr.

»Untraklubben» är en sammanslutning av personal vid elektricitetsverkets kraftstation i Dalälven. Untraverket (se sid. 183). Beträffande klubbens ändamål, styrelse m. m. se nedan sid. 339.

Stadens anslag utgår som bidrag till av klubben anordnade fördrag och konserter samt till hjälp för prenumeration å tidskrifter. Industriverksstyrelsen övervakar anslaget användning.

Folkbildningsförbundet.

Stadens bidrag år 1923: 48,000 kr.; dessutom för år 1923 till inköp av ny litteratur och bindning av böcker 20,000 kr.

Folkbildningsförbundet, som bildades år 1903, arbetar på trenne byråer under gemensam överstyrelse, nämligen: 1) *bokförmiddlingsbyrån*, som tillhandagår folkbibliotek med förmedling vid bokinköp samt råd och upplysningar i alla till folkbiblioteksrörelsen hörande frågor och uthyr vandringsbibliotek, 2) *föreläsningsbyrån*, som förmedlar föreläsningar, uthyr ljusbilder etc. samt 3) *avdelningen för folkbiblioteken* i Stockholm. Förbundet har självtt upprättat tre bibliotek i Stockholm (Johannes, Katarina, Maria) samt övertagit förvaltningen av arbetarinstitutets bibliotek. Bokbeståndet utgör f. n. över 24,000 band och antalet boklån uppgick 1922 till 182,474. Förbundets expedition är belägen Norrlandsgatan 17.

Folkbildningsförbundet åtnjuter jämväl statsbidrag.

Stockholms arbetarbiblioteksförbund.

Stadens bidrag år 1923: 30,000 kr.; dessutom för år 1923 till inköp av ny litteratur och bindning av böcker 10,000 kr.

Förbundet bildades år 1891 med syfte »att upprätta och ytterligare utvidga för huvudstadens arbetare avsett arbetarbibliotek med läsrum». År 1892 öppnades biblioteket med 400 band vid Svartmangatan, därifrån det samma 1897 flyttades till Normalm, samtidigt med att en avdelning öppnades på Söder. Biblioteket har bildats genom sammanslagning av föreningars bokförråd samt genom gåvor och inköp. De till förbundet anslutna föreningarna (vid 1922 års slut 129 med över 33,000 medlemmar) äga biblioteket, som förvaltas av en styrelse på sju personer. Förbundets bokförråd uppgår nu till 38,000 band, fördelade på centralbiblioteket, Barnhusgatan 14, södra biblioteket, Bangårdsgatan 4, samt ett mindre filialbibliotek, Ekstigen 1, Aspunden. Centralbiblioteket är öppet oktober—april vardagar 3—8 e. m. (lördagar 1—6); södra biblioteket oktober—april vardagar 4—8 e. m. (lördagar 2—6). Under maj—september hållas biblioteken öppna: centralbiblioteket måndag—fredag 3—7, lördag 1—5 e. m. och södra biblioteket måndag—fredag 4—7, lördag 3—6 e. m. Antalet boklån uppgick under år 1922 till 181,951.

Stockholms läsesalong.

Stadens bidrag år 1923: 3,500 kr.; dessutom för år 1923 till inköp av ny litteratur och bindning av böcker 1,500 kr.

År 1866 grundades genom bidrag av enskilda personer »Läsesalong för damer», som några år senare blev tillgänglig även för män. År 1884

Understödda institutioner.

**Understödda in-
stitutioner.** inflyttade läsesalongen i Beridarebangatan 25. F. n. är den inrymd i Arsenalsgatan 1, där den hålles tillgänglig vardagar 10 f. m.—9 e. m. samt sön- och helgdagar 2—9,30 e. m. Expeditionen för boklån hålles öppna vardagar 12—8 e. m. Där erbjudes tillfälle till läsning på stället av en rikhaltig samling in- och utländska tidningar och tidskrifter ävensom hemlän ur en boksamling av cirka 24,000 band. De besökandes antal uppgick under 1922 till 28,112 personer. Bidraget utgår till hyra och anskaffande av in- och utländska tidningar och tidskrifter.

Pedagogiska biblioteket i Stockholm.

Stadens bidrag år 1923: 2,300 kr.

Detta bibliotek upprättades år 1885 av Stockholms lärarsällskap, som t. o. m. år 1918 utsåg bibliotekets styrelse. Från och med år 1919 har emellertid biblioteket övertagits av en stiftelse »Pedagogiska biblioteket i Stockholm» med av kungl. maj:t fastställda stadgar. Enligt dessa stadgar står biblioteket under inseende av skolorstyrelsen, som även utser bibliotekets styrelse. Biblioteket omfattar nu omkring 42,500 band, arbeten rörande uppfostran och undervisning, skolstatistik, skolböcker, vetenskaplig litteratur, avsedd för lärares studier m. m., och antalet boklån år 1922 uppgick till 3,610. Biblioteket, som är avsett såväl för utlåning som för begagnande på stället, är beläget Eriksbergsgatan 8 A (Whitlockska samskolans byggnad) och hålles öppet 1 september—15 juni helgfria dagar 11,30—12,30 samt 6,30—8,30 e. m.

Stadens bidrag utgår under villkor, att bibliotekets verksamhet skall vara underkastad den kontroll, folkskoledirektionen bestämmer, samt att årsberättelse över dess verksamhet och ekonomi skall till direktionen överlämnas.

Biblioteket åtnjuter även statsbidrag.

Svenska skolmuseet.

Stadens bidrag år 1923: 1,200 kr.

Svenska skolmuseet grundades år 1908 av centralstyrelsen för Sveriges allmänna folkskol-lärareförening, vilken förening alltjämt är dess målsman. Skolmuseets uppgift är att genom en permanent utställning av tidsenlig undervisningsmateriel, genom förmedling av sådan materiel och genom upplysningsverksamhet på hithörande område på ett praktiskt sätt gagna undervisning och uppfostran såväl i folkskolorna som vid högre allmänna läroverk och högre flickskolor.

Museet har sedan åtskilliga år tillbaka anordnat en permanent utställning av undervisningsmateriel i lokaler, som förhyrts i Whitlockska samskolans hus, Eriksbergsgatan 8 A. Utställningen hålles tillgänglig för allmänheten alla helgfria måndagar, onsdagar och fredagar kl. 6—8 e. m. med undantag för en kortare tid på sommaren. Under de senare åren hava vidare

anordnats pedagogiska utbildningskurser i anslutning till demonstrationer av materiel och sedan år 1917 har skolmuseet som en ny gren av sin verksamhet upptagit anordnande och förmedlande av skioptikon- och kinematografiska föreläsningar (jfr ovan sid. 153).

Stadens bidrag utgår under villkor, dels att folkskoledirektionen utgår utöva den kontroll över verksamheten, direktionen kan finna lämplig, dels att årsberättelse över museets verksamhet och ekonomi överlämnas till folkskoledirektionen.

Svenska skolmuseet åtnjuter dessutom bidrag av staten, av Sveriges allmänna folkskollärareförening samt av flick- och samskoledirektionen.

Föreningen Stockholms barn- och ungdomsbibliotek.

(Jfr sid. 249.)

Stadens bidrag år 1923: 25,000 kr.

Biblioteket, som tillkom hösten 1911 på initiativ av fil. dr Valfrid Palmgren Munch-Petersen och enbart genom frivilliga bidrag, är beläget Drottninggatan 65, 1 tr., och tillgängligt: vardagar oktober—mars 1—8 e. m., april—september 2,30—8 e. m., söndagar 1—4 e. m. Tiden 20 juli—20 augusti är biblioteket stängt. Bokbeståndet utgjorde vid 1923 års ingång 6,631 band. Antalet boklån under år 1922 uppgick till 46,387 och antalet besök till 65,336. När Stockholms kommunala biblioteksväsen ordnats, skall enligt stadgarna biblioteket som gåva överlämnas till staden.

Bidraget utgår för år 1923 under villkor, att staden berättigas utse två ledamöter i föreningens styrelse jämte en revisor och en revisorssuppleant, samt att föreningen till stadskollegiet avlämnar redogörelse över bibliotekets verksamhet, ävensom att föreningen, därest dess verksamhet skulle upphöra, innan ett stadsbibliotek kommit till stånd, även då skall till staden överlämna sitt bibliotek.

Bromma folkbibliotek.

Stadens bidrag år 1923: 600 kr.

Rörande bibliotekets organisation och förhållanden i öfrigt se sid. 315.

Dövstumföreningen i Stockholm.

Stadens bidrag år 1923: 500 kr.

Föreningen utgör en sammanslutning av inom Stockholm och dess närmaste grannskap boende dövstumma över 16 år, och dess syfte är dels ekonomiskt — att bispringa medlem med ekonomiskt understöd vid förefallande behov — dels uppfostrande — att stödja honom i sedligt och allmänbildande syfte genom anskaffande av passande bibliotek, föredrag och bildande umgänge.

Bidraget utgår till utvidgande av föreningens bibliotek och läsestuga (Smålandsg. 31 B).

För anordnande av lärokurser och föreläsningar erhåller föreningen bidrag från staten och från första dövmundistriktets skolstyrelse.

Folkkonserterförbundet.

Stadens bidrag år 1923: högst 16,500 kr.

Förbundet, vilket har sitt upphov i en blandad kör, som plägade biträda vid Stockholms borgarskolas populära litteratur- och musikaftnar, bildades år 1905 och har till syfte »att genom anordnande av prisbilliga folkkonserter med även i litterärt avseende värdefulla program söka i sin mån väcka och underhålla estetiskt intresse hos huvudstadens kroppsarbetande befolkning».

Stadens bidrag utgår för anordnande under arbetsåret 1922—1923 i Folkets hus A-sal av dels minst två folkkonserter med blandad kör och flygelackompanjemang, dels minst 24 musikaftnar, under villkor: att biljettpriset vid både konserter och musikaftnar icke sättes högre än en krona, och att beträffande biljettförsäljningen vidtagas sådana åtgärder, som innebära största möjliga garanti för att dessa konserter och musikaftnar få den publik, för vilken de äro avsedda.

Konsertföreningen.

Stadens bidrag år 1923: 75,000 kr.

Konsertföreningen har enligt sina 1902 antagna, 1913 och 1921 kompletterade stadgar till ändamål att giva konserter, huvudsakligen ägnade att höja intresset för orkestermusik samt att i och för verksamhetens utövande om möjligt upprätta och underhålla en fast orkester i Stockholm. I regel givas av föreningen under arbetsåret 1 okt.—1 maj två konserter i veckan, därav en på söndag.

Bidraget avser verksamhetsåret 1922—1923 och utbetalas med 30,000 kr. vid 1923 års början och med 45,000 kr. efter vårterminens slut, sedan räkenskaperna för det gångna arbetsåret avslutats, under följande villkor:

a) att föreningens verksamhet bedrivs efter i huvudsak samma plan och samma omfattning som under verksamhetsåret 1921—1922;

b) att vid verksamhetens finansiering vidtagas sådana åtgärder, att de till föreningens förfogande ställda lotterimedlen icke förbrukas förr, än enligt vad föreningen i sin ansökan om kommunalt bidrag hade beräknat, d. v. s. att dessa medel skulle användas för verksamhetens upprätthållande under de närmaste tre åren;

c) att verksamheten skall vara underkastad den kontroll, stadskollegiet kan finna lämplig;

d) att föreningen till kollegiet avlämnar revisionsberättelse samt redogörelse för verksamheten under tillämpligt arbetsår;

e) att biljettprisen icke må sättas högre än: Understödda institutioner.
vid söndagskonsert: 491 platser à 75 öre, 761 platser à 1,50 kr., 200 platser à 2 kr. och 280 platser à 2,50 kr. samt vid vardagskonsert: 491 platser à 1,50 kr., 321 platser à 2,50 kr., 440 platser à 2,75 kr., 200 platser à 3,50 kr. och 280 platser à 4,50 kr.; samt

f) att förutnämnda biljettpris nedsätts med femtio procent, då för elever och lärare vid högskola och skola i Stockholm, underofficerare och manskap vid Stockholms garnison samt medlemmar av arbetarkorporation i Stockholm rekvideras samtidigt minst femtio biljetter för varje högskola, skola, regemente eller korporation.

Skansen.

Stadens bidrag år 1923: 40,000 kr.

Skansens friluftsmuseum, som tillkom på initiativ av dr A. Hazelius, och invigdes den 11 okt. 1891, har till uppgift att giva dels en bild av Skandinavien sten-, växt- och djurvärld, dels även en inblick i det materiella och andliga livet, sådant det levats och levas av folket i Norden. Skansen utgör ett annex till Nordiska museets på Djurgårdsslätten belägna kulturhistoriska och etnografiska inomhusmuseum samt lyder närmast under Nordiska museets nämnd, som består av fem personer, av vilka en utses av kungl. maj:t.

Stadens bidrag utgår för år 1923 under villkor: 1) att såväl berättelse över anslaget användande som revisionsberättelsen över Nordiska museets förvaltning insändes till stadskollegiet; 2) att lärjungar vid såväl Stockholms allmänna läroverk och folkskolor som de med bidrag från Stockholms stad understödda högre flickskolor i samlad klass under lärares uppsikt och på tider, varom överenskommelse kan träffas med Skansens styrelse, äga kostnadsfritt tillträde till Skansen; 3) att Skansen tillhandahåller Stockholms folkskoledirektion årligen 1,750 frikort, gällande för besök å Skansen under tiden 1 maj—30 september, att mot de särskilda villkor och ordningsregler, varom överenskommelse kan träffas mellan direktionen och Skansens styrelse, utdelas till välartade barn inom folkskolans högre klasser; 4) att Skansen på rekvisition av rektorer vid såväl huvudstadens allmänna läroverk som de högre flickskolor, vilka erhålla bidrag från Stockholms stad, tillhandahåller frikort intill ett antal av högst 750, gällande under tiden 1 maj—30 september, att mot sådana villkor och ordningsregler, som i föregående moment omnämnas, utdelas bland välartade lärjungar vid läroverken; 5) att Skansen under året, helst å lördagar, anordnar tio gottköpsdagar med en inträdesavgift av högst 25 öre och att av dessa åtta falla under månaderna maj—september; samt 6) att å Skansens s. k. folksöndagar — av vilka under sistnämnda månader minst åtta böra anordnas —

**Understödda in-
stitutioner.**

Anstalter för sjukvård m. m.

Sjukhuset Eira, Stockholms stads och läns sjukhus.

(Jfr sid. 252.)

Stadens bidrag år 1923: 50,500 kr.

Av anslaget utgör 7,500 kr. stadens årliga bidrag till sjukhuset och återstoden utgår som tillfälligt anslag för täckande av kostnaden för sjukhusets drift.

Desutom disponeras för bestridande av sjukhusets utgifter för år 1923 den allmänna sjukvårdsavgiften, som enligt stadsfullmäktiges beslut för år 1922 utgår med 50 öre för man och 25 öre för kvinna, som i Stockholm erlägger mantalspenningar (beräknad behållning härav c:a 85,000 kr.).

Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn.

*Stadens ordinarie bidrag år 1923: högst
26,400 kr.*

Vårdanstalten, som är belägen Polhemsgatan 30, har 134 ordinarie platser (för barn i åldern 2—12 år), var till kommer att den polikliniska verksamheten vid sjukhuset är mycket omfattande. Anstalten är Stockholms största barnsjukhus.

Stadens bidrag till vårdanstalten samt till polikliniken därstädes utgår jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 7 december 1900 under villkor: att minst 78 sängar, därav minst 8 för barn under 2 år, upplåtas för medellösa sjuka barn från Stockholms kommun; att minst 20 sängar upplåtas för betalande sjuka från staden mot en avgift icke överstigande den, som för vård i allmänt rum erlägges å kommunens egna sjukhus; att hälsovårdsnämnden får insätta en ledamot i styrelsen och utse en revisor; samt att läkaren dagligen lämnar nämnden meddelande om beläggningen.

Barnsjukhuset Samariten.

*Stadens ordinarie bidrag år 1923: högst
25,000 kr.*

Barnsjukhuset Samariten tillhör en år 1888 bildad förening, vilken år 1890 började sin verksamhet i en i Maria församling förhård lokal och sedan år 1909 disponerar egen byggnad, Ringvägen 21. Sjukhuset har 54 platser, huvudsakligen avsedda för invärtes och ögonsjuka barn i åldern 6 månader till 12 år. Staden har kostnadsfritt upplåtit tomt för sjukhuset, under villkor bl. a. att minst tre fjärdedelar av platserna å allmän sal skola vara tillgängliga för fattiga barn, tillhörande Stockholms kommun.

Stadens bidrag utgår under villkor, att hälsovårdsnämnden får insätta en ledamot i sjukhusets styrelse och utse en revisor för granskning av dess förvaltning.

Föreningen S. de C.

Stadens bidrag år 1923: 6,000 kr.

Anslaget utgår till föreningens *barnsjukhem*, som är beläget i Stadshagen och har plats för 25 fattiga barn.

Föreningen Margarethahemmet.

Stadens bidrag år 1923: 12,000 kr.

Föreningen bildades år 1892 för vård av fallandesjuka, sinnesslöa barn. Vårdanstalten, som är belägen vid Kuivsta, kan mottaga omkring 80 barn.

Stockholms centrala diakoniråds konvalescenthem å Ribbingebäck.

(Jfr sid. 287.)

Stadens bidrag år 1923: 5,000 kr.

Konvalescenthemmet var ursprungligen för lagt till Viby gård, Norrviken, men sedan det år 1917 övertagits av Stockholms centrala diakoniråd, förflyttades hemmet till den för ändamålet inköpta egendomen Ribbingebäck i Uppland.

Hemmet är avsett för obemedlade män, som utskrivits från sjukhus, men äro i behov av ytterligare vård och vila för att bliva fullt arbetsföra. De tillgängliga platserna å hemmet äro under vintern omkring 30 och under sommaren (juni—augusti) omkring 40, av vilka platser staden äger rätt att mot avgift belägga resp. 7 och 12.

Stadens bidrag utgår för täckande av den merkostnad, varmed värdkostnaderna överstiga vårdavgifterna. Hemmet åtnjuter dessutom anslag från staden såsom ersättning för underhåll och vård av på stadens bekostnad å hemmet intagna personer (se sid. 287).

Föreningen för bistånd åt lytta och vanföra.

Stadens bidrag år 1923: 2,000 kr.

(Jfr även nedan under Polikliniker.)

Föreningen, stiftad år 1891, har till ändamål »att bistå obemedlade lytta och vanföra, men andligt normala personer, företrädesvis barn och yngre individer, på sätt som bäst är ägnat att lindra vanförheten och dess följder». Föreningens arbetsskola för lytta och vanföra, som öppnades 1892, utvidgades 1901 med ett elevhem och 1910 med en ortopedisk poliklinik. I augusti 1913 sammanfördes dessa till »*Vanförestalten i Stockholm*», som inrymmer i föreningens för ändamålet ombyggda fastigheter Grev-

tregatan 59—61. Anstalten omfattar poliklinik, sjukavdelning, arbetsskola (med intill 3- å 4-åriga yrkeskurser) och elevhem (med aftonskola). I januari 1918 utvidgades anstalten ytterligare, varvid den kvinnliga yrkesskolan överflyttades till en närgränsande fastighet, Brahegatan 40, som år 1917 hade inköpts och ombyggt för ändamålet. Polikliniken hålles öppen tre gånger i veckan, avgiftsfritt. Sjukavdelningen är beräknad för högst 53 patienter och arbetsskolan för 110 elever, av vilka 90 kunna erhålla bostad i elevhemmet. Sedan juli 1915 upprätthåller föreningen även ett *skol- och uppfostringshem* å Lidingö, avsett dels för vanföra barn i skolåldern, som på grund av sin vanförhet ej i hemorten kunna erhålla skolundervisning, dels för sådana barn, som för den ortopediska behandlingen under längre tid behöva erhålla vård och stå under läkares observation.

Föreningen åtnjuter även bidrag av staten, landstingen, pensionsstyrelsen samt kommuner och enskilda.

Polikliniker.

Stadens bidrag år 1923: 49,255 kr.

Stadens bidrag till serafimerlasarettets poliklinik: 20,800 kr.

Stadens bidrag till diakonissjukhusets poliklinik: 3,000 kr.

Stadens bidrag till polikliniken vid Riddaregatan (polikliniken å Östermalm): 10,700 kr.

Stadens bidrag till polikliniken för barnsjukdomar vid Norrtullsgatan 6,755 kr.

Stadens bidrag till vanförelseanstaltens i Stockholm poliklinik: 3,000 kr. (se ovan sid. 276).

Stadens bidrag till tandläkarinstitutets poliklinik: 5,000 kr.

Dessutom underhåller staden fullständigt polikliniken å Södermalm (vid Folkungagatan) och fr. o. m. år 1919 polikliniken å Norrmalm (vid Sveavägen) samt polikliniker vid en del sjukhus (se under hälsovårdsnämnden sid. 101).

Vård av fattiga sjuka i hemmen.

Stadens bidrag år 1923: 16,000 kr.

Bidraget utgår från fattigvårdsnämnden för vård i hemmen av fattiga sjuka genom skolade, under läkares överinseende stående sköterskor och fördelas mellan »Föreningen för sjukvård hos fattiga i Sofia församling» (6,000 kr.), »Föreningen för sjukvård hos fattiga i Bromma församling» (4,000 kr.), »Föreningen för sjukvård hos fattiga i Brännkyrka församling» (4,000 kr.) och »Föreningen för sjukvård hos fattiga i Kungsholms församling» (2,000 kr.).

Bidrag lämnas dessutom dessa föreningar från vederbörande församlingar dels med kontanta belopp, dels genom avlönande av föreningarnas sjuksköterskor.

Bidrag från vederbörande församlingar utgå jämväl till övriga, icke av staden understödda

sjukvårdsföreningar, nämligen »Föreningen för sjukvård i fattiga hem» (inom Adolf Fredriks, Gustav Vasa, Matteus och Johannes församlingar), »Föreningen för sjukvård hos fattiga å Östermalm», »Föreningen för sjukvård hos fattiga inom Maria församling» samt »Föreningen för sjukvård hos fattiga inom Katarina församling». Till största delen uppehållas emellertid sjukvårdsföreningarnas verksamhet genom räntor å donationer och kontanta bidrag av enskilda.

Hjälpföreningen för psykiskt sjuka.

Stadens bidrag år 1923: 15,700 kr.

Föreningens ändamål är att utöva dispenrarverksamhet för psykiskt sjuka samt att hjälpa på sjukhusen vårdade sinnessjuka att tillvarata deras ekonomiska och juridiska intressen. Härför har föreningen anställt en kurator samt läkare och biträde vid föreningens byrå, vilken är öppen två gånger i veckan å serafimerlasarettet; kurator, fröken Gertrud Rodhe, träffas dagligen, Östermalmsgatan 11. — Sekreterarens adress är: dr Billström, Kungsgatan 62.

Anslaget utgår under villkor, att understöd lämnas endast åt i staden boende personer, att hälsovårdsnämnden skall äga utse en styrelseledamot och en revisor i föreningen, samt att styrelse- och revisionsberättelser årligen avlämnas till hälsovårdsnämnden.

Anstalter för socialt arbete, fattigvård, barnavård etc.

Centralförbundet för socialt arbete.

Stadens bidrag år 1923: 2,000 kr.

I syfte »att inom olika samhällslager söka väcka intresse för och sprida kunskap om sociala spörsmål för att därigenom medverka till lösningen av viktiga samhällsfrågor» sammanslöt sig år 1903 en del föreningar med socialt syfte till »Centralförbundet för socialt arbete». Sitt mål söker förbundet vinna dels genom den år 1904 inrättade *sociala upplysningsbyrån*, som meddelar upplysningar om sociala förhållanden och företag i in- och utlandet samt lämnar råd och litteraturanvisningar för studiet av sociala frågor, dels genom sitt kostnadsfritt tillgängliga bibliotek, som numera omfattar över 4,000 band, in- och utländsk uppslags- och speciallitteratur i sociala och kommunala frågor samt ett 100-tal tidskrifter, behandlande dessa ämnen på olika språk, dels slutligen genom föreläsningsverksamhet, utgivande av publikationer, verkställande av utredningar och undersökningar, anordnande av kongresser rörande aktuella sociala spörsmål etc.

Biblioteket och upplysningsbyrån, Myntgatan 4, 2 tr., St., äro öppna alla vardagar 12—3.

Understödda institutioner. Stadens anslag utgår till bestridande av kostnaderna för det av förbundet upprättade biblioteket. Beträffande det på initiativ av centralförbundet för socialt arbete upprättade socialpolitiska och kommunala institutet se ovan sid. 244 och 266.

Föreningen för arbetarskydd.

Stadens bidrag år 1923: 1,000 kr.

Föreningen har sedan maj månad 1906 haft anordnad en för allmänheten tillgänglig utställning av en mångfald olikartade skyddsanordningar mot såväl olycksfall som ohälsa i arbete. I samband med utställningen anordnar föreningen föredrag för arbetare och förmän, varjämte föreningen utger en publikation »Arbetarskyddet». Utställningen, som är inrymd i huset Birgerjarlgatan 32, är fritt tillgänglig för allmänheten alla söckendagar (utom lördagar) 12—1 samt därjämte lördagar 5—8 och söndagar 1—3.

Föreningen åtnjuter statsbidrag.

Centralförbundets för nykterhetsundervisning permanenta nykterhetsutställning och centralbibliotek i Stockholm.

Stadens bidrag år 1923: 1,000 kr.

Centralförbundet för nykterhetsundervisning, som stiftades år 1901, är en för samtliga större nykterhetssällskap gemensam institution, vilken ledes av en utav de anslutna sällskapen vald representantförsamling, bestående av ett ombud för varje påbörjat 25,000-tal medlemmar. Förbundets ändamål är att bedriva en hela folket och främst de unga omfattande upplysningsverksamhet i alkoholfrågan. Detta sker dels genom anordnande av mera populära, för alla tillgängliga s. k. allmänna upplysningskurser (intill år 1923 inalles 106), dels genom förmedling av statsunderstödda föreläsningar i alkoholfrågan samt därmed sammanhängande hygieniska och sociala spörsmål, dels genom anordnande av sociala fortbildningskurser för lärare m. fl., dels ock genom anordnande av allmänna utbildningskurser för präster och predikanter, studie- och ungdomsledare m. fl. Vidare utgives centralförbundets organ Tifing, tidskrift för nykterhetsfrågans studium, litteratur m. m., anordnas utställningar vid kurser, lärarmöten o. s. v. I april 1906 öppnade förbundet i förening med en del andra korporationer (centralförbundet för socialt arbete — jfr ovan — föreningarna för arbetarskydd och för tuberkulosens bekämpande etc.) en social utställning med en nykterhetsavdelning. Den senare avskildes sedermera såsom en självständig nykterhetsutställning och gjordes permanent. Den avser att klagöra nykterhetsrörelsens uppkomst och utveckling ävensom att demonstrera till-

gänglig undervisningsmateriel och litteratur. Med utställningen är förenat ett centralbibliotek i alkoholfrågan, omfattande f. n. cirka 7,000 band och innehållande den viktigaste in- och utländska litteraturen. Såväl utställningen som biblioteket stå gratis till allmänhetens förfogande.

Från staten åtnjuter centralförbundet bidrag till förbundets allmänna verksamhet, till föreläsningarna, till utgivande av tidskriften, till centralbiblioteket samt dessutom tillfälliga anslag för utgivande av undervisningsmateriel.

Från landsting och kommuner erhållas anslag till deltagare i de allmänna upplysningskurserna.

Bibliotek och utställning äro inrymda i Tunnelgatan 19 A och B, 1 tr., och öppna kl. 10—6 alla dagar; utställningen dessutom även andra tider efter särskild överenskommelse.

De blindas förening u. p. a.

Stadens bidrag år 1923: högst 12,600 kr. (därav högst 1,000 kr. till föreningens hantverkshem för blind kvinnor och 500 kr. till De blindas veckoblad).

De blindas förening, som bildades år 1889, har till uppgift att stödja blind i deras strävan till självförsörjning. I sina hus, Majorsgatan 11 och 12, har föreningen inrättat en borstbinderiverkstad, en borsträfabrik och en korgmakeriverkstad samt en försäljningsbod. Vid verkstäderna äga ett 60-tal blinda fast anställning. Därjämte upprätthåller föreningen ett hantverkshem för blind kvinnor, Klara östra kyrkogata 3, där undervisning i korgmakeri meddelas, och en skrivbyrå, Nybrogatan 23. De blindas förening har även ett bibliotek i blindskrift, f. n. omfattande omkring 8,500 band, varav blinda kunna erhålla boklån gratis och fraktfritt. Föreningen utger vidare den i blindskrift tryckta tidningen De blindas veckoblad, vilken lämnas gratis till läskunniga blind. Slutligen har föreningen en sjuk-kassefond för beredande av sjukhjälp åt blinda, som genom eget arbete bidraga till sitt uppehälle. Flertalet av föreningens medlemmar äro blinda och av dess tio styrelseledamöter skola minst fem vara blinda. En styrelseledamot tillsattes av kungl. maj:t.

Av stadens bidrag utgår högst 11,100 kr. till de av föreningen anordnade borstbinderi- och korgmakeriverkstäderna, högst 1,000 kr. till föreningens hantverkshem för blind kvinnor och 500 kr. till De blindas veckoblad. Det förstnämnda anslaget utgår, under villkor att driften vid verkstäderna upprätthålles utan avbrott hela året, med 300 kr. för varje i Stockholm hemortsberättigad, vid verkstäderna anställd arbetare, därest arbetaren sysselsatts hela året och med proportionellt minskat belopp, därest han varit sysselsatt endast en del av året. Anslaget utbetalas genom fattigvårdsnämnden vid årets slut, sedan redogörelse över verksamhetens om-

fattning till nämnden ingivits. Stadens bidrag till hantverkshemmet för blinda kvinnor utgår med 200 kr. för varje i hemmet intagen elev, tillhörande Stockholms kommun, under villkor att redogörelse för verksamheten avlämnas till lärnings- och yrkesskolestyrelsen samt att verksamheten underkastas denna styrelses kontroll.

De blindas förening åtnjuter ett årligt statsbidrag av 100,000 kr. samt dessutom för De blindas veckoblad bidrag med 3,600 kr. från staten och omkring 5,000 kr. från landsting och städer, som ej deltaga i landsting.

Föreningen Hem för arbeterskor.

Stadens hyresbidrag år 1923: 1,000 kr.

För att i någon mån motverka inneboende-systemet och bereda billig och hemtrevlig bostad åt ensamstående arbeterskor från stadens fabriker, syateljéer o. s. v. bildades 1898 föreningen Hem för arbeterskor, som samma år öppnade sitt första hem, Kungsholmsgatan 30, vilket tvenne gånger utvidgats och nu rymmer 36 hyresgäster. År 1901 inrättades ett andra hem i Äsögatan 79, som hösten 1910 flyttades till Katarina Bangata 33 B, och ett tredje upprättades 1909 Vikingagatan 7 B. Föreningen bereder nu bostad åt 80 personer. Arbeterskorna betala i dessa hem en hyra av 14—18,50 kr. i månaden för delat möblerat rum med linne och sängkläder, läkarvård och medicin samt få mot billig avgift tillaga sin mat i köken. För ensamt rum är priset 18—26,50 kr. För värme betalas dessutom 2,50—3,50 kr. i månaden under tiden okt.—april. I varje hem finnas samlingsrum, bibliotek, tidningar och symaskin till fritt begagnande. Föreningen anordnar kurser och samkväm för hyresgästerna och andra arbeterskor samt bereder såväl dem som utom hemmen boende arbeterskor tillfälle till billig inackordering, 17,50 kr. i veckan, i ett sommarhem (fr. o. m. 1911 beläget vid Lövberga å Värmdö).

Bidraget utgår under förutsättning, att föreningen upprätthåller det med hjälp av detta anslag inrättade hemmet (Vikingagatan 7 B) med minst 14 platser, och att stadskollegiet äger över föreningens verksamhet utöva den kontroll, som befinnes lämplig.

Hemmet för lungsjuka arbetande kvinnor.

Stadens bidrag år 1923: 1,000 kr.

Hemmet, som är inrymt i Stockholms stads fastighet Sköldgatan 26, bereder plats för lung-siktiga arbetande kvinnor (f. n. till ett antal av 12), de flesta i smittsamt stadium av sjukdomen. Sedan år 1908, då hemmet inrättades, har det haft till uppgift att bereda de sjuka en hygieniskt tillfredsställande bostad och förhindra smittans spridning, då dessa sjuka i annat fall som regel måst taga sin tillflykt till att innebo hos andra. Dessutom har hemmet av stadens

understödsbyråer för tuberkulösa flitigt använts för deras understödstagare, medan dessa väntat på inträde vid sanatorium eller nyss utskrivits från dylikt sjukhus.

Då hemmets hyresgäster som regel icke äro fullt arbetsföra, hava hyresbeloppen satts så lågt som till 8 å 10 kr. per månad, för vilken summa erhålles möblerad bostad, värme, lyse och sänglinne samt rättighet att i det gemensamma köket med hemmets bränsle laga mat vissa bestämda timmar dagligen.

Förutom från staden erhåller hemmet bidrag från svenska nationalföreningen mot tuberkulos och föreningen Majblomman.

Allmänna skyddsföreningen i Stockholm.

Stadens bidrag år 1923: 5,500 kr.

Föreningen, som stiftades år 1866, har till uppgift att »lindra fattigdomens börd för den mindre väl situerade befolkningen i huvudstaden, i främsta rummet änkor, minderåriga och sådana nödställda, som till följd av sjukdom, olycks-händelse eller andra orsaker råkat i tillfällig fattigdom, utan att därför söka understöd från den allmänna fattigvården». Föreningens verksamhet utövas, under ledning av en centralkommitté som överstyrelse, genom särskilda skyddsföreningar i de olika församlingarna. I huvudstadens samtliga församlingar finnas dessutom under vederbörande skyddsförening sorterande arbetsföreningar. Föreningens sekreterare-expedition är belägen Hovslagaregatan 3, 4 tr.

Fattigvårdsnämnden äger deltaga i revisionen av föreningens räkenskaper.

Stadens bidrag är avsett för arbetsföreningarnas verksamhet.

Föreningen Skyddsvärnet.

Stadens bidrag år 1923: 2,000 kr.

Föreningen Skyddsvärnet bildades år 1910 och står i förbindelse med svenska fattigvårdsförbundet. Föreningens ändamål är »att verka för främjandet av det allmänna och enskilda räddningsarbetet bland frigivna fångar, villkorligt dömda, lösdrivare, alkoholist, prostituerade och i liknande avseende hjälpbehövande». Detta sitt mål söker föreningen vinna genom anordnande av platsförmedling, räddningsarbete bland alkoholist, anställande av förundersökningar i fråga om sådana häktade, som anses kunna ifrågakomma till villkorlig straffdom, samt tillsyn och övervakning efter domens avkunnande, därvid samarbete äger rum med fängvårdsstyrelsen, centralföreningen till stöd för frigivna m. fl. institutioner. Därjämte har föreningen för bildade arbetslösa upprättat ett inackorderingshem och en skrivbyrå. Föreningens expedition, Lästmakaregatan 6, är öppen 9—5.

Understödda in-stitutioner. Stadens bidrag utgår under villkor, att i föreningens räkenskaper noga skiljes på kostnaderna för de olika verksamhetsgrenarna, samt att till stadskollegiet avlämnas styrelse- och revisionsberättelser över föreningens verksamhet. Staten, fängvårdsstyrelsen och Stockholms stads nykterhetsnämnd lämna även bidrag till verksamheten.

Stockholms stadsmissions arbetshem.

Stadens bidrag år 1923: 1,500 kr.

I detta hem, som inrättades år 1888, mottagas hem- och arbetslösa personer och sysselsätts med vedhuggning och dylikt. Vistelsen å hemmet är avsedd att endast vara tillfällig under väntan på fast arbete. Det åligger därför stadsmissionens mottagningsbyrå, varifrån all hänvisning till hemmet sker, att medverka till anskaffande av platser åt de å hemmet intagna. Arbetslösa, vilka till följd av nedsatt arbetsförmåga ej hava utsikt att erhålla arbete, intagas ej å hemmet utan hänvisas till stadens arbetsinrättning eller St. Eriks sjuk- och vårdhem. Jämte viss kontant avlöning erhålles å arbetshemmet kost, logi och underkläder. Högst 40 män kunna samtidigt vara boende å hemmet, som är beläget Kungsholmsgatan 70 & 74.

Stadens bidrag utgår under villkor, att å hemmet endast mottagas personer, som äro i staden mantalsskrivna, och att dess verksamhet övervakas på sätt, fattigvårdsnämnden bestämmer.

Stockholms stadsmissions inackorderingshem för arbetare.

Stadens bidrag år 1923: 1,000 kr.

Inackorderingshemmet, vars verksamhet påbörjades år 1910, har till uppgift att bereda god och billig bostad åt ogifta, företädesvis yngre arbetare, vilka eljest skulle vara hänvisade att bo på s. k. härbärgen eller innebo i familjer. Hemmet, som är inrymt i stadsmissionens byggnad vid Stortorget, har plats för 37 personer. Hyresavgifterna, inberäknat värme, lyse, städning och sängkläder, äro för enkelrum 50 kr. och för delat rum 30—35 kr. i månaden.

Stadens bidrag utgår under villkor, att stadskollegiet äger över verksamheten utöva den kontroll, som befinnes lämplig.

Hemmet för arbetssökande kvinnor.

(Förut »Nattasylen för kvinnor».)

Stadens bidrag år 1923: 2,000 kr.

Hemmet, som har 18 platser, är beläget Artillerigatan 11 och mottager hemlösa kvinnor mot en avgift av 1 kr. per natt, för vilken avgift även erhålles frukost och kvällsmat. Hemmet hålles öppet under tiden 1 sept.—1 juli. Verksamheten upprätthålles genom en förening.

Värme- och läsestugor.

Stadens bidrag år 1923: 10,000 kr.

Detta anslag disponeras av styrelsen för asylerna för husvilla. En värmestuga finnes f. n. inrättad i huset Nedre Slussgatan 3. Verksamheten, som även omfattar servering av kaffe, mjölk och smörgåsar m. m., omhänderhaves av stiftelsen för fattiga och värlösa.

Arbetsstugorna i huvudstaden.

Stadens bidrag år 1923: 80,000 kr.

År 1887 upprättades på initiativ av fru A. Retzius, f. Hierta, den första arbetsstugan i huvudstaden (i Adolf Fredriks församling); för närvarande finnas tillsammans 18 sådana stugor, nästan alla med understöd av stiftelsen »Lars Hiertas minne». I dessa arbetsstugor lämnas åt fattiga barn i åldern 7—14 år (särskilt ur sådana hem, där båda föräldrarna äro ute i arbete) vård under deras fritid samt undervisning i slöjd och handarbeten, och få barnen en måltid som lön för utförda arbeten, vilka försäljas. Antalet barn i Stockholms arbetsstugor utgjorde i febr. 1923 1,845. Varje arbetsstuga har sin styrelse, som representeras i en för staden i dess helhet bildad centralkommitté. Stiftelsen »Lars Hiertas minne» utser årligen två revisorer för granskning av räkenskaper. Förutom nu nämnda arbetsstugor finnas ytterligare fyra, vilka åtnjuta kommunalt bidrag. Av dessa äro tre inrymda i av stiftelsen Wilhelm Govenii minne uppförda bostadshus och en i Sunnerdahlska stiftelsens hus i kv. Kristallen.

Av stadens bidrag för året, 80,000 kr., har folkskoledirektionen anslagit 4,000 kr. till den gemensamma förvaltningen och till avlöande av en inspektör för arbetsstugorna.

Av anslaget utgår vidare efter folkskoledirektionens bestämmande och genom centralkommitténs förmedling bidrag till följande arbetsstugor:

Adolf Fredriks arbetsstuga, Hölländaregatan 16, *Bromma östra arbetsstuga*, Bällstallund, Sundbyberg, *Gustav Vasa arbetsstuga*, Västmannagatan 63, *Johannes norra arbetsstuga*, Döbelnsgatan 38 A och B, *Katarina arbetsstuga*, nya skolhuset, Nytorget, *Klara arbetsstuga*, Klara västra kyrkogata 20, *Kungsholms västra arbetsstuga*, Flemingsgatan 79 B, *Kungsholms östra arbetsstuga*, Parmmätaregatan 9, *Liljeholmens arbetsstuga*, Manhemsgatan 6, *Aspudden, Maria västra arbetsstuga*, Hornsgatan 110, *Matteus arbetsstuga*, Västmannagatan 92, *Storkyrkoförsamlingens arbetsstuga*, Skomakaregatan 30, *Värtans arbetsstuga*, Dianavägen 7, *Hjorthagen, Östermalms arbetsstuga*, Karlavägen 72; *stiftelsens Wilhelm Govenii minne arbetsstugor*, Nybrogatan 55, Hålsingegatan 14—16 och Volmar Yxkullsgatan 41 samt *Sunnerdahlska stiftelsens arbetsstuga*, Klippgatan 24.

Under den ovannämnda centralkommittén sortera dessutom *Bromma västra arbetsstuga*,

Alviks skola, Äppelviken, *Engelbrekts arbetsstuga*, Vallhallavägen 63, *Jakobs arbetsstuga*, Davidbagaresgatan 21 och *Sofia arbetsstuga*, Sofia folkskola, Skånegatan 117.

Arbetsstugorna erhålla dessutom understöd från en del av Stockholms församlingar samt — för utsändande av feriebarn — från »Barnens dag».

Sommarkolonier för barn.

Stadens bidrag år 1923: 60,000 kr. jämte 2,000 kr. till inspektion av kolonierna.

Stadens ifrågavarande bidrag utgår till understödjande av åtgärder för beredande av sommarvistelse å landet åt mindre bemedlade, i Stockholm hemmahörande barn i och även under skolåldern. Bidraget fördelas efter folkskole-direktionens bestämmande mellan dels de till centralstyrelsen för Stockholms skolvskolonier anslutna koloniföreningarna, dels sommarkolonier, anordnade av i Stockholm och dess omgivningar verkande nykterhetsföreningar.

Den nämnda centralstyrelsen, som bildades år 1885, har till uppgift att organisera verksamheten för Stockholms skolvskolonier. Den består av representanter för de tolv olika lokalföreningarnas och den år 1899 bildade fjällkoloniföreningens styrelser.

Kolonierna erhålla i övrigt bidrag från samtliga territoriella församlingar med varierande belopp, anslag från föreningen »Barnens dag», rättemedel från donationsfonden »Elin Hirschs minne» (en fond å 500,000 kr.) och från grosshandlare A. Holts' donation till förmån för skolvskolonierna ävensom några andra mindre fonder samt gåvor.

Registerbyrån för understöd och pensioner.

Storkyrkobrinken 11, St.; t. 154 39, Norr 74 81.

Stadens bidrag år 1923: 6,000 kr.

Registerbyrån, som inrättades år 1911 av föreningen för välgörenhetens ordnande (F. V. O.), har till ändamål att underlätta ett ordnat samarbete mellan den kommunala fattigvården, välgörenhet utövande institutioner, pensionskassor och fonder m. fl. samt enskilda personer. I detta syfte har enligt amerikanskt kortsystem upplagts ett för den kommunala fattigvården och till föreningen anslutna understödsföreningar gemensamt register över pensionärer och understödstagare.

Med anledning av stadsfullmäktiges beslut den 21 december 1910 överlämnade fattigvårdsnämnden till byrån den 1 juli 1911 det hos nämnden förda pensionsregistret samt åtog sig att på framställning från byrån tillhandagå med upplysningar, som äro erforderliga för byråns verksamhet, på villkor, att registret hålles för fattigvårdsnämnden tillgängligt, och att nämnden finge tillsätta en revisor för granskning av byråns verksamhet.

Sedan år 1923 står registerbyrån under ledning av en särskild styrelse av fem personer, av vilka två utses av F. V. O. och två av fattigvårdsnämnden, som skall bereda ordförandena i stadens pensionsnämnder tillfälle att föreslå den ene av dessa sistnämnda; den femte utses av de sålunda utsedda fyra ledamöterna.

Efter allmänna pensionsförsäkrings ikraftträdande införs i registret uppgifter över pensions- och understödstagare samt förmedlars upplysningar till Stockholms pensionsnämnder. Vidare har F. V. O., sedan stadsfullmäktige den 18 dec. 1919 anslagit för ändamålet erforderliga medel, åtagit sig att, under drätselnämndens kontroll, upprätta och handhåva ett register, gemensamt för de olika pensionsnämnderna. (Jfr sid. 233.)

Anslutna föreningar m. fl. lämna registerbyrån regelbundna uppgifter om beviljade understöd och få i utbyte från byrån upplysningar om pensionärer och understödstagare, som där finnas antecknade.

Sökande av pensioner och understöd erhålla på begäran utdrag eller bevis enligt registret, såvitt dem angår.

Förteckning över och redogörelse för kommunala och enskilda anstalter, föreningar, fonder och stiftelser finnas i den av F. V. O. 1914 utgivna andra upplagan av »F. V. O:s handbok för fattigvårdsintresserade» (ny upplaga under arbete).

Sällskapet »De gamlas vänner».

Stadens bidrag år 1923: 1,485 kr.

Sällskapet har till ändamål att mot billig avgift bereda ett ålderdomshem för obemedlade eller mindre bemedlade fruntimmer, tillhörande den s. k. bildade klassen. I det av sällskapet uppförda »Hemmet för gamla» vid Enskele finnes plats för 93 pensionärer, dels halvpensionärer, dels betalande helpensionärer och dels fripensionärer.

Stadens bidrag utgår såsom årlig avgäld för upplåtelse av marken vid Enskele.

Hemmet för ensamställda mödrar.

Stadens bidrag år 1923: 4,800 kr.

Hemmet, som öppnades år 1912, var ursprungligen beläget Scheelegatan 8 men har numera flyttats till Stadsgården 18 B. Det har till uppgift att för mödrar, som genom sitt arbete måste försörja sig och sitt barn, göra det möjligt att behålla barnet hos sig under goda hygieniska och etiska villkor. Plats finnes för 15 mödrar. Avgiften utgör 16,75 kr. per vecka, vari dock ej ingår kost för modern.

Färlsningsarméns räddningsshem, Grevturegatan 60.

Stadens bidrag år 1923: 2,000 kr.

Hemmet, som har plats för 26 personer, mottager sedligt förkomna kvinnor, som själv-

Understödda institutioner.

Under-mant anmäla sig. Genomsnittstiden för vistelsen vid hemmet är ett år. Kvinnorna sysselsätts med husligt arbete, sömnad, vävnad, trikåstickning m. m.

in-stitutio- Frälsningsarméns hem för ogifta
tioner. mödrar med späda barn vid
Skogsbo.

Stadens bidrag år 1923: 3,500 kr.

Hemmet, beläget invid Sundbyberg, har plats för 25 mödrar med barn samt för 15 blivande mödrar. Mödrarna få stanna i hemmet med sina barn, så länge dessa ammas, men kunna, om de så önska, lämna detsamma förr. De intagna, som icke erlägga någon avgift, utföra inom hemmet förekommande göromål samt deltaga i förfärdigande av arbeten, avsedda till försäljning.

Frälsningsarméns hem för ogifta
mödrar med späda barn, Ingemars-
gatan 9.

Stadens bidrag år 1923: 2,500 kr.

Hemmet har plats för 12 mödrar med barn och 8 blivande mödrar och arbetar efter samma grunder som hemmet vid Skogsbo (se ovan).

Vita bandets upptagningshem,
Rensgatan 26.

Stadens bidrag år 1923: högst 4,000 kr.

Hemmet, som upprättades år 1908, har till uppgift att omhändertaga vilsegångna kvinnor, som behöva skydd och hjälp, och bereda dem möjlighet att återgå till bättre förhållanden. Plats finnes för 8 personer samtidigt. Hemmet står i förbindelse med olika institutioner och har missionerande verksamhet särskilt å sjukhuset St Göran. Upptagningshemmet sorterar under och äges av Vita bandets norra och södra föreningar, vilka föreningars styrelser gemensamt utse hemmets styrelse.

Stadens bidrag utgår med 2 kr. per underhållsdag, dock högst 4,000 kr., och efter lämnad redogörelse för antalet underhållsdagar, däri få inräknas underhållsdagarna även för hemmets föreståndarinna och ett kvinnligt biträde samt för dem, som äga eller kunna antagas äga hemortsrätt utom Stockholm.

Stiftelsen »Elsa Borgs hem».

Stadens bidrag år 1923: 5,500 kr.

För att söka avhjälpa den stora nöden i trakterna av Vita bergen beslöt några kristligt sinnade personer att där efter mönster från London anlägga ett s. k. bibelkvinnohem, som, inköpt för ändamålet, hösten 1876 övertogs av Elsa Borg. Utom bibelkvinnohemmet (Borgmästaregatan 6), som har till uppgift att utbilda unga kvinnor till tjänst i kristligt socialt syfte,

har stiftelsen f. n. fyra *barnhem*. Barnhemmet nr 1 är beläget i Stockholm, Värmdögatan 53, barnhemmet »Furulid» i Frustuna socken (adr. Gnesta), barnhemmet »Alphyddan» i Värdinge socken (adr. Mölnbo) samt barnhemmet »Lillgården» i Frösunda socken (adr. Uttran). Barnen skola vid intagnin vara 3—10 år och få stanna till 17 å 18 år. Vid hemmen mottagas inalles omkring 60 barn för fostran och vård.

Frimurarbarnhuset.

Stadens bidrag år 1923: 90 kr.

Frimurarbarnhuset, grundat år 1753, är avsett för gossar och flickor i åldern 6—10 år, vilka få kvarstanna till omkring 17 års ålder. Antalet platser å barnhuset är 170.

Genom beslut av den 23 juli 1777 bestämde Stockholms magistrat att, så länge frimurarbarnhusinrättningen ägde bestånd, alla år av de under magistratens enskilda disposition stående medel giva 60 rdr specie till nämnda barnhus. Detta anslag utbetalades sedermera årligen av stadens drätselövervaltning till och med år 1865, efter vilken tid det av drätselnämnden indrogs. På framställning av barnhusets direktion beslöt stadsfullmäktige den 1 februari 1871, att detta anslag skulle för år 1866 och följande år tills vidare utgå från fattigvårdsnämnden till frimurarbarnhuset med 90 rdr om året.

Prins Carls uppfostringsinrättning
för fattiga barn.

Stadens bidrag år 1923: 4,750 kr.

Av bidraget utgå 750 kr. på grund av upplåtelse till därvarande stadsnämnden (1851) av egendomen nr 5 i kv. Hästen.

Denna inrättning tillkom år 1832 för medel, insamlade år 1830 vid en jubelfest till minne av kristendomens införande i Sverige. År 1851 övertog staden en av anstaltens bägge avdelningar, nämligen »förbättringsavdelningen». Den andra avdelningen, den egentliga uppfostringsanstalten, som till en början varit inrymd i det hus, där Maria sjukhus nu är inrymt, flyttades år 1861 till Gålön i Österhanninge socken.

Vid inrättningen vårdas cirka 70 barn, vilka i regeln emottagas i åldern 4—8 år. Flertalet placeras som fosterbarn i hemmen hos arrendatorerna av inrättningens till öfver ett 20-tal uppgående jordbrukslägenheter på ön. Jämte övriga barn därstädes åtnjuta de undervisning i en av inrättningens upprättad folkskola med fortsättningsskola och sysselsätts för öfrigt vid jordbruksarbetet hos fosterföräldrarna, där de få kvarstanna, tills de konfirmerats. För de flesta erlägges till inrättningen en årsavgift av 200 kr. Inrättningens angelägenheter handhavas av en överstyrelse med 40 principaler och en styrelse av 4 självskrivna och 14 valda ledamöter. Överståhållaren är självskriven ordförande i båda korporationerna.

Diakonissanstaltens barnhem.

Stadens bidrag år 1923: 1,310 kr.

Diakonissanstalten, som öppnades sommaren 1851 och 1862 flyttades till Ersta vid Saltsjön, är anlagd efter mönster av Europas första diakonissanstalt, grundad 1836 i Kaiserwerth, och har till första uppgift att utbilda diakonissor, till församlings-, sjuk- och fattigvård. Den ägnar sig också åt vården om barn och ungdom. Vid Ersta har anstalten grundat sjukhus, sjukhem och ålderdomshem för uttjänta diakonissor. Anstaltens eget *barnhem*, Stjärnvik, är beläget i Gryts socken i Södermanland (adr. Stjärnhov). Anstaltens *skyddshem*, Sjötorp (adr. Huddinge) är avsett för vanartade och sedligt försummade flickor. Barnhemmet har 20 och skyddshemmet 30 platser.

Stadens bidrag utgår till barnhemmet.

Svenska fattigvårdsförbundets barnavårdsbyråer.

Stadens bidrag år 1923: till huvudbyrån i Stockholm 8,000 kr.; till byrån i Brännkyrka 1,500 kr.

Byråerna hava till uppgift att beivra vanvård av barn, dels genom att själva ingripa, dels genom att föranstalta om, att de fall, som rätteligen höra under viss, redan existerande myndighet, verkligen komma under denna myndighets behandling, att söka förekomma vanvård, särskilt av späda barn, genom att på olika sätt söka uppmäna och tillhålla deras föräldrar att göra sin plikt, att främja barnavård och modersskydd samt slutligen att söka åstadkomma samarbete mellan enskilda och offentliga barnavårdsföretag. Härjämte hava byråerna åtagit sig att emottaga anmälningar om havandeskap enligt § 14 i lagen om barn utom äktenskap den 14 juni 1917. (Jfr barnavårdsnämnden sid. 163.)

Huvudbyråns expedition är belägen Triewaldsgränd 3 och byråns i Brännkyrka i kommunalhuset, Liljeholmen.

Tomta barnhem.

Stadens bidrag år 1923: 3,000 kr.

Detta hem, som är upprättat av svenska fattigvårdsförbundet år 1891, tjänstgör numera som upptagningshem för barnavårdsbyrån i Stockholm. Barnens vistelse på hemmet är avsedd att vara endast tillfällig. Avgiften (40 kr. per månad) erlägges så vitt möjligt av barnens anhöriga, i annat fall av barnavårdsbyrån. Hemmet, som sedan 1916 är beläget i kv. Alfhem i Djursholm, kan mottaga högst 15 barn i åldern 2—14 år. Djursholms fattigvårdsstyrelse disponerar 2—3 platser, och i mån av utrymme mottagas

även barn på begäran av barnavårdsbyrån i Solna.

Hemmet åtnjuter även bidrag av Djursholms stad med 5,000 kr., under villkor att fattigvårdsstyrelsen får disponera 2—3 platser mot halv avgift.

Understödda institutioner.

Stiftelsen Småbarnshem.

Stadens bidrag år 1923: 3,500 kr.

Denna stiftelse har upprättat tvenne småbarnshem, ett i Djursholm vilket dock tillsvidare nedlades år 1919, och ett i Stockholm, Brännkyrkagatan 114. Det senare, som disponerar ett till stiftelsen skänkt hus å staden tillhörig tomt och öppnades år 1911, mottager kvinnor med späda barn, som de själva amma (helst förstföderskor). En del mödrar mottagas redan före förlossningen. Sedan modern efter amningstidens slut lämnat hemmet, får barnet i regel kvarstanna i ytterligare 6 månader mot en månadsavgift av 25 kr., vilken avgift erlägges av fadern (i regel) eller modern. Plats finnes för 10—11 mödrar och 18—20 barn. Mödrarna utföra alla inom hemmet förekommande göromål. Varje mor ammar och sköter sitt eget barn samt vårdar dessutom ett annat barn. Extra barn mottagas i mån av utrymme. Fattigvårdsnämnden disponerar i mån av utrymme platser i hemmet och erlägger härför 2,50 kr. för barn och dag.

Frälsningsarméns barnhärbärge, »Lillstugan», vid Sundbyberg.

Stadens bidrag år 1923: 2,500 kr.

Barnhärbergets ändamål är att tillfälligt hysa barn i åldern 1—7 år, tills förhållandena för dessa kunna på ett tillfredsställande sätt ordnas. Plats finnes för 30 barn. Avgiften utgör 20 å 25 kr. per månad; för särskilt nödställda kan nedsättning beviljas.

Barnkrubbor, barnavårn och kindergartenverksamhet.

Stadens bidrag år 1923: 90,000 kr.

Barnkrubba har i Sverige blivit benämningen på anstalter, vilka under den del av dagen, då föräldrarna äro upptagna av arbete utom hemmet, mottaga barn under skolåldern, vanligen från 2 till 6 år, till vård och tillsyn samt ofta även, churu ej på skolmässigt sätt, meddela barnen en efter åldern avpassad undervisning.

I Sverige inrättades den första barnkrubban år 1854 i Kungsholms församling i Stockholm. Under kristiden undergick barnkrubbeverksamheten en hastig utveckling och ett antal nya barnkrubbor tillkommo. För närvarande finnes i huvudstaden ett tjugantal (jfr nedan).

Understödda institutioner.

Förutom bidrag från enskilda personer, församlingar och fattigvårdsstyrelser, har under senare år kraftigt pekuniärt understöd lämnats även från stat och kommun för tackande av de merkostnader för verksamheten, som föranletts av dyrtiden.

Till dessa allmänna anslag, vilkas fördelning till en början ombesörjdes av livsmedelsnämnden och sedermera av stadens dyrtidskommitté, bidrog staten med $\frac{2}{3}$ och kommunen med $\frac{1}{3}$.

Från och med utgången av första halvåret 1920 upphörde emellertid denna understödsverksamhet på grund av att statsbidrag ej längre kunde erhållas. Under sådana förhållanden vände sig barnkrubborna till fattigvårdsnämnden för att erhålla det bidrag, som var nödvändigt för verksamhetens fortbestånd. På hemställan av fattigvårdsnämnden beslöt stadsfullmäktige även år 1920 liksom även därefter följande år att ställa till fattigvårdsnämndens förfogande erforderliga medel till understödande av barnkrubbeverksamheten.

Barnkrubbeverksamheten skall i fortsättningen liksom hitintills bibehålla karaktären av att vara en församlingarnas och de enskilda institutionernas angelägenhet.

I syfte att ernå samarbete mellan de lokala institutionerna samt likartade bestämmelser rörande förvaltning o. d. bildades år 1920 en sammanslutning, benämnd »Centralföreningen för barnkrubbor, barnavårn och småbarnsskolor i Stockholm» (sekreterare: G. F. Valdén, Tjärhovsgatan 28).

Enligt för centralföreningen gällande stadgar består dess styrelse av fem å ordinarie föreningsammansvarande för ett år i sänder valda ledamöter och dessutom av en representant för varje ansluten lokalförenings styrelse samt, så länge stadsfullmäktige bevilja fattigvårdsnämnden anslag till understödande av föreningens verksamhet, en representant för fattigvårdsnämnden.

Fördelningen av stadsfullmäktiges anslag till barnkrubbeverksamheten sker av fattigvårdsnämnden efter förslag av centralföreningen. Innevarande år har för första halvåret följande fördelning skett:

<i>Birkagårdens barnkrubba</i> , Karlbergsvägen 86 B (jfr sid. 268)	kr. 3,000:—
<i>Bromma barnkrubba</i> , Bällsta villastad	» 1,900:—
<i>Brännkyrka barnkrubbor</i> , Tel-lusborg och Enskede	» 8,000:—
<i>Engelbrekts barnkrubba</i> , Val-hallavägen 102 (jfr sid. 271)	» 1,900:—
<i>Frälsningsarméns barnkrub-ba</i> , Sundbyberg	» 2,000:—
<i>Föreningen Barnavårn</i> , Inge-marsgatan 12	» 1,800:—
<i>Johannes nya barnkrubba</i> , Frejgatan 31	» 1,000:—
<i>Katarina norra barnkrubba och barnavårn</i> , Kapellgränd 9	» 4,000:—

<i>Katarina västra barnkrubbor och barnavårn</i> , Blekingegatan 22	kr. 2,500:—
<i>Maria husmodersskolas barnkrubba</i> , Långholmsgatan 16 (jfr sid. 270)	» 3,000:—
<i>Maria västra barnkrubbor</i> , Brännkyrkagatan 102	» 5,000:—
<i>Maria östra barnkrubba</i> , Rag-valdsgatan 10	» 2,000:—
<i>Matteus barnkrubba</i> , Karl-bergsvägen 80	» 1,500:—
<i>Matteus spädbarnsskrubba</i> , Karlbergsvägen 82	» 1,500:—
<i>Smittska fondens barnavårn</i> , Parmmätaregatan 9	» 500:—
<i>Småbarnsskolan</i> , Fjällgatan 31	» 1,500:—
<i>Sofia barnavårn</i> , Åsögatan 145	» 2,000:—
<i>Storkyrkoförsamlingens barnkrubba</i> , Skomakaregatan 30	» 1,000:—
<i>Årstalundens barnträdgård</i> , (jfr sid. 268)	» 500:—
Administrationskostnader	» 400:—
Summa	kr. 45,000:—

Återstående belopp, 45,000 kr., har ännu ej fördelats.

Förutom genom nu nämnda anslag av sta-den understöddes barnkrubbeverksamheten genom anslag från resp. församlingars fattigvårdsstyrelser.

Anslag från fattigvårdsstyrelserna erhålla även följande, som ej åtnjuta direkt kommunalt understöd: *Johannes barnkrubba nr 1*, Sur-brunnsgatan 32, *Adolf Fredriks barnkrubba*, Norrtullsgatan 7, *Oscars församlings barnkrubba*, Styrmansgatan 14, och *Östermalms barnkrubba*, Grevturegatan 44.

Bidragen från fattigvårdsstyrelserna, som äro avsedda för barnens bespisning och utgå med belopp motsvarande kostnaden för genom fattigvårdsstyrelse utdelade matportioner, utgå för första halvåret 1923 med 40 öre per barn och dag intill ett visst antal barn för varje krubba.

Föreningen Mjölkdroppen.

Stadens bidrag år 1923: 31,000 kr.

År 1901 började i Stockholm den första »Mjölkdroppen» sin verksamhet, som till en början uppehölls av några intresserade personer men sedermera övertogs av en förening. Föreningen, som bildades år 1903, har till uppgift »att åt späda barn i Stockholm, vilka härutav äro i behov, bereda tillfälle till erhållande av lämplig näring». Detta sitt syfte vill föreningen nå ge-nom tillhandahållande av för späda barn pas-sande mjölkblandningar under uppmärksam-mande av digivningens bibehållande så vitt möj-

ligt. Föreningen har sex olika lokalavdelningar: en för Katarina församling (fr. 1901), en för Adolf Fredriks församling och övre Norrmalm (fr. 1904), en för Östermalm (fr. 1905), en för Kungsholmen (fr. 1906), en för Jakobs och Johannes församlingar (fr. 1910) samt en för Brännkyrka församling (fr. 1914). Föreningens sekreterare är d:r C. Sundell, Götgatan 26.

Stadens bidrag är avsett till understödjande av digivande mödrar i syfte att mer än hitills söka bereda fattiga mödrar möjlighet att själva kunna amma sina barn. Understödet får beviljas endast i Stockholm mantalsskrivna mödrar, efter föregående undersökning av behovet, med högst ett belopp av två kronor per dag och under högst sex månader. Varje månad skall rapport över verksamheten överlämnas till förste stadsläkaren.

Mjölkdropparna erhålla understöd för församlingarna med varierande belopp samt av de olika församlingarnas fattigvårdsstyrelser.

Föreningen Maria mjölkdroppe.

Stadens bidrag år 1923: 1,000 kr.

Mjölkdroppen, belägen St Paulsgatan 37 (filial: barnhemmet vid Jakobsberg), har till ändamål dels att genom stöd och råd åt mödrarna bevara digivningen i största möjliga utsträckning, dels att, där digivning ej kan förekomma, tillhandahålla lämpliga mjölkblandningar. Här omnämnda droppar utgå till en med anstalten förenad »*moders- och spädbarnspoliklinik*». Dessutom har föreningen för hela sin verksamhet anslag från Maria fattigvårdsstyrelse.

Anstalter för fysisk fostran.

Sveriges centralförening för idrottens främjande.

Stadens bidrag år 1923: 25,000 kr.

Anslaget är beviljat som bidrag till arrende och skötsel av Östermalms idrottsplats och utgår under förutsättning, att skolornaden från såväl allmänna läroverk som folkskolor efter anmälan av vederbörande rektor eller överlärare äger dels disponera en av idrottsplanerna alla vardagar hela dagen samt ytterligare en under tvenne vardagar i veckan hela dagen, d. v. s. även efter kl. 5 e. m., ävensom kastplanen vardagar mellan kl. 10 f. m. och 3 e. m., dels ock under övriga fyra vardagar i veckan företräde att begagna ytterligare en idrottsplan intill kl. 5 e. m. samt, att om så skulle erfordras, föreningen skall, i den mån det låter sig göra med hänsyn till idrottsplatsens begagnande även av andra än skolornaden, åt densamma upplåta även en tredje idrottsplan vardagar intill kl. 5 e. m., varjämte föreningen är skyldig att under vintern 1922—

1923 inom idrottsplatsen anordna och underhålla skridskobana för uteslutande begagnande av skolbarnen vid Klara, Jakobs, Hedvig Eleonora, Oscars och Engelbrekts samt Djurgårdens och Värtans folkskolor.

Hammarby idrottsförening.

Stadens bidrag år 1923: 6,000 kr.

Anslaget är beviljat till underhåll och vård av Hammarby idrottsplats, Södermannagatan 55, och utgår under följande villkor:

a) skolornaden från såväl allmänna läroverk på Södermalm som folkskolorna inom Katarina, Sofia, Maria, Brännkyrka och Nikolai församlingar äger efter anmälan av vederbörande rektor eller överlärare företräde till idrottsplatsens begagnande å lördagar till kl. 3 e. m. samt av veckans övriga vardagar å fyra till kl. 5 e. m. och å en till kl. 7 e. m., och skall vid höstterminens början föreningen meddelas, vilken dag i veckan platsen skall disponeras till kl. 7 e. m.;

b) föreningen äger dock rätt att anordna tävlingar även å ovan angivna tider, när extraordinära omständigheter därtill föranleda, med skyldighet likväl för föreningen att senast två dagar före tävlingens hållande därom lämna meddelande till rektor och överlärare vid respektive skolor;

c) efter överenskommelse med tillsyningsmannen vid idrottsplatsen upplåtes denna fritt även å andra än här angivna tider;

d) skolornaden skall vid begagnande av idrottsplatsen hava avgiftsfritt tillträde till befintlig byggnad för avlämnande av kläder, förvaring av böcker m. m.;

e) när platsen upplåtes, skall ungdomen åtföljas av lärare eller lärarinna, som har att noga tillse, att ingen som helst åverkan sker å anläggningen med dess planteringar, byggnader och inventarier, samt vaka över att ordning och skick iakttagas.

Skridskobanor.

Stadens bidrag år 1923: högst 15,000 kr.

Anslaget fördelas av drätselnämnden i följande till det antal frikort, som av vederbörande banägare utlämnas till folkskolebarn i huvudstaden (jfr Bih. 1911: nr 102 sid. 37). Årets anslag har fördelats på följande sätt:

<i>Hammarby idrottsförening,</i>	
för bana å Hammarby idrotts-	
plats	kr. 6,300:—
<i>Idrottsföreningen Linnéa, för</i>	
bana å Årstaviken	» 3,700:—
<i>K. A. Palmqvist, för bana vid</i>	
Stallmästaregården	» 3,500:—
<i>J. Magnusson, för bana i Stads-</i>	
hagen	» 1,500:—

Summa kr. 15,000:—

Understödda Stockholms gymnastikförbund.

Stadens bidrag år 1923: 1,650 kr.

in-
stitu-
tioner. Stockholms gymnastikförbund, som bildades år 1919, är en sammanslutning av i Stockholm verkande föreningar för bedrivande av frivillig gymnastik. De anslutna föreningarna äro f. n. 39 till antalet med omkring 5,000 medlemmar. Förbundet söker främja den frivilliga gymnastiken genom att bl. a. anordna föredrag och instruktionskurser, organisera nya gymnastikföreningar, förmedla samverkan mellan de olika föreningarna, anskaffa ledare och lokaler, tillhandahålla arbetsplaner, gymnastiklitteratur och övningsprogram m. m. Vidare har förbundet tagit initiativ till anordnande av friluftsgymnastik för allmänheten i vissa av stadens parker under sommarmånaderna i syfte att bereda parkbesökande en vederkvickande och allsidig motion utan någon som helst kostnad.

Stadens bidrag utgår till anordnandet av friluftsgymnastik i parkerna.

Stockholms allmänna gymnastikavdelningar.

Stadens bidrag år 1923: 21,000 kr.

Denna organisation, bildad år 1911 och utvuxen ur »Kulturella ungdomsrörelsen» i Stockholm, strävar att göra den lingska gymnastiken tillgänglig särskilt för de mindre bemedlade invånarna, och anordnas kurser även för barn, som nyss slutat folkskolan. Avdelningarnas expedition, Hamngatan 19, är öppen alla dagar 2—5. Antalet gymnastikavdelningar uppgick höstterminen 1922 till 87 med tillsammans 2,511 deltagare.

Stadens bidrag utgår med 3,000 kr. till anställande av expeditiönsföreståndare och med 18,000 kr. till verksamheten i övrigt under villkor, att styrelsen under en var av vår- och höstterminerna 1923 anordnar minst följande antal gymnastikkurser: 28 avdelningar för vuxna, var och en med två övningar i veckan, 6 avdelningar för vuxna, var och en med sex övningar i veckan, och 20 avdelningar för barn med var och en två övningar i veckan; ävensom att styrelsen vid vardera terminens slut till stadskollegiet avlämnar redogörelse över verksamheten och kostnaderna därför under den gångna terminen.

Kristliga föreningen av unge män.

Stadens bidrag år 1923: 2,000 kr.

Föreningen grundades år 1884 och har till uppgift att verka för unge mäns väl i fysiskt, intellektuellt, moraliskt och andligt avseende. I sin byggnad, Birgerjarlsgatan 35, anordnar föreningen gymnastik- och idrottsövningar, föredrag, diskussioner, undervisningskurser, musikafnär och samkväm samt har därstädes tidsningsrum, bibliotek (med 4,000 band), sjukkassa m. m.

Stadens bidrag utgår till föreningen för upprätthållande av dess gymnastikverksamhet.

Svenska livräddningssällskapet.

Stadens bidrag år 1923: 2,500 kr.

Svenska livräddningssällskapet, stiftat 1898, har till ändamål att sprida kunskap i sättet att rädda drunknande och till livet återkalla skenbart drunknade samt att främja simkunnighet i allmänhet inom landet. Sällskapet, som i första hand inriktat sin verksamhet på befrämjande av nämnda syften bland Sveriges skolgungdom och i detta avseende utövar en omfattande propagandaverksamhet, har alltsedan år 1908 med bidrag av folkskoledirektionen anordnat kostnadsfri simundervisning för lärjungarna vid huvudstadens folkskolor i den av sällskapet arrenderade Stockholms stads bad- och siminrättning (jfr sid. 69). Sällskapet har därjämte under senare år haft simundervisningen vintertid i resp. folkskolors simhallar.

Fr. o. m. år 1922 har emellertid vid Stockholms folkskolor obligatorisk undervisning i simning upptagits som ämne i den ordinarie undervisningsplanen (för femte årsklassen). Svenska livräddningssällskapet, som på detta sätt befriats från en del av sin arbetsuppgift, har härigenom fått möjlighet att utvidga ramen för sin hittillsvarande verksamhet i Stockholm och kunnat inrikta undervisningsarbetet jämväl på huvudstadens allmänna läroverk och därmed jämställda anstalter samt flickskolor. Svenska livräddningssällskapets adress är: kapten Hugo Möller, Rådmansgatan 80.

Stadens bidrag utgår för anordnande av dels kostnadsfri simundervisning för lärjungarna vid huvudstadens allmänna läroverk och därmed jämställda läroanstalter samt flickskolor under sommarmånaderna enligt samma undervisningsplan, som tillämpas för folkskolornas ungdom, dels också kostnadsfri simundervisning under vår- och höstterminerna 1923 för nämnda lärjungekategorier i för ändamålet lämpliga enskilda badinrättningar i Stockholm, under villkor att arvode till lärare för ifrågavarande undervisning icke får sättas högre, än vad som gäller för motsvarande undervisning vid folkskolorna.

Sjukkassor.¹⁾

Stadens bidrag (till förvaltningskostnader) år 1923: 100,000 kr.; extra bidrag för år 1922: 50,000 kr.

I Stockholm finnas inalles 110 registrerade sjukkassor med tillsammans något över 100,000 medlemmar. Dessa sjukkassor äro sammanslutna

¹⁾ F. n. pågår utredning ang. centralisering av sjukkasewäsendet i Stockholm och i samband därmed omläggning av grunderna för det kommunala bidraget.

till Stockholms registrerade sjukkassors central-församling (expedition: Klara norra kyrkogata 26).

Det förstnämnda bidraget utgår för i Stockholm mantalsskrivna medlemmar av registrerade sjukkassor, vilka erhållit statsbidrag för det år, för vilket kommunalt bidrag begäres, enligt följande grunder:

A) för sjukkassa med 15 öre för varje sjukdag, söndagar oräknade, för vilken under år 1922 kassan utbetalt kontant sjukhjälp med minst 90 öre per dag eller vård å sjukhus av kassan bekostats, dock med iakttagande, att bidrag för året till sjukkassa icke understiger 30 öre eller överstiger 1 kr. 20 öre, beräknat för varje i Stockholm i januari 1922 mantalsskriven medlem;

B) för fortsättningskassa dels i förhållande till det antal avgiftspliktiga, i Stockholm mantalsskrivna medlemmar, kassan under år 1922 städse haft, med 25 öre för varje medlem, dels ock med 35 öre för varje sjukdag, söndagar oräknade, för vilken kassan under år 1922 till i Stockholm under januari månad samma år mantalsskrivna medlemmar utbetalt sjukhjälp med minst 90 öre för dag eller vård å sjukhus av kassan bekostats, dock att kassans sammanlagda bidrag av staden må uppgå till högst en krona för varje i Stockholm år 1922 mantalsskriven medlem av kassan;

beträffande såväl sjukkassa som fortsättningskassa med iakttagande i övrigt i tillämpliga delar av de föreskrifter och villkor, som angivas i kungl. kungörelse den 11 okt. 1920 angående statsbidrag till sjukkassor, dock med den ändring, att bidraget utgår för sjukhjälp intill 8 kr. per dag.

Stadsfullmäktige beslöte den 15 maj 1922 att för år 1922 lämna extra kommunalt bidrag till i huvudstaden verkande registrerade sjuk-kassor för beredande av ökad sjukhjälp åt kas-sornas i Stockholm i januari 1922 mantalsskrivna medlemmar, enligt följande grunder:

1) att extra kommunalt bidrag utgår under de förbehåll och inskränkningar, som nedan angivas, med 20 öre för varje sjukdag, för vilken under år 1922 av kassan utbetalats kontant sjukhjälp med minst 90 öre, dock att för medlem, som tillhör även annan registrerad sjuk-kassa, bi-draget utgår med allenast 10 öre per dag;

2) att bidraget icke utgår för dagar, för vilka sjukhjälp utgått med mer än 8 kronor;

3) att bidraget utgår från och med fjortonde dagen efter den, från vilken sjukhjälpens börjat utgå från kassan, men i fråga om sjukhjälp från fortsättningskassa från sjukhjälpens början;

4) att bidrag icke må uppbäras för sjukdom, för vilken föreligger rätt till ersättning enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete den 17 juni 1916;

5) att det skall åligga sjuk-kassa att efter hand, i den mån sjukhjälp förfaller till betalning, till den understödsberättigade förskottsvis utbetala bidraget, vilket kassan efter därom gjord

ansökning må äga av staden återbekomma i samband med utbetalande av kassan eljest tillkommande kommunalt bidrag för år 1922;

6) att det skall åligga sjuk-kassa att, så snart någon dess medlem blivit å något stadens sjukhus intagen, härom ofördröjligen göra anmälan hos stadens sjukhusavgiftsdelegerade; samt

7) att de i kungl. kungörelsen den 2 dec. 1921 givna föreskrifter och villkor i fråga om extra statsbidrag för år 1921 i övrigt i tillämpliga delar lända till efterträttelse.

Änke- och pupillkassan vid stadens verk och inrättningar.

(Jfr sid. 329.)

*Stadens bidrag år 1923: 25,700 kr.
Kristidshjälp för år 1923 till pensionärer i änke- och pupillkassan: 50,000 kr.*

Av det förstnämnda bidraget utgöras 1,500 kr. av sedan äldre tid till efterlevande utgående understöd och återstoden, 24,200 kr., av stadens årliga bidrag till kassan för femårsperioden 1923—1927.

Kristidshjälpen till änke- och pupillkassans pensionärer utgår, enligt stadsfullmäktiges beslut den 19 sept. 1921, i enlighet med av tjänstemännen för varje kvartal fastställda grunder.

Ersättningar för underhåll och vård m. m., utgående till diverse anstalter.

Hälsö- och sjukvård.

Serafimerlissaretet	kr. 270,000: —
Diakonissanstalten	60,000: —
Allmänna barnhuset	120,000: —
Allmänna barnbördshuset	110,000: —
Medellösa vård å lungsots- och skrofulossanatorier samt å radiumhemmet (utöver jubileifondens avkastning, för år 1923, beräknad till 18,000 kr.)	165,000: —
Konvalescenthemmet å Ribbingebäck	12,000: —
Medellösa sjukas vistelse vid brunns- och badorter	17,500: —
Till vård-, bandage- och protes-kostnader åt medellösa sjuka	15,000: —
Sjukvårdersättningar till främmande kommuner	300: —
Till barnmorskor för föttförlösningar i hemmen	8,000: —
Ersättning till vissa barnmorskor, skyldiga att tillämpa av stadsfullmäktige fastställd taxa	10,000: —

Under-Hospitalsavgifter	kr. 140,000: —
Stödda Sjukvårdersättning (för sinnessjuka) till främmande kommuner	» 1,000: —
Summa kr. 928,800: —	

Fattigvård och barnavård.

Utackorderingskostnader . . .	kr. 1,250,000: —
Resekostnader för barnavårdsinspektion i landsorten . . .	» 12,000: —
Ersättning till lokalombuden i landsorten	» 30,000: —
Inlösen av fattiga barn å allmänna barnhuset	» 6,000: —
Till blinda barns underhåll och uppfostran	» 4,000: —
Till lindring i mindre bemedlades kostnader för vård av sinnesslöa	» 5,000: —
Ersättning till fattigvårdssamhället utom Stockholm för lämnad vård åt fattiga till-	

hörande Stockholms kommun	kr. 150,000: —
Kommunala pensionstillskott och sjukvårdsbidrag utan fattigvårds karaktär ¹⁾ . . .	» 30,000: —
Summa kr. 1,487,000: —	

Alkoholistvård.

Avgifter till alkoholistanstalter kr.	65,000: —
Till beklädnad av medellösa personer vid intagning å anstalt	» 25,000: —
Arbetshemmet Björkuås . . .	» 1,500: —
Transportkostnader för internerade personer	» 4,000: —
Summa kr. 95,500: —	
Inalles kr. 2,511,300: —	

¹⁾ Här äro ej medtagna de i staten upptagna anslag, som avse likvider mellan stadens egna myndigheter, verk och inrättningar.